

Innkalling

Utval	Fjord kontrollutval
Møtestad	Kommunestyresalen, Fjord rådhus
Dato	01.06.2022
Tidspunkt	kl 10:00

Den som har lovleg forfall eller vil ha vurdert habilitet til ei eller fleire av sakene, må melde frå snarast mogleg til sekretariatet på e-post: post@sksi.no eller på telefon 92611735

Varamedlem møter etter nærare innkalling.

Sakliste

PS 11/22	Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte
PS 12/22	Meldingar
MS 05/22	Vedtak i Fjord kommunestyre om forvaltningsrevisjon psykisk helse og rus 2022
PS 13/22	Gjennomgang forenkla etterlevingskontroll 2021 Fjord kommune
PS 14/22	Uttale til årsrekneskap og årsmelding 2021 Fjord kommune
PS 15/22	Prosjektplan for eigarskapskontroll Fjord kommune 2022

Ålesund, 25.05.2022

Jonas Falch
Leiar kontrollutval

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar SKS IKS

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 11/22	Fjord kontrollutval	01.06.2022

Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet godkjenner innkalling og sakliste, samt møteprotokoll frå forrige møte slik den ligg føre.

Vedlegg

Protokoll - Fjord kontrollutval - 21.03.2022

Møteprotokoll

Utval	Fjord kontrollutval
Møtestad	Kommunestyresalen, Fjord rådhus, Valldalen
Dato	21.03.2022
Tidspunkt	kl 10:00 - 11:30

Følgjande medlemmer møtte

Gudmund Relling

Jonas Falch

Nina Beate Grøndahl

Solveig Linge Stakkestad

Forfall

Tanja Mathiesen

Møtande varamedlem

Møtenotat

Frå Møre og Romsdal Revisjon SA møtte forvaltningsrevisorane Kurt Løvoll og Anne Kristine Bryne. Frå Fjord kommune møtte kommunedirektør Karl Andre Birkhol og økonomisjef Arne Krohn.

Frå kontrollutvalsekretariatet møtte Bjørn Tømmerdal. Tanja Mathiesen hadde uforskyldt forfall. Ingen vara blei kalt inn.

Jonas Falch
Leiar kontrollutval

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar SKS IKS

Sakliste

PS 06/22	Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte
PS 07/22	Orienteringar
OS 02/22	Orientering frå kommunedirektøren om årsrekneskapet 2021
PS 08/22	Meldingar
MS 04/22	Forum for kontroll og tilsyn FKT - konferanse Kløfta 8. og 9. juni 2022
PS 09/22	Forvaltningsrevisjon Psykisk helse og rus - Fjord kommune
PS 10/22	Eigarskapskontroll Fjord kommune - bestilling av prosjektskisse

PS 06/22 Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet godkjenner innkalling og sakliste, samt møteprotokoll frå forrige møte slik den ligg føre.

Fjord kontrollutval 21.03.2022

Behandling

Votering: Samrøystes

FKU - 06/22 vedtak

Kontrollutvalet godkjenner innkalling og sakliste, samt møteprotokoll frå forrige møte slik den ligg føre.

PS 07/22 Orienteringar

OS 02/22 Orientering frå kommunedirektøren om årsrekneskapet 2021

Tilråding til vedtak:

Kontollutvalet tek orienteringa til vitande.

Fjord kontrollutval 21.03.2022

Behandling

Møte blei lukka før kommunedirektøren starta orienteringa. Heimelsgrunnlaget var Offentlighetslova § 31. punkt 5. Lukkinga av møtet vart samrøystes vedteken. Orienteringa gjaldt bortfall av inntekter frå sal av konsesjonkraft.

FKU - 02/22 vedtak

Kontollutvalet tek orienteringa til vitande.

PS 08/22 Meldingar

MS 04/22 Forum for kontroll og tilsyn FKT - konferanse Kløfta 8. og 9. juni 2022

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande.

Fjord kontrollutval 21.03.2022

Behandling

FKU - 04/22 vedtak

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande.

PS 09/22 Forvaltningsrevisjon Psykisk helse og rus - Fjord kommune

Tilråding til vedtak:

1. Fjord kommunestyre tek rapporten frå forvaltningsrevisjon av psykisk helse og rus til vitande.
2. Kommunestyret tilrår at kommunedirektøren ser til at internkontroll- og kvalitetssystem raskt kjem på plass, samt skriftlege prosedyrar for dei ulike arbeidsprosessane. Systemet må gjerast godt kjent for leiarar og andre tilsette.
3. Kommunestyret bed om ei sak snarast for å politisk handsame Folkehelseoversikt Fjord kommune 2019-2023 og at det så vert utarbeidd ein plan for Helse og velferd på grunnlag av folkehelseoversikta.
4. Kommunestyret tilrår at kommunedirektøren etablerer system som tek i vare dei tilrådingane som rapporten peikar på, spesielt knytt til psykisk helseteam og deira tenester.
5. Kommunestyret bed kommunedirektøren vurderer tiltak for å styrke samhandlinga mellom dei ulike som yter tenester til innbyggjarane innan området psykisk helse/rus.
6. Kommunedirektøren bør sikre at kontaktinformasjon til aktuelle fagpersonar er lett tilgjengeleg for innbyggjarane.

7. Kommunestyret bed kommunedirektøren følge opp tilrådingane og rapportere på tiltaka som vert gjort, til kontrollutvalet innan utgangen av oktober 2022.

Fjord kontrollutval 21.03.2022

Behandling

Votering: Samrøystes

FKU - 09/22 vedtak

1. Fjord kommunestyre tek rapporten frå forvaltningsrevisjon av psykisk helse og rus til vitande.
2. Kommunestyret tilrår at kommunedirektøren ser til at internkontroll- og kvalitetssystem raskt kjem på plass, samt skriftelege prosedyrar for dei ulike arbeidsprosessane. Systemet må gjerast godt kjent for leiarar og andre tilsette.
3. Kommunestyret bed om ei sak snarast for å politisk handsame Folkehelseoversikt Fjord kommune 2019-2023 og at det så vert utarbeidd ein plan for Helse og velferd på grunnlag av folkehelseoversikta.
4. Kommunestyret tilrår at kommunedirektøren etablerer system som tek i vare dei tilrådingane som rapporten peikar på, spesielt knytt til psykisk helseteam og deira tenester.
5. Kommunestyret bed kommunedirektøren vurderer tiltak for å styrke samhandlinga mellom dei ulike som yter tenester til innbyggjarane innan området psykisk helse/rus.
6. Kommunedirektøren bør sikre at kontaktinformasjon til aktuelle fagpersonar er lett tilgjengeleg for innbyggjarane.
7. Kommunestyret bed kommunedirektøren følge opp tilrådingane og rapportere på tiltaka som vert gjort, til kontrollutvalet innan utgangen av oktober 2022.

PS 10/22 Eigarskapskontroll Fjord kommune - bestilling av prosjektskisse

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet ber om at det vert gjort eigarskapskontroll knytt til Fjord kommune sitt eigarskap i:

Kontrollutvalet ber om at det vert utarbeidd ei prosjektskisse med dei moment som kom fram i møtet i kontrollutvalet 21. mars 2022.

Prosjektskissa for eigarskapskontroll vert å legge fram på kontrollutvalet sitt neste møte som er avtalt til 1. juni 2022.

Fjord kontrollutval 21.03.2022

Behandling

Endra forslag til vedtak , foreslått av Jonas Falch,

Kontrollutvalet ber om at det vert utarbeidd ei prosjektskisse med dei moment som kom fram i møtet i kontrollutvalet 21. mars 2022.

Prosjektskissa for eigarskapskontroll vert å legge fram på kontrollutvalet sitt neste møte som er avtalt til 1. juni 2022.

Votering: nytt forslag samrøystes vedteken.

FKU - 10/22 vedtak

Kontrollutvalet ber om at det vert utarbeidd ei prosjektskisse med dei moment som kom fram i møtet i kontrollutvalet 21. mars 2022.

Prosjektskissa for eigarskapskontroll vert å legge fram på kontrollutvalet sitt neste møte som er avtalt til 1. juni 2022.

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 12/22	Fjord kontrollutval	01.06.2022

Meldingar

Underliggende saker

05/22	Vedtak i Fjord kommunestyre om forvaltningsrevisjon psykisk helse og rus 2022
-------	---

Saksframlegg

Saksnr. Utval
MS 05/22 Fjord kontrollutval

Møtedato
01.06.2022

Vedtak i Fjord kommunestyre om forvaltningsrevisjon psykisk helse og rus 2022

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande. Sekretariatet følgjer opp punkt 7 og vil invitere kommunedirektøren til kontrollutvalet hausten 2022.

Bakgrunn:

Det synast til vedtaket i Fjord kommunestyre 12. mai 2022 om forvaltningsrevisjonen psykisk helse og rus 2022. Sekretariatet vil følge opp dette vedtaket og særskilt punkt 7.

Vedlegg

Melding om vedtak Forvaltningsrevisjon Psykisk helse og rus - Fjord kommune

Fjord kommune

Fellestenestene

Sunnmøre Kontrollutvalsekretariat Iks
Postboks 7881 Spjelkavik

6022 ÅLESUND

Vår ref.
20/5404/FE-216/BEOS/41867821

Dykkar ref.

Dato:
23.05.2022

Melding om vedtak: Forvaltningsrevisjon Psykisk helse og rus - Fjord kommune

Kommunestyret - 027/22, 12.05.2022:

Det er gjort følgjande vedtak i saka:

1. Fjord kommunestyre tek rapporten frå forvaltningsrevisjon av psykisk helse og rus til vitande.
2. Kommunestyret tilrår at kommunedirektøren ser til at internkontroll- og kvalitetssystem raskt kjem på plass, samt skriftlege prosedyrar for dei ulike arbeidsprosessane. Systemet må gjerast godt kjent for leiarar og andre tilsette.
3. Kommunestyret bed om ei sak snarast for å politisk handsame Folkehelseoversikt Fjord kommune 2019-2023 og at det så vert utarbeidd ein plan for Helse og velferd på grunnlag av folkehelseoversikta.
4. Kommunestyret tilrår at kommunedirektøren etablerer system som tek i vare dei tilrådingane som rapporten peikar på, spesielt knytt til psykisk helseteam og deira tenester.
5. Kommunestyret bed kommunedirektøren vurderer tiltak for å styrke samhandlinga mellom dei ulike som yter tenester til innbyggjarane innan området psykisk helse/rus.
6. Kommunedirektøren bør sikre at kontaktinformasjon til aktuelle fagpersonar er lett tilgjengeleg for innbyggjarane.
7. Kommunestyret bed kommunedirektøren følgje opp tilrådingane og rapportere på tiltaka som vert gjort, til kontrollutvalet innan utgangen av oktober 2022.

Bente Klakken Osvik
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikkje handskriven signatur.

Saksframlegg

Saksnr. Utval
PS 13/22 Fjord kontrollutval

Møtedato
01.06.2022

Gjennomgang forenkla etterlevingskontroll 2021 Fjord kommune

Tilråding til vedtak:

Fjord kontrollutval tek revisor sin uttale til orientering.

Bakgrunn:

Formålet med forenkla etterlevelsesk kontroll er, innanfor ei avgrensa ressursramme, å førebygga svakheiter og sikra at økonomiforvaltninga til kommunen følgjer avgjerder og vedtak på økonomiområdet. Det bygger opp under god økonomiforvaltning, openheit og tillit til forvaltningspraksis.

Målsetjinga med kontrollen er å etablera enkle og jevnlege kontrollhandlingar som kan fanga opp vesentlege svakheiter i sentrale delar av økonomiforvaltninga. Kontrollhandlingane kan mellom anna gjerast på område der brot har særlege økonomiske konsekvensar, eller i særleg grad svekker tilliten til økonomiforvaltninga. Kontrollhandlingane skal ein grunngjeve i risiko- og vesentlighetsvurderinga.

Revisor utfører forenkla etterlevelsesk kontroll med moderat trygging i samsvar med kommunelova og revisjonsstandardar. Moderat trygging blir slik definert:

klart lågare enn tryggande sikkerheit, men skal auka tilliten til dei tiltenkte brukarane til informasjonen i ei grad som er klart høgare enn ubetydeleg.

Område for forenkla etterlevelsesk kontroll kan vera finansforvaltninga, sjølvkostområda, offentlege innkjøp og offentleg trygd.

Andre område som utrekning av driftstilskot til private barnehagar, andre tilskot/

overføringar

til private, konsesjonsvilkår, kontraktsoppfølging kan òg vera aktuelt, lista er ikkje uttømmmande.

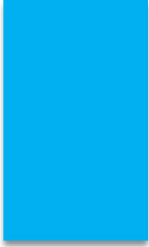
Det vil vera ein konkret risiko- og vesentlighetsvurdering for den enkelte kommunen som er avgjerande for kva område som blir valde ut for kontroll.

Vedlagte lysark presentasjon vil bli gått igjennom av oppdragsansvarleg revisor Ronny Rishaug på møte i kontrollutvalet 1. juni 2022.

Vedlegg

Presentasjon forenkla etterlevingskontroll 2021 - Fjord kommune

Revisor sin uttale frå forenkla etterlevingskontroll 2021

Forenkla etterlevingskontroll 2021

Kontrollutvalget i Fjord kommune

OVERSENDT ADMINISTRASJONEN: 16.03.2022

MØTE I KONTROLLUTVALGET

Forenkla etterlevingskontroll 2021

- ▶ **Offentleg støtte/tilskot**

- ▶ For 2021 er det vald å sjå nærare på offentleg støtte/tilskot med bakgrunn i følgjande grunngjeving:

- ▶ Dette er eit område kor ein må sørgje for å halde seg innanfor reglane om offentleg støtte og kommunens eigne reglement.

Revisjonskriterier og kjelder

- ▶ Utvalde kriterium for kontroll:

1. Har kommunen implementert reglement og rutinar for tildeling av næringstilskot
2. Har kommunen implementert reglement og rutinar for oppfølging av tildelte næringstilskot
3. Har kommunen laga årsmelding for bruken av næringsfondet og oversendt denne til statsforvaltaren

- ▶ Kjelder for kriteria:

- ▶ Aktuelle lovar, forskrifter og kommunens eigne reglement og vedtak
- ▶ Vedtekter for Næringsfondet vedteke 2. april 2020

Oppsummering av funn

1. Har kommunen implementert reglement og rutinar for tildeling av næringstilskot?
 - ▶ Fjord kommune har vedtekter og retningslinjer for Næringsfondet i Fjord kommune, vedteke i K-sak 18/20
 - ▶ Vedtekter og retningslinjer er rullert i K-sak 111/21
 - ▶ Det føreligg rutinar om saksgangen om tildeling av midlar frå Næringsfondet i Fjord kommune
2. Har kommunen implementert reglement og rutinar for oppfølging av tildelte næringstilskot
 - ▶ Interne rutinar er forankra i retningslinjer for næringsfondet i Fjord kommune.
 - ▶ Det er laga ei oversikt over alle tildelingar med fokus på oppfølging av at ikkje utbetalte tildelingar kjem til avslutning.

Oppsummering av funn forts.

3. Har kommunen laga årsmelding for bruken av næringsfondet og oversendt denne til statsforvaltaren
 - ▶ Fjord kommune rapporterer kort om Næringsfondet i sin årsrapport. Denne vert sendt Statsforvaltaren
 - ▶ Det vert ikkje laga nokon annan eigen rapport (årsmelding) om bruken av Næringsfondet

Forbetringspunkt

Vår gjennomgang viser at Fjord kommune ikkje har laga ei eiga årsmelding om bruken av næringsfondet som er sendt til statsforvaltar.

Kommunens årsrapport, som inneheld ei beskriving over bruken av næringsfondet, nyttas til dette føremålet og vert sendt over til Statsforvaltaren.

Kommunen skal etter sine eigne vedtekter lage ein eigen rapport til kommunestyret over bruken som skal sendast til statsforvaltar og fylkeskommune.

Rapportering

- ▶ Revisjonens funn og konklusjonar er rapportert til kontrollutvalet med kopi til kommunedirektøren, datert 08.04.2022
- ▶ Vi fekk signert fullstendigheitserklæring frå kommunedirektøren datert 06.04.2022

“ Vi vil bidra til økt tillit mellom innbyggerne
og våre eierkommuner

”

Til Kontrollutvalget i Fjord kommune

Kopi: Kommunedirektøren i Fjord kommune

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen for 2021.

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Fjord kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder: Offentlig støtte - Næringsfondet hvor vi gjennomfører kontrollerer knytt til;

1. Har kommunen implementert reglement og rutinar for tildeling av næringstilskot
2. Har kommunen implementert reglement og rutinar for oppfølging av tildelte næringstilskot
3. Har kommunen laga årsmelding for bruken av næringsfondet og oversendt denne til statsforvaltaren

Periode:

Vi har bedt om dokumenter for regnskapsåret 2021.

Kriterier er hentet fra:

Aktuelle lover, forskrifter og kommunen egne reglement og vedtak, samt vedtekter for Næringsfondet datert 2. april 2020.

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for Møre og Romsdal Revisjon SA, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1) har Møre og Romsdal Revisjon SA et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Basert på utførte kontrollhandlinger og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Fjord kommune i det alt vesentlige ikke har etterlevd kommunen egne reglement, kommunestyrets vedtak eller vedtektene til Næringsfondet.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for formålet som er beskrevet ovenfor og til kontrollutvalget i Fjord kommunes informasjon, og skal ikke brukes til noe annet formål.

Molde, 08. april 2022

Møre og Romsdal revisjon SA

Ronny Rishaug
oppdragsansvarlig revisor

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 14/22	Fjord kontrollutval	01.06.2022

Uttale til årsrekneskap og årsmelding 2021 Fjord kommune

Tilråding til vedtak:

Med grunnlag i kontrollutvalet sine aktiviteter retta mot økonomiforvaltninga uttalar kontrollutvalet følgande:

1. Kontrollutvalet tilrår at kommunestyret godkjenner årsrekneskapen og årsmeldinga 2021 for Fjord kommune.
2. Kontrollutvalet gjer kommunestyret merksam på at årsrekneskapen og årsmeldinga 2021 ikkje vart levert innan dei fristane kommunelova set.

Bakgrunn:

Kontrollutvalet har det overordna ansvaret med å sjå til at det blir ført kontroll med at økonomiforvaltninga til kommunen gjeng føre i samsvar med gjeldande avgjerder og vedtak, jf. kommunelova § 23-2.

Ansvaret til kontrollutvalet for å føra kontroll med økonomiforvaltninga blir framheva i kommunelova som eit særskilt ansvar ved sida av ansvaret for rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapkontroll.

Dagens kommunelov stiller ei rekke nye og grunnleggande krav til økonomiforvaltning og berekraft i kommunane, jf. kommunelova § 14-1.

Dette krev at økonomisk handleevne må varetakast over tid, planar for eiga verksemd og økonomi skal vera realistiske, finansielle middel og gjeld skal forvalta utan vesentleg

finansiell risiko og betalingsforpliktingar skal innfriast ved forfall.

Ny kommunelov forsterkar altså desse krava og legg ansvaret på kommunestyret til å sjå til at økonomiforvaltninga skjer i tråd med lov, forskrift og eigne bestemmingar.

Kontrollutvalet sitt ansvar er å uttala seg til kommunestyret om årsrekneskapen og årsmeldinga før formannskapet innstiller til vedtak, jfr. kommunelova si § 14-3.

Ny kommunelov har ein presisering om at kontrollutvalet sin uttale også skal handla om årsmeldinga. Tidlegare tok kontrollutvalet årsmeldinga berre til vitande.

Vurdering:

Kontrollutvalet skal 1. juni 2022 behandla årsrekneskapen og årsmeldinga for 2021 for Fjord kommune som er lagt fram av kommunedirektøren 19. mai 2022 og dessutan tilhøyrande revisjonsmelding datert 20. mai 2022.

Kommunen har i 2021 eit netto negativt driftsresultat på minus 6 831 172 kr og eit meirforbruk på 3 972 645 kr. Revisor har i revisjonsmeldinga ikkje gitt merknadar til årsrekneskapen eller årsmeldinga.

Det er opp til kontrollutvalet sjølv å bestemma kva uttalen frå kontrollutvalet til årsrekneskap og årsmelding skal innehalda. Verken kommunelova eller kontrollutvalsforskrifta stiller konkrete krav til innhaldet, ut over at den skal knyta seg til forhold i årsrekneskapen eller årsmeldinga og tilhøyrande revisjonsmelding. Vi vil likevel sjå nærare på finansielle måltal og budsjettavvik.

Årsrekneskapen

Kontrollutvalet skal kontrollera at årsrekneskapen er ført i samsvar med lover og reglar og at kommunestyret sine målsetjingar er oppfylt.

Kontrollutvalet kan følgeleg føreslå endringar i årsrekneskapen, dersom det er skjedd føringar i strid med gjeldande regelverk. Grunnlaget for behandlinga har vore den avlagde årsrekneskapen, kommunedirektøren si årsmelding og revisjonsmeldinga.

I tillegg har oppdragsansvarleg revisor supplert kontrollutvalet med relevant informasjon. Revisor har bekrefta at bokføringa er i tråd med bokføringsregelverket. Ingen avvik er rapportert eller avdekt gjennom året frå kommunerevisjonen.

Kommunedirektøren si årsmelding

Årsmeldinga skal mellom anna omtala forhold som er viktige for å bedømme den

økonomiske utviklinga og stillinga, og om desse varetar den økonomiske handleevna over tid.

Det er nærliggande å vurdere dette som sentrale moment i uttalen frå kontrollutvalet. Årsmeldinga skal innehalda vurdering av :

- kommunen sin måloppnåing og andre ikkje-økonomiske forhold som er av vesentleg tyding for kommunen eller innbyggjarane.
- tiltak som er sett i verk og tiltak som blir planlagt sett i verk for å sikra ein høg etisk standard.
- den faktiske tilstanden når det gjeld kjønnslikestilling.
- kva kommunen gjer for å oppfylle aktivitetsplikta til arbeidsgivar etter likestillings- og diskrimineringslova § 26.

Årsmeldinga gir tilfredsstillande opplysningar i forhold til desse punkta. Revisor melder òg i sin revisjonsmelding at årsrekneskapen inneheld dei opplysningane som lov og forskrift krev. Opplysningane om økonomi i årsmeldinga stemmer overeins med årsrekneskapen.

Finansielle måltal

Hovudformålet med økonomiforvaltninga etter kommunelova § 14-1 er å vareta økonomisk handleevne. Kommunestyret skal sjølv vedta finansielle måltal for utviklinga av kommuneøkonomien, og vil normalt omtale utviklinga av finansielle måltal i årsmelding. Dette finn oss på side 4 i årsmeldinga.

Budsjettavvik

Kontrollutvalet har i arbeidet sitt med førebuing til uttale om årsrekneskap og årsmelding 2021 fått kunnskap om dei nye krava som blir stilte til kommunedirektøren om å gjere greie for moglege budsjettavvik. Dette er òg omtalt i sjølve årsmeldinga på side 7 og i revisjonen sin melding på side 3. Her gjer revisjonen greie for det ansvaret som ligg i å forklara både beløpsmessige avvik og premissane for dette.

Konklusjon

Med grunnlag i kontrollutvalet sine kontrollaktivitetar retta mot økonomiforvaltninga og etter ei samla vurdering, tilrår kontrollutvalet at årsrekneskap og årsmeldinga for 2020 blir godkjent slik den ligg føre.

Dette bygger på ulike orienteringar og saker frå kommunerevisjonen i løpet av året.

Kontrollutvalet har fått presentert revisjonsplan, forenkla etterlevingskontroll, interimrevisjon og unummererte forhold. Slik sett har kontrollutvalet eit godt fagleg grunnlag for å gje sin uttale. Revisjonsmeldinga er ei normalmelding gitt utan atterhald.

Dette betyr at revisjonen ikkje har avdekt eller påvist vesentlege feil og manglar i kommunen sin rapportering.

Kontrollutvalet bør likevel merke seg dei momenta som blir framheva i "Rapport etter årsoppgjeret 2021" (vedlagt). Rapporten blir gått gjennom av revisor på kontrollutvalet sitt møte 1. juni 2022. Her tydeleggjer revisor fleire områder som kommunen bør forbetre i framtida. Nærare om dette på side 4 i rapporten frå oppdragsansvarleg revisor Ronny Rishaug.

Kontrollutvalet merkar seg at årsrekneskap og årsmelding 2021 ikkje var levert innan gjeldande fristar og at revisor difor gav ei førebels revisjonsmelding datert 19.april 2022. Denne vart trekt tilbake og erstatta med den endelege revisjonsmeldinga datert 20. mai 2022.

Konsekvensane av dette blei knappe tidsmarginar og at det difor vart svært krevjande å ivareta forsvarleg saksutgreiing jf kommunelova § 23-7 andre ledd, knytt til den uttalen kontrollutvalet skal gje.

Kontrollutvalet er ikkje kjent med andre forhold i dialog med revisor som kunne hatt konsekvens for uttalen frå kontrollutvalet, jfr kommunelova § 14-3

Vedlegg

Melding frå revisor 2021 - Fjord kommune

Årsrekneskap 2021 - Fjord kommune

Notar til årsrekneskapen 2021 - Fjord kommune

Årsmelding 2021 - Fjord kommune

Revisjonsrapport 2021 - Fjord kommune

Til Kommunestyret i Fjord Kommune	Kopi: Kontrollutvalet Formannskapet Kommunedirektøren
-----------------------------------	--

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR

Utsegn om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert årsrekneskapen for Fjord Kommunes årsregnskap som viser eit netto driftsresultat på kr - 6 831 172 og eit meirforbruk på kr 3 972 645.

Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2021, oversikt over løyvingar til drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, samt notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining:

- oppfyller årsrekneskapen gjeldande lovkrav, og
- gir årsrekneskapen ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen per 31. desember 2021, og av resultatet for rekneskapsåret avslutta per denne datoen i samsvar med kommunelova og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta "Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen". Vi er uavhengige av kommunen, slik det er krav om i lov og forskrift, og har etterlevd dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Innhenta revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkeleg og føremålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Årsmeldinga og anna ytterlegare informasjon

Kommunedirektøren er ansvarleg for informasjonen i årsmeldinga. Vår konklusjon om årsrekneskapen ovanfor dekkjer ikkje informasjonen i årsmeldinga.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det vår oppgåve å lese årsmeldinga. Føremålet er å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom årsmeldinga og årsrekneskapen og den kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen av årsrekneskapen, eller om informasjonen i årsmeldinga elles tilsynelatande er vesentleg feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsmeldinga eller anna ytterlegare informasjon tilsynelatande er vesentleg feil. Vi har ikkje noko å rapportere om det.

Ut frå kunnskapen vi har opparbeidd oss i revisjonen, meiner vi at årsmeldinga

- inneheld dei opplysningane som skal vere med etter gjeldande lovkrav, og
- at opplysningane om økonomi i årsmeldinga stemmer overeins med årsrekneskapen.

Vi viser elles til avsnittet «Konklusjon om årsmeldinga» og «Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik» under vår utsegn om andre lovmessige krav.

Kommunedirektøren sitt ansvar for årsrekneskapen

Kommunedirektøren er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir ei dekkande framstilling i samsvar med kommunelovas regler og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg. Kommunedirektøren er også ansvarleg for slik intern kontroll han/ho finn naudsynt for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ei høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom den åleine eller samla, innanfor rimeleg grenser, kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar, basert på årsrekneskapen.

For meir omtale av revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen, sjå www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1..

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar, i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik

Vi har utført eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit, knytt til ABC kommune si forklaring for vesentlege budsjettavvik, enten det skuldast beløpsmessige avvik eller avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane.

Konklusjon

Basert på dei utførte handlingane og innhenta bevis, er vi ikkje blitt kjende med forhold som gjev grunn til å tru at årsmeldinga ikkje gir dekkande opplysningar om vesentlege budsjettavvik.

Kommunedirektøren sitt ansvar for å forklare budsjettavvik og revisor sine oppgaver og plikter knytta til utsegn om budsjettavvik

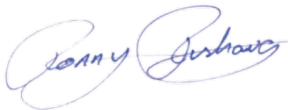
For meir omtale av Kommunedirektørens ansvar for forklaring til budsjettavvik og revisor sine oppgaver og plikter ved fråsegn om forklaringa til vesentlege budsjettavvik vises det til www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1.

Andre forhold

Denne meldinga erstattar tidlegare gitte melding, datert 19. april 2022, som blei gitt ved utløpet av forskrifta sin frist for å gje ei revisjonsmelding. Kommunedirektøren hadde ikkje avlagt årsrekneskap og årsmelding for Fjord kommune for rekneskapsåret 2021 innan fristane som følgjer av kommunelova som er 22. februar og 31. mars.

Molde, 20. mai 2022

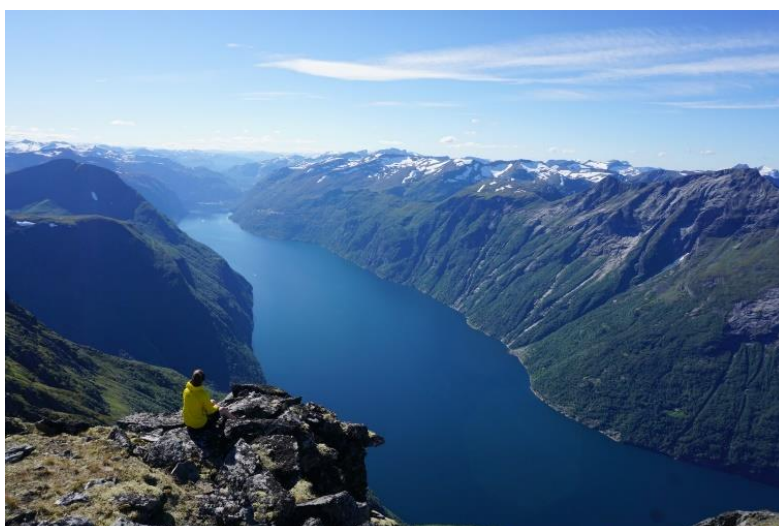
Møre og Romsdal Revisjon SA

Ronny Rishaug
oppdragsansvarleg revisor

Årsrekneskap 2021

Fjord kommune

INNHALD

Hovudoversikter

Økonomisk oversikt – drift	2
----------------------------	---

Detaljerte oversikter DRIFT

Bevilgningsoversikt drift, del 1	3
Bevilgningsoversikt drift, del 2	3

Detaljerte oversikter INVESTERING

Bevilgningsoversikt investering, del 1	4
Bevilgningsoversikt investering, del 2 – investeringar pr.prosjekt	5

Budsjett- og årsavslutningsdisposisjonar	6
--	---

Balanse

Balanse	7
Spesifisert balanse pr.art	8-13

Notar (eige dokument/vedlegg)

Note 1	Arbeidskapital
Note 2	Kapitalkonto
Note 3	Rekneskapsprinsipp
Note 4	Varige driftsmidler
Note 5	Aksjar og andelar
Note 6	Utlån
Note 7	Marknadsbas.finansielle omløpsmidlar
Note 8	Sikring
Note 9	Lån
Note 10	Avdrag lån
Note 11	Pensjon
Note 12	Garantiar
Note 13	Bundne fond
Note 14	Sjølvkost
Note 15	Sal av aksjar
Note 16	Ytingar til leiande personar
Note 17	Godtgjersle til revisjon

	Økonomisk oversikt - drift	Note	Rekneskap 2021	Rev.budsjett 2021	Oppr.budsjett 2021	Rekneskap 2020
1	Rammetilskot		- 140 173 821	- 136 034 000	- 133 081 000	- 139 128 076
2	Inntekts- og formuesskatt		- 67 723 824	- 72 135 000	- 73 622 000	- 68 694 881
3	Eigedomsskatt		- 16 945 501	- 16 880 000	- 15 730 000	- 13 316 837
4	Andre skatteinntekter		- 13 010 079	-	-	- 3 427 329
5	Andre overføringer og tilskot frå staten		- 8 535 042	- 6 035 800	- 6 035 800	- 14 055 662
6	Overføringer og tilskot frå andre		- 45 202 640	- 32 966 413	- 33 956 413	- 36 807 062
7	Brukarbetalingar		- 11 460 900	- 11 847 990	- 11 847 990	- 11 114 061
8	Sals- og leieinntekter		- 38 340 936	- 36 856 252	- 36 856 252	- 48 578 022
9	Sum driftsinntekter		- 341 392 743	- 312 755 455	- 311 129 455	-335 121 930
10	Lønnsutgifter		190 651 422	179 969 019	172 793 019	181 365 396
11	Sosiale utgifter		41 666 202	37 170 646	36 611 261	39 635 624
12	Kjøp av varer og tenester		69 757 491	62 084 914	66 328 714	68 028 328
13	Overføringer og tilskot til andre		28 604 667	17 523 346	16 564 546	23 969 663
14	Avskrivningar		24 028 108	27 249 420	27 249 420	23 545 261
15	Sum driftsutgifter		354 707 890	323 997 345	319 546 960	336 544 272
16	Brutto driftsresultat		- 13 315 147	- 11 241 890	- 8 417 505	-1 422 342
17	Renteinntekter		- 1 189 042	- 840 000	- 840 000	- 1 070 072
18	Utbytte		- 1 708 942	- 1 700 000	- 1 700 000	- 2 549 238
19	Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	7	- 1 656 720	- 390 000	- 590 000	- 440 329
20	Renteutgifter		5 413 696	5 424 786	3 874 786	6 820 244
21	Avdrag på lån	10	16 685 141	16 300 000	16 500 000	17 647 183
22	Netto finansutgifter		- 17 544 133	- 18 794 786	- 17 244 786	20 407 788
23	Motpost avskrivningar	4	- 24 028 108	- 25 224 710	- 25 224 710	- 23 545 261
24	Netto driftsresultat		- 6 831 172	-4 811 966	-437 581	1 715 130
	Disponeringar eller dekning av netto driftsresultat					
25	Overføring til investering		285 000			-
26	Avsetnader til bundne driftsfond	13	8 213 416	802 778	802 778	7 640 890
27	Bruk av bundne driftsfond	13	- 8 692 842	- 4 359 320	- 4 359 320	- 10 324 085
28	Avsetnader til disposisjonsfond		268 206	318 961	318 961	1 880 914
29	Bruk av disposisjonsfond		- 2 932 307	- 1 574 385		- 1 523 131
30	Dekning av tidlegare års meirforbruk		-			4 040 542
31	Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat		- 2 858 527	- 4 811 966	- 3 237 581	-1 715 130
32	Framført til inndekking i seinare år (meirforbruk)		- 3 972 645	-	-	-

	Bevilgningsoversikt - drift	Note	Rekneskap 2021	Rev.budsjett	Oppr.budsjett	Rekneskap 2020
1	Rammetilskudd		-140 173 821	-136 034 000	-133 081 000	-139 128 076
2	Inntekts- og formuesskatt		-67 723 824	-72 135 000	-73 622 000	-68 694 881
3	Eiendomsskatt		-16 945 501	-16 880 000	-15 730 000	-13 316 837
4	Andre generelle driftsinntekter		-11 618 930	-2 446 000	-2 446 000	-9 752 620
5	Sum generelle driftsinntekter		-236 462 076	-227 495 000	-224 879 000	-230 892 414
					-	
6	Sum bevilgninger drift, netto		225 749 115	214 180 466	205 064 919	208 775 941
7	Avskrivninger		24 028 108	25 224 710	25 224 710	23 545 261
8	Sum netto driftsutgifter		249 777 223	239 405 176	230 289 629	232 321 202
9	Brutto driftsresultat		13 315 147	11 910 176	5 410 629	1 428 788
10	Renteinntekter		-1 189 042	-840 000	-840 000	-1 070 072
11	Utbytter		-1 708 942	-1 700 000	-1 700 000	-2 549 238
12	Gevinst og tap på finansielle OM	7	-1 656 720	-390 000	-590 000	-440 329
13	Renteutgifter		5 413 696	4 756 500	3 206 500	6 813 797
14	Avdrag på lån	10	16 685 141	16 300 000	16 500 000	17 647 183
15	Netto finansutgifter		17 544 133	18 126 500	16 576 500	20 401 341
16	Motpost avskrivninger		-24 028 108	-25 224 710	-25 224 710	-23 545 261
17	Netto driftsresultat		6 831 172	4 811 966	-3 237 581	-1 715 132
	<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat:</i>					
18	Overføring til investering		285 000			-
19	Avsetninger til bundne driftsfond	13	8 213 416	731 562	731 562	2 683 195
20	Bruk av bundne driftsfond	13	-8 692 842	-4 288 104	-4 288 104	-
21	Avsetninger til disposisjonsfond		268 206	-		-357 783
22	Bruk av disposisjonsfond		-2 932 307	-1 255 424	318 961	-
23	Dekning av tidligere års merforbruk		-			-4 040 544
24	Sum disp./dekning av netto driftsresultat		-2 858 527	-4 811 966	-3 237 581	-1 715 132
25	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		3 972 645	-		0

Bevilgningsoversikt DRIFT del 2 – Oppstilling pr.rammeområde

Jfr. Forskrifta §5-4.2

Bevilgningsskjema drift, del 2	Rekneskap 2021	Rev.budsjett 2021	Oppr.budsjett 2021	Rekneskap 2020
Sentraladministrasjon	32 192 241	17 084 943	19 750 895	30 559 542
Oppvekst og kultur	63 519 721	67 442 078	67 159 072	65 001 404
Helse, pleie og omsorg	98 126 918	97 234 684	91 775 853	98 100 413
Teknisk, landbruk og miljø	33 310 018	34 404 069	34 054 569	30 295 611
Konsesjonskraft	- 2 845 333	- 5 004 500	- 5 004 500	-
Andre finansposter tildelt på ramma	28 437	407 650	407 650	- 14 513 992
Sum på rammeområda, eks.fond	224 332 002	211 568 924	208 143 539	209 442 978
Overføring til investering	60 000			
Bruk av bundne fond	- 8 467 843	- 934 505	- 934 505	- 3 290 838
Avsetnad til bundne fond	7 963 416	802 778	802 778	2 682 203
Bruk av disp.fond	- 1 237 921	- 65 000	-	- 23 131
Avsetnad til disp.fond	268 206	-	-	-
Sum korreksjonar	- 1 414 141	- 196 727	- 131 727	- 631 766
SUM BEVILGINGAR NTO, JFR.POST 6 HOVUDSKJEMA	225 746 144	211 765 651	208 275 266	210 074 744

	Bevilgningsoversikt - investering	Note	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
1	Investeringer i varige driftsmidler		27 257 772	52 163 281	20 665 026
2	Tilskudd til andres investeringer		793 713		471 700
3	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		2 864 563	3 070 000	960 608
4	Utlån av egne midler		-		-
5	Avdrag på lån		-		-
6	Sum investeringsutgifter		30 916 048	55 233 281	22 097 334
7	Kompensasjon for merverdiavgift		-3 728 687	-10 416 077	-2 962 534
8	Tilskudd fra andre		-795 329	-2 500 000	-8 306 625
9	Salg av varige driftsmidler		-3 090 782	-3 000 000	-7 406 441
10	Salg av finansielle anleggsmidler	15	-812 168		-353 000
11	Utdeling fra selskaper		-		-
12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-		-
13	Bruk av lån		-19 040 014	-24 150 703	-2 160 718
14	Sum investeringsinntekter		-27 466 980	-40 066 780	-21 189 317
15	Videreutlån		14 034 435	17 500 000	-
16	Bruk av lån til videreutlån		-14 034 435	17 500 000	-
17	Avdrag på lån til videreutlån		640 115	600 000	511 037
18	Mottatte avdrag på videreutlån		-814 389	600 000	-562 254
19	Netto utgifter videreutlån		-174 274	-	-51 217
20	Overføring fra drift		-285 000	-	-
21	Avsetninger til bundne investeringsfond	13	602 228	-	
22	Bruk av bundne investeringsfond	13	-564 928		-795 211
23	Avsetninger til ubundet investeringsfond		812 168		-
24	Bruk av ubundne investeringsfond		-3 839 262	-15 166 501	-61 588
25	Dekning av tidligere års udekket beløp		-		-
26	Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-3 274 794	-15 166 501	-856 799
27	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		-	-	0

Bevilgningsoversikt investering – pr.prosjekt

Tabellen nedanfor er sum post 1 og 2 på forrige side (Bevilgningsoversikt investering, del 1)

Investeringsutgifter pr.prosjekt Beløp inkl. mva.	Rekneskap 2021	Rev.budsjett 2021	Oppr.budsjett 2021	Rekneskap 2020
I130101 Digitalisering av gml.arkiv	28 029	1 289 120	1 289 120	985 653
I130102 Digitalisering Fjord	1 031 048	1 040 000	1 040 000	- 1
I130201 IKT ditalisering politisk	161 498	157 655	157 655	72 345
I130202 IKT felles plattform	105 522	400 000	400 000	-
I130203 Systemutvikling	377 525	-	-	-
I133001 Rullestolrampe Norddal kyrkje	170 674	500 000	500 000	-
I133002 Investering Kyrkja	556 129	400 000	400 000	271 700
I134001 Valldal Folkehelsepark	-	-	-	598 550
I134002 Rehab.ballbinge Valldal	-	-	-	268 364
I200001 Digitale læremidler	204 330	300 000	300 000	-
I220001 Uteområde Stordal skule	100 769	-	-	134 615
I300001 Velferdsteknologi	1 923 354	700 000	400 000	-
I380001 Pasientvarsling Valldal sjukeheim	-	-	300 000	-
I420501 Investering i bilar	607 000	1 000 000	1 000 000	-
I421001 Hjellevengen	2 776 646	3 560 513	3 560 513	148 134
I421002 Parkering Ytterli, Rønneberg	429 588	600 000	600 000	-
I421003 Vegar/bruer Stordal	110 992	420 601	420 601	2 706 545
I421004 Veg øvre Dykkorn	-	2 847 807	2 847 807	-
I421005 Griggås, veg og tekn.anlegg	51 191	946 357	946 357	227 633
I421006 Grunnerverv tidlegare prosjekt	343 888	499 236	499 236	-
I421007 Rekkverk	181 294	302 053	302 053	-
I421008 Oppgradering/asfaltering vegar	1 768 905	900 000	900 000	-
I421009 Skibru Kvitlane (utb.midlar)	-	2 000 000	2 000 000	-
I421101 Skulptur Møbelarbeidaren	462 608	-	-	200 000
I421102 Ladeinfrastruktur	-	250 000	250 000	-
I430001 Planarbeid Muribugen	-	500 000	500 000	-
I430002 Planarbeid Omenås bustadfelt	-	650 000	650 000	-
I430003 Tettstadutvikling	4 555 201	2 101 992	2 101 992	1 012 565
I430004 Oppgradering/sikring av leikeplassar	280 911	150 830	150 830	-
I430005 Planarbeid sjøareal	324 282	400 000	400 000	-
I430006 Sentrumsutvikling	172 928	400 000	400 000	-
I430007 Kartlegging skredfare Fjord komm.	118 300	1 000 000	-	-
I450001 Brannbil Stordal	383 170	390 000	390 000	-
I470101 Vassverkutbygging Fjord	3 915 688	5 670 356	5 181 983	642 454
I470102 Vatn nedre Stordal	-	-	-	537 881
I470103 Vatn og avløp øvre Stordal	-	-	488 373	3 079 750
I470201 Avløpsanlegg Fjord	2 208 808	2 300 000	2 300 000	-
I492001 Garderobe/symjehall Stordal skule	907 634	8 221 912	8 221 912	278 088
I492003 Eidsdal skule oppgradering	21 000	2 520 932	3 520 932	291 983
I492004 Tiltak radongass Valldal skule	274 616	298 172	298 172	-
I492006 Vognskjul Syltebøen bhg.	-	150 000	150 000	-
I492007 Dalsbygda barnehage, rassikr/uteomr.	244 529	1 900 000	1 900 000	-
I492008 Stordal skule, rehab.	-	600 000	600 000	-
I492101 Naudstraumsaggregat skule/hall Stordal	-	500 000	500 000	-
I492102 Inventar Stordalshallen	170 000	137 500	137 500	-
I492202 Ombygg.kommunehus ifm.komm.reform	-	-	-	927 082
I492301 Valldal Fjernvarme,undersentralar	458 925	463 550	463 550	336 450
I492302 Brannstasjon Stordal	1 154 251	5 493 126	5 493 126	187 603
I492303 Serv.bygg Valldal/Eidsdal, bet.system	619 753	550 000	550 000	-
I492401 Pleie- og omsorgslokaler Valldal	170 466	-	-	7 308 990
I492402 Sagatun, omsorgsbustadar	208 443	937 126	937 126	612 874
I492403 Utstyr Valldal sjukeheim	22 142	214 443	214 443	218 881
I492404 Helsehus Stordal	370 822	500 000	500 000	-
I492405 Ombygging Simamarka 18	19 075	-	-	-
I999900 Frå HRM til fordeling	-	2 000 000	2 000 000	-
Utgifter sal av bygningar	59 550	-	-	88 585
T O T A L T	28 051 484	52 163 281	52 163 281	21 136 724

Budsjettforskrifta § 5-9 gir føringar for at kommunen skal synleggjere kva beløpet bunnlinja i rekneskapen ville vore, dersom overføring frå drift til investering, avsetnader til og bruk av fond vart gjennomført i tråd med budsjetterte beløp.

Budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar - drift		Rekneskap 2021
1	Netto driftsresultat	6 831 172
2	Avsetnader til bundne driftsfond	8 213 416
3	Bruk av bundne driftsfond	- 8 692 842
4	Budsjettert overføring til investering	285 000
5	Budsjettert avsetnader til disposisjonsfond	318 961
6	Budsjettert bruk av disposisjonsfond	- 1 574 385
7	Budsjettert dekning av tidlegare års meirforbruk	-
8	Årets budsjettavvik (meir- eller mindreforbruk før strykingar)	5 381 322
9	Stryking av overføring til investering	-
10	Stryking av avsetnader til disposisjonsfond	- 318 961
11	Stryking av dekking av tidlegare års meirforbruk	-
12	Stryking av bruk av disposisjonsfond	
13	Meir- eller mindreforbruk etter strykingar	5 062 361
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets meirforbruk etter strykingar	
15	Bruk av disposisjonsfond for inndekking av tilegare års meirforbruk	- 1 089 716
16	Bruk av mindreforbruk etter strykingar for dekking av tidl.års meirforbruk	-
17	Avsetnad av mindreforbruk etter strykingar til disposisjonsfond	-
18	Framført til inndekking i seinare år (meirforbruk)	3 972 645

Budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar - investering		Rekneskap 2021
1	Sum utgifter og inntekter eks. bruk av lån	36 349 243
2	Avsetnader til bundne investeringsfond	602 228
3	Bruk av bundne investeringsfond	- 564 927
4	Budsjettert bruk av lån	- 41 650 703
5	Budsjettert overføring frå drift	- 285 000
6	Budsjettert avsetnad til ubunde investeringsfond	812 168
7	Budsjettert bruk av ubunde investeringsfond	- 15 166 501
8	Dekking av tidlegare års udekka beløp	-
9	Årets budsjettavvik (udekka eller udisponert beløp før strykingar)	- 19 903 492
10	Stryking av avsetnad til ubunde investeringsfond	
11	Stryking av bruk av lån	8 576 253
12	Stryking av overføring frå drift	
13	Stryking av bruk av ubunde investeringsfond	11 327 239
14	Udekka eller udisponert beløp etter strykingar	- 0
15	Avsetnad av udisp. beløp etter strykingar til ubunde invest.fond	
16	Framført til inndekking i seinare år (udekka beløp)	-

	BALANSE	Note	2021	2020
	A. Anleggsmidler			
	<i>I. Varige driftsmidler</i>			
1	Faste eiendommer og anlegg	4	603 455 614	603 975 843
2	Utstyr, maskiner og transportmidler	4	22 073 879	20 852 454
	<i>II. Finansielle anleggsmidler</i>			
3	Aksjer og andeler	5	57 574 147	54 878 584
4	Obligasjoner		-	-
5	Utlån	6	39 561 524	26 341 478
6	<i>III. Immaterielle eiendeler</i>			
7	<i>IV. Pensjonsmidler</i>	11	464 572 167	468 230 740
	Sum anleggsmidler		1 187 237 331	1 174 279 099
	B. Omløpsmidler			
8	<i>I. Bankinnskudd og kontanter</i>		46 263 314	65 966 958
	<i>II. Finansielle omløpsmidler</i>			
9	Aksjer og andeler	7	8 110 596	-
10	Obligasjoner	7	3 308 634	21 062 510
11	Sertifikater		-	-
12	Derivater		-	-
	<i>III. Kortsiktige fordringer</i>			
13	Kundefordringer		46 201 069	20 905 250
14	Andre kortsiktige fordringer		-	-
15	Premieavvik	11	15 596 750	22 976 890
	Sum omløpsmidler		119 480 363	130 911 608
	SUM EIENDELER		1 306 717 694	1 305 190 706
	C. Egenkapital			
	<i>I. Egenkapital drift</i>			
16	Disposisjonsfond		-	-2 664 101
17	Bundne driftsfond	13	-22 066 035	-22 545 462
18	Merforbruk i driftsregnskapet		3 972 643	-
	<i>II. Egenkapital investering</i>			
19	Ubundet investeringsfond		-18 471 101	-21 498 195
20	Bundne investeringsfond	13	-4 388 096	-4 350 795
21	Udekket beløp i investeringsregnskapet		-	-
	<i>III. Annen egenkapital</i>			
22	Kapitalkonto	2	-288 039 598	-282 685 330
23	Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		-5 724 882	-5 724 882
24	Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		-	-
	Sum egenkapital		-334 717 069	-339 468 764
	D. Langsiktig gjeld			
	<i>I. Lån</i>			
25	Gjeld til kredittinstitusjoner	9, 10, 12	-425 146 983	-424 972 239
26	Obligasjonslån		-	-
27	Sertifikatlån		-	-
28	<i>II. Pensjonsforpliktelser</i>	11	-481 216 393	-489 361 712
	Sum langsiktig gjeld		-906 363 376	-914 333 951
	E. Kortsiktig gjeld			
	<i>I. Kortsiktig gjeld</i>			
29	Leverandørgjeld		-	-
30	Likviditetslån		-	-
31	Derivater		-	-
32	Annen kortsiktig gjeld		-65 637 248	-51 387 991
33	Premieavvik		-	-
	Sum kortsiktig gjeld		-65 637 248	-51 387 991
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		-1 306 717 694	-1 305 190 706
	F. Memoriakonti			
34	<i>I. Ubrukte lånemidler</i>		15 530 843	31 105 291
35	<i>II. Andre memoriakonti</i>		2 810 846	2 701 511
36	<i>III. Motkonto for memoriakontiene</i>		-18 341 689	-33 806 802
	Sum memoriakonti		-	-

Oversikt - balanse
EIENDELER
A. Anleggsmidler
I. Varige driftsmidler
1. Faste eiendommer og anlegg

- 227510100 Tekniske anlegg VAR - 20 år
- 227510150 Kommunale bustadar - 40 år
- 227510200 Skular og barnehagar - 40 år
- 227510250 Idrettsanlegg - 40 år
- 227510300 Ledningsnett VAR - 40 år
- 227510350 Kommunale vegar - 40 år
- 227510400 Friområder - 40 år
- 227510410 Kyrkja, 40 år
- 227510450 Forretningsbygg - 50 år
- 227510500 Administrasjonsbygg - 50 år
- 227510550 Sjukeheimar, omsorgsbustadar - 50 år
- 227510560 Bustadfelt, ind. områder, 50 år
- 227510600 Tomtar - ingen avskrivning
- 2. Utstyr, maskiner og transportmidler**
 - 224510100 IT utstyr, kontormaskiner - 5 år
 - 224510200 Person, vare og lastebilar - 10 år
 - 224510300 Maskiner, verktøy, inventar - 10 år
 - 224510400 Digitalisering - 10 år
 - 224510410 Planarbeid, kartleggingar, 10 år
 - 224510500 Brannbilar - 20 år

II. Finansielle anleggsmidler
1. Aksjer og andeler

- 221200001 Aksjar Biblioteksentralen
- 221200002 Aksjar Stordal Alpinsenter
- 221200003 Aksjar Sunnmørshallen
- 221200004 Aksjar Storfjord-sambandet
- 221200005 Aksjar Muritunet AS
- 221200006 Eigenkapital KLP
- 221200007 Aksjar Ørskog Energi
- 221200008 Aksjar Stordal Næringsbygg AS
- 221200009 Aksjar Møbelkraft AS
- 221200010 Aksjar Stordal Aquaproduksjon AS
- 221200011 Aksjar Utvikl.forum Ålesund Lufthavn
- 221200012 Aksjar Norsk Skogindustri AS
- 221200013 Aksjar Kommunekraft AS
- 221200014 Aksjar Tafjord Kraftselskap AS
- 221200015 Aksjar Storfjord Helsesenter AS
- 221200016 Aksjar Valldal Fjernvarme AS
- 221200017 Aksjar Fjorå Vassverk SA
- 221200018 Aksjar Storfjord Kulturhus SA
- 221200019 Aksjar Ytterdal Nye Vassverk SA
- 221200020 Aksjar Norddal Vassverk SA
- 221200021 Aksjar Tafjord Vasslag SA
- 221200022 Aksjar Det Norske Teateret AS
- 221200023 Aksjar Valldal Kailag AS
- 221200024 Aksjar Fjordhagen AS
- 221200025 Hareid Fastlandsamband AS
- 221200026 Aksjar Stiftinga skredsenter Tafjord
- 221200027 Aksjar Norsk Fjordsenter AS
- 221200028 Aksjar Storfjord Bladlag AS
- 221200029 Aksjer Fjordfast AS
- 221650001 Aksjar Årim
- 221650002 Aksjar Åknes/Tafjord Beredskap IKS
- 221650003 Aksjar MR Revisjon SA

2. Obligasjoner
3. Utlån

- 222200100 Utlån Arena Overøye AS
- 222200101 Forskottering spelemidler Stordal Alpinsenter
- 222200200 Tafjord Kraftselskap - ansvarleg lån
- 222890100 Utlån formidlingslån (Intrum)

Rekneskap 2021
Rekneskap 2020

1.187.237.330,52	1.174.279.098,52
625.529.492,52	624.828.296,52
603.455.613,70	603.975.842,70
66.849.535,39	67.273.394,39
4.983.644,00	6.936.152,00
120.347.639,53	123.460.874,53
85.893.146,00	88.432.166,00
25.019.423,00	20.712.391,00
75.207.559,48	72.734.056,48
28.199.568,63	23.337.350,63
-118.232,00	212.584,00
37.762.238,31	37.444.572,31
35.831.626,13	36.534.066,13
85.302.690,23	87.634.932,23
-740.339,00	-279.672,00
38.917.114,00	39.542.975,00
22.073.878,82	20.852.453,82
644.949,00	612.454,00
1.074.531,00	582.992,00
7.503.683,22	8.606.348,22
8.918.043,70	7.596.061,70
761.878,00	422.947,00
3.170.793,90	3.031.650,90
97.135.671,00	81.220.062,00
57.574.147,00	54.878.584,00
300,00	300,00
26.000,00	26.000,00
0,00	0,00
6.000,00	6.000,00
2.695.000,00	2.695.000,00
12.748.064,00	11.903.501,00
9.379.000,00	9.379.000,00
1.239.000,00	1.239.000,00
150.000,00	150.000,00
0,00	100.000,00
50.000,00	50.000,00
11.725,00	11.725,00
1.000,00	1.000,00
17.100.000,00	17.100.000,00
6.872.858,00	6.872.858,00
6.540.000,00	4.620.000,00
0,00	19.000,00
5.000,00	5.000,00
34.500,00	34.500,00
15.000,00	15.000,00
7.000,00	7.000,00
400,00	400,00
20.300,00	20.300,00
25.000,00	25.000,00
15.000,00	15.000,00
0,00	50.000,00
250.000,00	250.000,00
5.000,00	5.000,00
100.000,00	0,00
15.000,00	15.000,00
200.000,00	200.000,00
63.000,00	63.000,00
0,00	0,00
39.561.524,00	26.341.478,00
1.599.903,00	1.599.903,00
692.750,00	692.750,00
14.250.000,00	14.250.000,00
23.018.871,00	9.798.225,00

Oversikt - balanse

	Rekneskap 2021	Rekneskap 2020
222890101 Utlån etableringstilskot	0,00	600,00
III. Immaterielle eiendeler	0,00	0,00
IV. Pensjonsmidler	464.572.167,00	468.230.740,00
220550001 Pensjonsmidlar KLP	442.941.263,00	429.229.010,00
220550002 Pensjonsmidlar SPK	21.630.904,00	39.001.730,00
B. Omløpsmidler	119.480.362,99	130.911.607,70
I. Bankinnskudd og kontanter	46.263.314,32	65.966.957,50
210000001 Kasse Norddal	390,00	0,00
210000002 Kasse Stordal	0,00	0,00
210000003 Kasse Legekontor Valldal	0,00	0,00
210000004 Kasse Tafjordbadet	0,00	0,00
210000005 Kontantkort NK	0,00	0,00
210070001 SBM skattetrekk 3910.65.78226	7.872.957,25	7.879.883,25
210070002 SMN1 skattetrekk gml.Norddal kommune	0,00	0,00
210320000 SBM driftskonto 3910.65.78234	34.842.662,49	53.877.562,37
210320001 SBM vippskonto 3910.65.78196 vippsnr. 587945	28.725,38	915,00
210320002 SBM vippskonto 3910.65.78218 vippsnr. 590776	63.678,20	0,00
210320300 SBM folio, gml.Norddal komm.	0,00	0,00
210320301 SMN1 brukskonto gml.Norddal komm.	0,00	0,00
210320302 SMN1 legekontor gml.Norddal komm.	0,00	0,00
210320303 SBM Næringsfondet 3910 67 35763	3.454.901,00	4.208.536,88
210320304 SBM Næringsfond 3910.67.35801 (Stordal)	0,00	60,00
210320305 SBM 07.00711 gml.Stordal	0,00	0,00
210320500 Oppgjerskonto ekstern inkasso	0,00	0,00
II. Finansielle omløpsmidler	11.419.230,00	21.062.510,00
1. Aksjer og andeler	8.110.596,00	0,00
211320001 Aktiv Fondsforvaltning Obligasjoner	8.110.596,00	0,00
2. Obligasjoner	3.308.634,00	21.062.510,00
211320001 Aktiv Fondsforvaltning Obligasjoner	0,00	21.062.510,00
211320002 Aktiv Forvaltning Obligasjoner	0,00	0,00
218320001 Aktiv Forvaltning Aksjefond	3.308.634,00	0,00
3. Sertifikater	0,00	0,00
4. Derivater	0,00	0,00
III. Kortsiktige fordringer	61.797.818,67	43.882.140,20
1. Kundefordringer	46.201.068,90	20.905.250,20
213640114 Inng.mva. høy sats	0,00	0,00
213640115 Inng.mva. middels sats	0,00	0,00
213640116 Inng.mva. lav sats	0,00	0,00
213640117 Innførsel varer høy sats	0,00	0,00
213640118 Innførsel varer middels sats	0,00	0,00
213640800 Oppgjerskonto momskomp.	2.519.163,00	2.135.544,74
213640801 Momskomp.høy sats	0,00	0,00
213640802 Momskomp. middels sats	0,00	0,00
213640803 Momskomp. lav sats	0,00	0,00
213640881 Gr.lag momskomp.høy sats	0,00	0,00
213640882 Gr.lag momskomp.middels sats	0,00	0,00
213640883 Gr.lag momskomp.lav sats	0,00	0,00
213640899 Motkto gr.lag momskomp.	0,00	0,00
213640914 Grunnlag inng.mva.25%	0,00	0,00
213640915 Grunnlag inng.mva. 15%	0,00	0,00
213640916 Grunnlag inng.mva.12%	0,00	0,00
213640917 Utland, innf.mva.25%	0,00	0,00
213640918 Utland, innf.mva.15%	0,00	0,00
213640999 Motkto.grunnlag inng.mva.	0,00	0,00
213890010 Kundefordringer- K10 husleige	178.722,00	73.788,00
213890020 Kundefordringer- K20 kulturskule	135.000,00	108.408,00
213890030 Kundefordringer- K30 bhg-sfo	54.142,00	56.690,00
213890040 Kundefordringer- K40 helse og omsorg	531.715,00	472.713,00
213890050 Kundefordringer- K50 teknisk	2.276.934,00	1.743.138,00
213890080 Kundefordringer-K80 Eigedomsskatt	0,00	577,00
213890090 Kundefordringer- K90 tilf.fakturering	12.306.271,00	2.502.523,00

Oversikt - balanse

	Rekneskap 2021	Rekneskap 2020
213890100 Kundefordringer- K100 komm.gebyr	1.589.823,69	621.236,10
213890101 Forskot lønn	0,00	19.381,41
213890102 Avrekning negativ lønn	1.216,42	14.323,67
213890103 Motrekning husl. oa. trekk internt	0,00	0,00
213890104 Motrekning div. trekk	0,00	0,00
213890105 Andre forskotteringer	0,00	0,00
213890109 Interimskonto ref.sjukepengar (innbet.frå NAV)	0,00	-928.049,00
213890110 Refusjon sjukepengar (krav)	2.517.411,00	438.278,00
213890111 Sjukepengerefusjoner frå gml.komm.	0,00	0,00
213890202 Påløpte inntekter	9.252.063,00	945.433,21
213890899 Kundefordringer frå Stordal	439.336,25	642.910,03
213890900 Kundefordringer- frå Norddal	168.221,49	205.408,02
213890901 Interimskonto bankinnbet.	0,00	0,00
213890902 Tafjordbadet	0,00	0,00
213890990 Øreavrundning	-98,55	-19,98
216640100 Skatt, interimskonto	2.088.156,24	311.637,00
216640101 Rammetilskot, utjamning	3.758.531,00	3.281.330,00
216640200 Tilskot ressurskrevj.brukarar	8.384.461,36	8.260.000,00
232640103 Utg.mva. høg sats	0,00	0,00
232640104 Utg.mva. middels sats	0,00	0,00
232640105 Utg.mva. lav sats	0,00	0,00
232640109 Innførsel varer beregn.høg sats	0,00	0,00
232640110 Innførsel varer beregn.middels sats	0,00	0,00
232640112 Innførsel tenester beregn.høg sats	0,00	0,00
232640113 Innanlands kjøp varer/tenester	0,00	0,00
232640901 Gr.lag mva.utanom Mva.lov	0,00	0,00
232640903 Gr.lag utg.mva.høg sats	0,00	0,00
232640904 Gr.lag utg.mva.middels sats	0,00	0,00
232640905 Gr.lag utg.mva. lav sats	0,00	0,00
232640906 Gr.lag innanlands omsetn.fritatt for mva.	0,00	0,00
232640907 Gr.lag innanlands omsetn.omvendt avg.plikt	0,00	0,00
232640908 Gr.lag utførsel varer/ten.fritatt for mva.	0,00	0,00
232640909 Gr.lag innførsel varer høg sats	0,00	0,00
232640910 Gr.lag innførsel varer middels sats	0,00	0,00
232640911 Gr.lag innførsel varer ingen mva.behandl.	0,00	0,00
232640912 Gr.lag innførsel tenester høg sats	0,00	0,00
232640913 Gr.lag innanlands kjøp varer/tenester	0,00	0,00
232640999 Motkto gr.lag mva.	0,00	0,00
2. Andre kortsiktige fordringer	0,00	0,00
3. Premieavvik	15.596.749,77	22.976.890,00
219080001 Premieavvik KLP	13.535.030,00	20.680.555,00
219080002 Premieavvik SPK	571.545,00	96.590,00
219080100 Arb.gjevaravgift av premieavvik KLP	1.429.600,00	2.187.026,00
219080101 Arb.gjevaravgift av premieavvik SPK	60.574,77	12.719,00
Sum eiendeler	1.306.717.693,51	1.305.190.706,22

EGENKAPITAL OG GJELD

C. Egenkapital	334.717.069,19	339.468.763,97
I. Egenkapital drift	18.093.392,47	25.209.562,25
1. Disposisjonsfond	0,00	2.664.100,73
256580000 Disposisjonsfond	0,00	-1.694.385,87
256580005 Framtidig næringsutvikling	0,00	-736.355,00
256580006 Bygdebok Stordal	0,00	-72.275,33
256580007 Tilskot politiske parti	0,00	0,00
256580008 Valldal skule veiledn.nytilsette	0,00	0,00
256580009 Midlar til MOT	0,00	0,00
256580050 Gåvemedlar overskot WWRY BRUK 251080132	0,00	-55.209,21
256580051 Stordal ungdomsklubb	0,00	-69.536,50
256580052 Stordal sogenemnd	0,00	-14.000,00
256580053 Elevrådet Stordal skule	0,00	-22.338,82
256580054 Arrangement barnehagane	0,00	0,00
2. Bundne driftsfond	22.066.035,41	22.545.461,52
251080000 Sjølvkostfond vatn	-1.042.843,00	-879.161,00
251080001 Sjølvkostfond avløp	-2.937.655,17	-2.569.356,17
251080002 Sjølvkostfond renovasjon	0,00	-707.699,80
251080003 Sjølvkostfond feiing	0,00	-34.008,70

Oversikt - balanse

	Rekneskap 2021	Rekneskap 2020
251080004 Sjølvkostfond slam	-393.325,00	-58.177,00
251080005 Sjølvkostfond mynd.utøvelse	-253.764,00	0,00
251080050 Næringsfondet	-3.341.598,33	-4.406.366,33
251080051 Ledig	0,00	0,00
251080055 Breibandsutbygging	-7.534.388,68	-6.736.663,68
251080060 Viltfond	-417.889,83	-466.093,83
251080070 Etableringstilskot Husbanken	-450.000,00	-500.000,00
251080071 Utbetringstilskot Husbanken	-237.698,00	-237.698,00
251080100 Gåvemidlar ML-huset	-157.943,00	-192.941,00
251080101 Gåvemidlar Stordalstunet	-92.182,36	-92.182,36
251080103 Gåvemidlar ungdomsårskomite	-25.260,00	-25.260,00
251080104 Gåvemidlar/testamente Valldal sjukehiem	-1.861.274,41	-2.086.274,41
251080105 Gåvemidlar Valldal sjukeheim	-10.764,99	-46.416,99
251080106 Gåvemidlar Valldal skule	-81.850,26	-224.958,66
251080107 Gåvemidlar bu/hab Valldal	-3.550,00	-3.550,00
251080120 Kommunereform	0,00	-598.000,00
251080121 Utbyggingsfond ø.Stordal	-170.000,00	-360.000,00
251080122 Psykolog	0,00	0,00
251080123 Styrking helsestasjonstenesta	0,00	0,00
251080124 SLT midlar	0,00	0,00
251080125 Vedlikehaldsmidlar Statsforvaltaren	0,00	-283.107,19
251080126 Kommunalt rusarbeid	0,00	0,00
251080130 Bundne midlar helse,PO	-369.386,25	-941.104,00
251080131 Bundne midlar oppvekst	-973.556,82	-80.913,00
251080132 Bundne midlar kultur	-505.908,51	-442.629,40
251080133 Bundne midlar TLM	0,00	0,00
251080134 Bundne midlar sentraladm.	-726.974,00	0,00
251080150 Den kulturelle spaserstokk DKSS	0,00	0,00
251080151 Den kulturelle skulesekk	0,00	0,00
251080152 Spelemidlar Eidsdal	0,00	-135.500,00
251080155 Utstyrsbase frivilligsentral	0,00	0,00
251080156 Geirangerfjord Verdsarv	0,00	0,00
251080157 Kulturminnevern	0,00	0,00
251080159 Psyk.helse i skulen (D200005)	0,00	0,00
251080160 Ungdom og Fritid	0,00	0,00
251080161 Tovertafel	0,00	-280.000,00
251080162 Natteravn	0,00	0,00
251080163 Stordalshallen	-8.371,80	-54.000,00
251080164 Aktiviteet og besøksvert	-469.851,00	-127.000,00
251080165 Tilskot svømming bhg.	0,00	0,00
251080166 Prosjektmidlar LOS (D200004)	0,00	0,00
251080167 Teft midlar SBM	0,00	0,00
251500000 Gåver Martin Linge-huset SKAL IKKJE BRUKAST !	0,00	23.600,00
251580120 Kommunereform BRUK 251080120	0,00	0,00
251580121 Utbyggingsfond øvre Stordal BRUK 251080121	0,00	0,00
3. Merforbruk i driftsregnskapet	-3.972.642,94	0,00
259008000 Rekneskapsmessig merforbruk	3.972.642,94	0,00
259508000 Rekneskapsmessig mindreforbruk	0,00	0,00
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	0,00	0,00
259508000 Rekneskapsmessig mindreforbruk	0,00	0,00
II. Egenkapital investering	22.859.196,52	25.848.989,81
1. Ubundet investeringsfond	18.471.100,67	21.498.194,67
253080000 Elverksfondet	-11.699.627,90	-13.719.627,90
253080001 TK fondet	-6.328.617,77	-7.303.316,77
253080002 Kapitalfond	0,00	0,00
253080003 Forskottering spelemidlar	-122.250,00	-122.250,00
253080004 Ubunde investeringsfond	-320.605,00	-353.000,00
2. Bundne investeringsfond	4.388.095,85	4.350.795,14
255080000 Startlån (innbet-betalt)	-2.709.456,10	-3.138.010,14
255080001 Tapfond startlån/etabl.lån	-271.346,00	-271.346,00
255080002 Startlån, ekstraord.avdrag	-602.227,75	0,00
255080010 Skredovervaking Tafjorden	-93.894,00	-230.267,00
255080015 Børdalslinja	-711.172,00	-711.172,00
255080020 Gåvemidlar skulptur "Møbelarbeidaren"	0,00	0,00
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	0,00	0,00

Oversikt - balanse

	Rekneskap 2021	Rekneskap 2020
III. Annen egenkapital	293.764.480,20	288.410.211,91
1. Kapitalkonto	288.039.598,20	282.685.329,91
259900800 Kapitalkonto	-288.039.598,20	-282.685.329,91
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	5.724.882,00	5.724.882,00
258108000 Endring i rekneskapsprinsipp	-5.724.882,00	-5.724.882,00
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	0,00	0,00
D. Langsiktig gjeld	906.363.376,00	914.333.951,00
I. Lån	425.146.983,00	424.972.239,00
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	425.146.983,00	424.972.239,00
245355000 KBN lån 20110416	-14.347.830,00	-15.782.610,00
245355001 KBN lån 20050815	-18.037.630,00	-18.773.860,00
245355002 KBN lån 20110640	0,00	0,00
245355003 KBN lån 20120408	0,00	0,00
245355004 KBN lån 20130103	0,00	0,00
245355005 KBN lån 20130386	0,00	0,00
245355006 KBN lån 20130387	0,00	0,00
245355007 KBN lån 20130760	0,00	0,00
245355008 KBN lån 20140108	0,00	0,00
245355009 KBN lån 20140318	0,00	0,00
245355010 KBN lån 20140370	0,00	0,00
245355011 KBN lån 20140740	0,00	0,00
245355012 KBN lån 20140755	0,00	0,00
245355013 KBN lån 20150432	0,00	0,00
245355014 KBN lån 20160437	0,00	0,00
245355015 KBN lån 20160510	0,00	0,00
245355016 KBN lån 20180175	-8.722.230,00	-9.515.170,00
245355017 KBN lån 20180266	0,00	0,00
245355018 KBN lån 20180413	-27.276.370,00	-30.927.710,00
245355019 KBN lån 20180414	0,00	0,00
245355020 KBN lån 20180420	0,00	0,00
245355021 KBN lån 20180421	0,00	0,00
245355022 KBN lån 20080136	0,00	0,00
245355023 KBN lån 20180414	-24.352.070,00	-25.191.800,00
245355024 KBN lån 20200208	-19.814.860,00	-20.736.480,00
245355025 KBN lån 20200209	-74.767.430,00	-77.949.030,00
245355026 KBN lån 20200210	-62.989.750,00	-63.239.750,00
245355027 KBN lån 20200211	-41.765.810,00	-43.312.690,00
245355028 KBN lån 20200588	-25.317.000,00	-26.190.000,00
245355100 KLP lån 8317.53.84718	-28.714.280,00	-29.571.424,00
245355101 KLP lån 8317.52.24591	-10.762.500,00	-11.787.500,00
245355102 KLP lån 8317.53.83339	-17.435.888,00	-17.948.712,00
245355103 KLP lån 8317.55.28116	-14.647.750,00	-14.647.750,00
245355150 Husbanken lån 14633307	0,00	-1.240.000,00
245355151 Husbanken lån 14633865	0,00	-680.000,00
245355152 Husbanken lån 13543212 etabl.lån	-122.474,00	-134.142,00
245355153 Husbanken lån 11501416 oms.bolig	-78.261,00	-140.314,00
245355154 Husbanken lån 14628987	0,00	-908.082,00
245355155 Husbanken lån 14633298	0,00	-1.240.000,00
245355156 Husbanken lån 14636217	0,00	-3.769.337,00
245355157 Husbanken lån 14636258	0,00	-1.625.878,00
245355158 Husbanken lån 14632675	0,00	-1.160.000,00
245355159 Husbanken lån 14638558	0,00	-4.000.000,00
245355160 Husbanken lån 14639143	0,00	-4.500.000,00
245355161 Husbanken lån 14639465 startlån	-5.000.000,00	0,00
245355162 Husbanken lån 11544516 startlån	-18.494.850,00	0,00
245355163 Husbanken lån 14639588 startlån	-12.500.000,00	0,00
2. Obligasjonslån	0,00	0,00
3. Sertifikatlån	0,00	0,00
II. Pensjonsforpliktelse	481.216.393,00	489.361.712,00
240080100 Pensjonsforpliktelse KLP	-445.430.073,00	-442.281.901,00
240080101 Pensjonsforpliktelse SPK	-34.191.122,00	-45.054.599,00
240080105 Arb.g.avg.av nto.pensjonsforpl.	-1.595.198,00	-2.025.212,00

Oversikt - balanse
E. Kortsiktig gjeld

	Rekneskap 2021 65.637.248,32	Rekneskap 2020 51.387.991,25
E. Kortsiktig gjeld	65.637.248,32	51.387.991,25
I. Kortsiktig gjeld	65.637.248,32	51.387.991,25
1. Leverandørgjeld	0,00	0,00
2. Likviditetsslån	0,00	0,00
3. Derivater	0,00	0,00
4. Annen kortsiktig gjeld	65.637.248,32	51.387.991,25
232200100 Leverandørgjeld	-16.764.993,42	-14.763.383,57
232200110 Leverandørgjeld trekkeiere	666,67	666,67
232200200 Leverandørgjeld Stordal	0,00	0,00
232200201 Leverandørgjeld Norddal	0,00	0,00
232200202 Kortsiktig gjeld	0,00	0,00
232200250 Næringsfondet, løyvd ikkje utbetalt	-1.242.246,63	-2.301.378,00
232550100 Skuldig pensjonspremie KLP	0,00	0,00
232550101 Skuldig pensjonspremie SPK	0,00	0,00
232550102 Skuldig pensjonspremie KLP folkev.	0,00	0,00
232550103 Pensjonsinnskot 2% KLP felles	0,00	0,00
232550104 Pensjonsinnskot 2% KLP sjukepl.	0,00	0,00
232550105 Pensjonsinnskot 2% SPK	0,00	0,00
232550107 Skuldig premie AFP	0,00	0,00
232550108 Gruppeliv/Ulykkesf.	0,00	0,00
232640100 Oppgjerskonto mva.	-3.255.678,14	-932.666,15
232640220 Skuldig arbeidsgjevaravgift	-2.395.931,32	-3.214.222,54
232640230 Skuldig arb.g.avg. av feriep.2019	0,00	0,00
232640231 Skuldig arb.g.avg. av feriep.2020	0,00	-2.060.648,61
232640232 Skuldig arb.g.avgift feriep. 2021	-2.177.545,55	0,00
232640233 Skuldig arb.gj.avgift feriep 2022	0,00	0,00
232640300 Skuldig forskotstrekk	-7.561.912,00	-7.604.648,00
232640305 Skuldig påleggsskatt	-14.424,00	0,00
232640306 Skuldig utleggstrekk oa.trekk	-33.320,00	0,00
232640307 Skuldig påleggstrekk	26.498,68	26.920,00
232890050 Skuldig lønn	0,00	0,00
232890051 Påløpt lønn	-1.490.781,03	-1.746.208,90
232890055 Påløpte feriepenger 2019	0,00	0,00
232890056 Påløpte feriepenger 2020	0,00	-19.440.985,11
232890057 Påløpte feriepenger 2021	-20.542.861,15	0,00
232890058 Påløpte feriepenger 2022	0,00	0,00
232890070 Påløpte renteutgifter innlån	-974.541,00	-814.535,00
232890100 Skuldig fagforeningskontingent	0,00	0,00
232890990 Påløpte utgifter	-39.889,00	-975.983,75
232890999 Periodisering	-9.170.290,43	2.439.081,71
5. Premieavvik	0,00	0,00
Sum egenkapital og gjeld	1.306.717.693,51	1.305.190.706,22
F. Memoriakonti	0,00	0,00
I. Ubrukte lånemidler	15.530.842,69	31.105.291,40
291080100 Ubrukte lånemidler	5.744.673,69	23.003.463,40
291080110 Ubrukte lånemidler startlån	9.786.169,00	8.101.828,00
II. Andre memoriakonti	2.810.845,96	2.701.510,96
292080100 Underskot sjølvkostfond slam	0,00	0,00
292080101 Underskot sjølvkostfond feiing	78.351,00	0,00
292080102 Underskot sjølvkostfond vatn	0,00	0,00
292080103 Underskot sjølvkost renovasjon	30.984,00	0,00
292080104 Underskot sjølvkost distr.fjernvarme	2.701.510,96	2.701.510,96
III. Motkonto for memoriakontiene	-18.341.688,65	-33.806.802,36
299080100 Motkonto memoria lånemidler	-15.530.842,69	-31.105.291,40
299080200 Motkonto memoria sjølvkost	-2.810.845,96	-2.701.510,96

Fjord
kommune

Notar til årsrekneskapen 2021

Fjord kommune

NOTE 1 - Endring i arbeidskapital

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, a)

Post	BALANSEN	31.12.2021	01.01.2021	Endring
B	Omløpsmidler	119 480 363	130 911 608	
E	Kortsiktig gjeld	65 637 248	51 387 991	
	Arbeidskapital	53 843 115	79 523 616	-25 680 502

Post	DRIFT OG INVESTERINGSREKNESKAPEN	2021
17	Netto driftsresultat	-6 831 172
6	Investeringsutgifter	-30 916 047
14	Investeringsinntekter	8 426 966
19	Netto utgifter vidareutlån	174 274
13	Bruk av lån	19 040 014
6-14+19-13	Netto utgifter/inntekter i investering før lån	-3 274 793
F.l.	Endring ubrukte lånemidler (auke+/red-)	-15 530 843
	Endring arbeidskapital i drift og investering	-25 636 808

Differanse i endring arbeidskapital balanse / drift&invest.	-43 694
---	---------

Forklaring til differanse i endring arbeidskapital

Endr.i reknesk.prinsipp som påvirkar arb.kapital, drift

Endr.i reknesk.prinsipp som påvirkar arb.kapital,invest.

Andre forklaringer, nedskriving aksjar ført dir.mot kap.kto.

Sum	-43 694
-----	---------

NOTE 2 - Kapitalkonto

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, b)

BALANSEN	31.12.2021	01.01.2021	Endring
Anleggsmidlar	1 187 237 331	1 174 279 099	12 958 232
Langsiktig gjeld	906 363 376	914 333 951	-7 970 575
Endring ubrukte lånemidlar (auke +/-reduksjon-)	-15 530 843	31 105 291	-46 636 134
Netto endring	296 404 797	291 050 439	-5 354 358

Spesifikasjon av transaksjonar mot kapitalkonto

Saldo 01.01.	282 685 330
Økning av kapitalkonto (kreditposterings)	
Aktivering av fast eiendom og anlegg	27 032 540
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	-
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	-
Kjøp av aksjer og andeler	2 864 563
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	-
Utlån	-
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	-
Avdrag på eksterne lån	17 325 256
Økning pensjonsmidler	-
Reduksjon pensjonsforpliktelser	8 145 319
Reduksjon av kapitalkonto (debetposterings)	
Avgang fast eiendom og anlegg	2 303 236
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	24 028 108
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	-
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	-
Avgang aksjer og andeler	169 000
Nedskrivning av aksjer og andeler	-
Avdrag på utlån	814 479
Avskrivning utlån	-
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	-
Bruk av midler fra eksterne lån	19 040 014
Reduksjon pensjonsmidler	3 658 573
Økning pensjonsforpliktelser	-
Urealisert kurstap utenlandslån	-
Saldo 31.12.	288 039 598

NOTE 3 - Reknskapsprinsipp og vurderingsreglar

Kommunerekneskapen er månedsvis orientert, og skal vise anleggning på og bruk av midlar i året. Inntekter og utgifter skal bokføringsmessig plassert i det året som følgjer av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjende utgifter og inntekter i løpet av året som vedrører kommunen si verksemd skal framgå av drifts- eller investeringsrekneskapen i året enten dei er betalt eller ikkje.

Rekneskapen er avlagd i samsvar med god kommunal rekneskapsskikk, herunder kommunale rekneskapsstandarder (KRS) gitt ut av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året, ført i investeringsrekneskapen. Den delen av låna som ikkje er brukt, er registrert som memoriapostar. Driftsrekneskapen inneheld bokførte og påløpte renteutgifter og renteinntekter for rekneskapsåret.

Organisering av kommunens verksemd

Den samla verksemda til kommunen er i hovudsak organisert innanfor kommune sin ordinære organisasjon. I tillegg deltek kommunen i interkommunale samarbeid som er eigne rettssubjekt, vertskommunesamarbeid og interkommunale selskap.

Rettssubjekter/Interkomm.selskap som kommunen er deltakar i	Føremål	Type verksemd	Kontor-/vertskommune
Interkomm. arkiv for Møre og Romsdal IKS	Samarb.om tenesteproduksjon	IKS	Ålesund
Sunnmøre Friluftsråd	Samarb.om tenesteproduksjon	IKS	Ålesund
Sunnmøre Kontrollutvalssekretariat IKS	Økonomikontroll	IKS	Ålesund
Sunnmøre Regionråd IKS		IKS	Ålesund
Åknes Tafjord beredskap IKS	Rasberedskap	IKS	Stranda
Bingsa Gjennvinning AS (tidl.ÅRIM IKS)	Renovasjon	AS	Ålesund
Kommunale føretak			
Møre og Romsdal 110 sentral KF	Alarmsentral	KF	Ålesund
Kommunale oppgåvefellesskap § 19			
Brann- og redningstenester Fjord/Stranda	Stranda og Fjord brannvern	Komm. oppgåvefellesskap	Stranda
Interkomm. samarbeid med felles styre §27			
Ekommune Sunnmøre	IKT driftssamarbeid	Off-off samarbeid	Ålesund
Interkomm.utval mot akutt forureining Sunnmøre	Forureining	IKS med felles styre	Ålesund
Adm. vertskommunesamarbeid §28			
Arbeidsgjevarkontroll	Arbeidsgjevarkontroll	Vertskomm.samarb.	Ålesund
Ålesund og Fjord PPT	PPT	Vertskomm.samarb.	Ålesund
Stranda og Fjord Barnevern	Barnevern	Vertskomm.samarb.	Stranda
NAV		Vertskomm.samarb.	Ålesund
Barnevernvakta for Sunnmøre	Barnevern	Vertskomm.samarb.	Ålesund
Sunnmøre krisesenter	Krisesenter	Vertskomm.samarb.	Ålesund
Ålesund kommunale barnevernvakt	Barnevernvakt	Vertskomm.samarb.	Ålesund
Overgrepsmottak Sunnmøre	Overgrepsmottak	Vertskomm.samarb.	Ålesund
Innkjøpssamarbeid Sunnmøre	Innkjøpssamarbeid	Vertskomm.samarb.	Ålesund
Samvirkeføretak			
Biblioteksentralen SA	Bibliotek	SA	
Møre og Romsdal revisjon SA	Revisjon	SA	Molde
Storfjord kulturhus SA	Kultur	SA	Stranda
Partnerskap			
ALV Møre og Romsdal	Velferdsteknologi	Partnerskap	
God Helse	Helse		
Foreiningar, lag og organisasjonar			
Destinasjon Ålesund og Sunnmøre	Næringsutvikling	AS	Ålesund
Landssamanslutninga for vasskraftkommunar	Vasskraftfellesskap	Interesseorg.	Oslo
Utmarkskommunenenes sammenslutning		Interesseorg.	
KS - kommunesektorens organisasjon		Interesseorg.	

NOTE 4 - Varige driftsmidler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, a)

Anleggsgruppe	Avskr.per.	Eigedelar
Gruppe 1	5 år	IT-utstyr, kontormaskiner o.l.
Gruppe 2	10 år	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar, utstyr, verktøy og transportmidlar o.l.
Gruppe 3	20 år	Brannbilar, parkeringsplassar, tekniske anlegg (VAR), renseanl.pumpestasjonar o.l.
Gruppe 4	40 år	Bustadar, skular, barnehagar, idrettshallar, vegar og leidningsnett o.l.
Gruppe 5	50 år	Forr.bygg,lagerbygg, adm.bygg, sjukeheimar oa.inst, kulturbygg, brannstasjonar o.l.
Gruppe 6	Ingen	Tomter

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Gruppe 6	SUM
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	Tomter	
Avskrivingsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	
Bokført verdi 01.01.21	612 454	17 208 349	69 968 595	332 849 479	164 646 444	39 542 975	624 828 296
Tilgang 2021	450 909	4 601 680	842 095	18 815 555	2 594 001		27 304 240
Tilb.ført tilgang 2020				271 700			271 700
Avgang 2021				1 677 375		625 861	2 303 236
Avskrivningar 2021	418 414	3 562 534	1 116 170	13 159 306	5 771 684	-	24 028 108
Bokført verdi 31.12.21	644 949	18 247 495	69 694 520	336 556 653	161 468 761	38 917 114	625 529 492

NOTE 5 - Aksjar og andelar (finansielle anleggsmidlar)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, b)

Kommunen heftar ubegrensa for ein del av forpliktingane til interkommunale selskap tilsvarande jfr. IKS-loven §3.

Selskapets namn	Eigarandel i %	Bokført verdi 31.12.21
Biblioteksentralen	0,03 %	300
Stordal Alpinsenter AS	26,00 %	26 000
Storfjordsambandet AS	0,07 %	6 000
Muritunet AS	18,79 %	2 695 000
Ørskog Energi AS	20,00 %	9 379 000
Stordal Næringsbygg AS	100,00 %	1 239 000
Møbelkraft AS	2,85 %	150 000
Stordal Aquaproduksjon	33,33 %	-
Utvikl.forum Ålesund Lufthavn	4,88 %	50 000
Norsk Skogindustri AS	0,00 %	11 725
Kommunekraft AS	0,31 %	1 000
Tafjord Kraftselskap AS	4,28 %	17 100 000
Storfjord Helsesenter AS	49,09 %	6 872 858
Valldal Fjernvarme AS	91,50 %	6 540 000
Fjørå Vassverk SA	0,00 %	-
Storfjord Kulturhus SA	0,65 %	5 000
Ytterdal nye Vassverk	0,00 %	34 500
Norddal Vassverk SA	0,00 %	15 000
Tafjord Vasslag SA	0,00 %	7 000
Det Norske Teateret AS	0,00 %	400
Valldal Kailag AS	6,32 %	20 300
Fjordhagen AS	8,17 %	25 000
Hareid Fastlandsamband	0,00 %	15 000
Stiftinga Skredsenter Tafjord	50,00 %	-
Norsk Fjordsenter AS	2,44 %	250 000
Storfjord Bladlag AS	2,04 %	5 000
Årim	2,48 %	15 000
Åknes/Tafjord Beredskap	20,00 %	200 000
MR Revisjon SA	0,00 %	63 000
Fjordfast AS		100 000
Eigarinnskot KLP		12 748 064
Sum aksjar og andelar		57 574 147

NOTE 6 - Utlån (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, c)

Låntakar	Utlån	Finansiert med egne midlar	Finansiert med lån
Arena Overøye AS	1 599 903	1 599 903	
Stordal Alpinsenter	692 750	692 750	
Tafjord Kraftselskap AS	14 250 000	14 250 000	
Utlån forvaltningslån	23 018 871		23 018 871
Andre utlån	-	-	
Sum	39 561 524	16 542 653	23 018 871

Det har ikkje vore vesentlege tap på utlån.

NOTE 7 - Marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, d)

	Marknadsverdi 01.01.21	Uttak	Kostpris 31.12.21	Resultatført verdiendring	Marknadsverdi 31.12.21
Aktiv Fondsforvaltning/ Sparebanken Møre	21 062 510	11 300 000	9 762 510	1 656 720	11 419 230
Sum	21 062 510	11 300 000	9 762 510	1 656 720	11 419 230

NOTE 8 - Sikring av finansielle eiendelar og forpliktingar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, e)

Finansiell eiendel (sikring)	Sikringsinstrument	Formål med sikringen	Sikringens utløp (år)
Aksjer	-		
Andeler	-		
Obligasjoner	-		
Utlån			
Sertifikater			
Gjeld			

NOTE 9 - Langsiktig gjeld

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, a)

Fordeling av lånegjeld	Saldo 31.12.21
Lån til vidare utlån	36 117 324
Lån til andre sine investeringar	-
Lån til innfriing av kausjonar	-
Lån til egne investeringar (sjølvkostområder)	44 729 000
Lån til egne investeringar (øvrige tenestemråder)	344 300 659
Sum langsiktig gjeld	425 146 983

Lånenr.	Lånegivar	Restgjeld 31.12.2020	Gjeldande rente	Sluttdato	Type	Formål
HUS-13543212	Husbanken	122 474	0,8970%	2032	Flytende	Etableringslån
HUS-14639588	Husbanken	12 500 000	0,8980%	2051	Flytende	Startlån
HUS-11544516	Husbanken	18 494 850	0,8980%	2044	Flytende	Startlån
HUS-14639465	Husbanken	5 000 000	0,8980%	2051	Flytende	Startlån
Lån til vidareutlån		36 117 324				
HUS-11501416	Husbanken	78 261	0,8270%	2023	Flytende	Oms.bustadlån
KLP 8317 55 28116	KLP	14 647 750	1,4400%	2057	Flytende	Eigne investeringar
KLP 8317 52 24591	KLP	10 762 500	1,3000%	2031	Flytende	Eigne investeringar
KLP 8317 53 83339	KLP	17 435 888	1,4400%	2055	Flytende	Eigne investeringar
KLP 8317 53 84718	KLP	28 714 280	1,3000%	2057	Fastrente	Eigne investeringar
KBN-20110416	KommunalBanken	14 347 830	1,7100%	2031	Flytende Nibor	Eigne investeringar
KBN-20050815	KommunalBanken	18 037 630	1,9500%	2046	Fastrente	Eigne investeringar
KBN-20180175	KommunalBanken	8 722 230	2,3400%	2032	Fastrente	Eigne investeringar
KBN-20180413	KommunalBanken	28 116 100	2,3300%	2031	Fastrente	Eigne investeringar
KBN-20180414	KommunalBanken	23 512 340	2,4600%	2035	Fastrente	Eigne investeringar
KBN-20200208	KommunalBanken	19 814 860	1,7100%	2043	Flytende Nibor	Eigne investeringar
KBN-20200209	KommunalBanken	74 767 430	1,4664%	2045	Flytande pt.	Eigne investeringar
KBN-20200210	KommunalBanken	62 989 750	1,4661%	2052	Flytande pt.	Eigne investeringar
KBN-20200211	KommunalBanken	41 765 810	1,3664%	2048	Grønn pt.	Eigne investeringar
KBN-20200588	KommunalBanken	25 317 000	1,9200%	2050	Flytende Nibor	Eigne investeringar
Lån til egne investeringar		389 029 659				
Total lånegjeld 31.12.2021		425 146 983	1,4878%			

Gjennomsnittleg gjenstående løpetid (vekta) 15,85 år

NOTE 10 - Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringar i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlege avdrag som samla skal vere minst lik størrelsen på kommunen sine avskrivningar i rekneskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelda og avskrivbare anleggsmidler.

Berekinga skal gjerast ved hjelp av følgjande formel:

$$\frac{\text{Avskrivningar} \times \text{lånegjeld pr. 01.01. i rekneskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 01.01 i rekneskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Minimumsavdrag 2021	Balanse 01.01.21
Anleggsmidler	
Faste eigedomar og anlegg	603 975 843
Utstyr, maskiner og transportmidlar	20 852 454
Ikkje-avskrivbare anleggsmidler	- 39 542 975
Sum avskrivbare anleggsmidler	585 285 322
Langsiktig gjeld	
Lån KBN & KLP	405 574 486
Husbanken (lån til oms.bustadar)	140 314
<i>Innlån til vidareutlån ikkje med i langs.gjeld</i>	
Sum gjeld som skal inngå i berekinga	405 714 800
Avskrivningar	24 028 108
Berekna minimumsavdrag	16 656 080
Avdragsutgifter art 15100 inkl.HB lån	16 685 141
Overdekning avdrag 2021 - Fjord kommune	- 29 061

Gj.snittleg levetid avskrivbare anleggsmidler	24,36
Gjenstående løpetid langsiktig gjeld	24,32

Avdrag på lån til vidare utlån og forskotteringar

Mottatte avdrag på vidareutlån og refusjon av gitte forskotteringar finansierte med lån kan berre finansiere avdrag på lån eller nye utlån,

jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag nyttast til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16

	2021	2020
Mottatte avdrag på startlån	814 389	562 254
Utgiftsførte avdrag i investeringsrekneskapen	640 115	511 037
Avsetnad til/bruk av avdragsfond	174 274	51 217
Saldo avdragsfond 31.12.	3 311 684	3 565 964

NOTE 11 - Pensjon

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK) som sikrer ytingsbasert pensjon for dei tilsette.

Premiefond er eit fond for tilbakeført premie og overskot. Eventuelle midlar på premiefondet kan berre nyttast til framtidig premiebetaling. Premiefondet framgår ikkje av kommunerekneskapen, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	Beløp 2021	Beløp 2020
Årets pensjonsopptening, noverdi	18 794 055	18 514 451
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	14 092 053	16 579 672
Brutto pensjonskostnad	32 886 108	35 094 123
- Forventa avkastning på pensjonsmidlane	-15 584 982	-17 598 817
Administrasjonskostnader	952 430	1 154 624
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	18 253 556	18 649 930
Årets pensjonspremie	16 748 746	23 759 139
Premieavvik	-1 504 810	5 109 209
Amortiseringsperiode	7 år	7 år

Pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar	Beløp 2021	Beløp 2020
Brutto påløpte pensjonsforpliktelsar pr. 31.12.	479 621 194	486 792 708
Pensjonsmidler pr. 31.12.	464 572 167	466 874 058
Netto pensjonsforpliktelsar pr. 31.12.	15 049 027	19 918 650
Arbeidsgjevaravgift av nto.forplikting	1 595 197	2 111 377

Premiefond	Beløp
Innestående på premiefond 01.01.	2 956 518
Tilført premiefondet i løpet av året	22 119 038
Bruk av premiefondet i løpet av året	-21 024 552
Innestående på premiefond 31.12.	4 051 004

Estimatavvik og planendringer	Pensjonsmidlar Beløp	Pensjonsforpliktingar Beløp
Estimatavvik 31.12.		-26 690 974
Verknad av planendringer	-	-

Berekningsføresetnader	KLP	SPK
Forventa avkastning pensjonsmidlar	4,00 %	3,00 %
Diskonteringsrente	3,50 %	3,00 %
Forventa årleg lønnsvekst	2,48 %	1,98 %
Forventa årleg G-regulering	2,48 %	1,98 %
Forventa årleg pensjonsregulering	1,71 %	

Rekneskapsføring av pensjon

Etter §3-5 og §3-6 i budsjett- og rekneskapsforskrifta skal driftsrekneskapet belastast med pensjonskostnader som er berekna utifrå langsiktige føresetnader om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnaden blir berekna på ein annan måte enn pensjonspremien som blir betalt til pensjonsordninga, og det vil difor normalt vere skilnad mellom disse to størrelsane. Skilnad mellom betalt premie og berekna kostnad er premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsførast i driftsrekneskapen. Premieavviket blir tilbakeført igje neste år med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller seinare.

Rekneskapsføringa av pensjon inneber eit unntak frå dei grunnleggande prinsippa for kommunerekneskapen om at alle kjende utgifter og inntekter i året skal takast med i årsrekneskapen for vedkomande år (KL § 16-6, 2.ledd nr.C). Rekneskapsføring av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innverknad på netto driftsresultat i 2021 ved at rekneskapsførte pensjonsutgifter er kr. 1.504.810 høgare enn faktisk betalte pensjonspremier.

NOTE 12 - Garantiansvar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, d)

Garanti er stilt for	Føremål	Opprinneleg garantiansvar	Garantiramme/ Restgjeld 31.12	Utløp
Muritunet AS Sjølvskuldnargaranti	Institusjon, lev. ulike former for helsefremjande og sjukd.førebygg.tenester	45 700 000	11 155 794	2042
Storfjord Helsecenter AS sjølvskuldnargaranti	Utleigebygg helse-/ velværel.tenester	44 300 000	21 940 670	2042
Stordal Alpiner AS sjølvskuldnargaranti	Skisenter Overøye	14 000 000	10 489 650	2037
Stordal sokn kausjonist lån Husbanken	Investering Kyrkja	1 550 000	475 000	2026
Vestnes Boligstiftelse kausjonist lån KLP	Utleigebustadar		674 186	
Sum garantier			44 735 300	

Alle garantier er behandla og vedteke politisk.

Garantiansvar Kommunalbanken

På alle sjølvskuldnargarantiane har kommunen garantiansvar for hovudstolen + 10% av den til ei kvar tid gjenstående hovudstol til dekking av evt. påløpte renter og kostnader.

Garantiansvar KLP

På garantiansvaret kjem renter og kostnader på lånet i tillegg til rest kausjonistansvar.

Kommunen er ansvarleg for ein del av gjeld i interkommunale samarbeid der kommunen har eigardelar.

Gjennom kommunen sine eigardelar i IKS, heftar kommunen iht. lov om interkommunale selskap for ein del av selskapet sine forpliktingar. Selskapet sine kreditorar må først gjere sitt krav gjeldande overfor selskapet. Sjansen for at kommunen må innfri forpliktingar i slike selskap er vurdert til svært liten.

NOTE 13 - Bundne fond

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, a)

Bunde driftsfond	Bokført verdi 01.01.	Avsetnad	Bruk	Bokført verdi 31.12.
Sjølvcostfond	4 248 403	1 120 893	741 709	4 627 587
Næringsfond	4 406 366	3 406 598	4 471 366	3 341 598
Breibandsutbygging	6 736 664	797 725		7 534 389
Gåvefond	2 678 383		493 424	2 208 559
Tilskotsordningar Husbanken	737 698		50 000	687 698
Kommunereform-midlar	598 000		598 000	-
Viltfond	466 094	223 363	271 567	417 890
Utbyggingsfond Øvre Stordal	360 000	360 000	550 000	170 000
Bundne midlar helse, PO	1 068 104	370 000	598 867	839 237
Bundne midlar oppvekst	80 913	925 282		1 006 195
Bundne midlar kultur	442 629	282 582	219 302	505 909
Bundne midlar sentraladm.		726 974		726 974
Andre bundne driftsfond	698 607		698 607	0
Sum	22 521 862	8 213 417	8 692 841	22 066 037

Bunde investeringsfond	Bokført verdi 01.01.	Avsetnad	Bruk	Bokført verdi 31.12.
Startlån (innbet-bet)	3 138 010		428 554	2 709 456
Startlån ekstraord.avdrag		602 228		602 228
Tapsfond startlån/etabl.lån	271 346			271 346
Skredovervaking Tafjord	230 267		136 373	93 894
Børdalslinja	711 172			711 172
Sum	4 350 795	602 228	564 927	4 388 096

NOTE 14 - Gebyrfinansierte sjølvkosttenester

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, b)

Fjord kommune har utarbeida etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttenester i samsvar til "Forskrift om beregning av selvkost". Kommunen nyttar modellen Momentum Selvkost Kommune for beregning av selvkost.

Kva er selvkost:

Sjølvkost inneber at kommunens kostnader med å frembringe tenestene blir dekt av gebyra som brukarane av tenestene betaler. Kommunen har ikkje høve til å tjene pengar på tenestene. For å kontrollere at dette ikkje skjer må kommunen, etter kvart årlig rekneskap, utarbeide ein selvkostkalkyle som viser selvkostrekneskapen for det enkelte gebyrområdet. Elementane i ein selvkostkalkyle avviker frå kommunens ordinære driftsrekneskap på enkelte områder og dei to rekneskapene vil, som oppstillinga under viser, ikkje vere direkte sammenliknbare.

Elementa i ein selvkostkalkyle:

Samla selvkost:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
+ Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)
+ Kalkulatorisk rentekostnad
+ Kalkulatorisk avskrivningskostnad
= Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
= Sjølvkostresultat*

* Sjølvkostresultatet førest mot selvkostfond og/eller memoritakent i balanserekneskapen.

Driftsrekneskapen:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
Postane fins berre i selvkostkalkylen og utgjør m.a. selvkostområdenes bidrag til kommunekassens utgifter til renter og avdrag. Postane skal ikkje førest i driftsrekneskapen.
= Resultat for gebyrinntekter
- Gebyrinntekter
= Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

I selvkostkalkylen inngår rekneskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv rekneskapsmessige avskrivningar, kalkulatoriske avskrivningar og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivningar og renter) skal framandfinansiering trekkast ut av berekningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikkje i kommunens driftsrekneskap, men representerer ein alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bunda i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden bereknast med utgangspunkt i anleggsmidlenes gjenværande selvkostmessige verdi og ein kalkylerente.

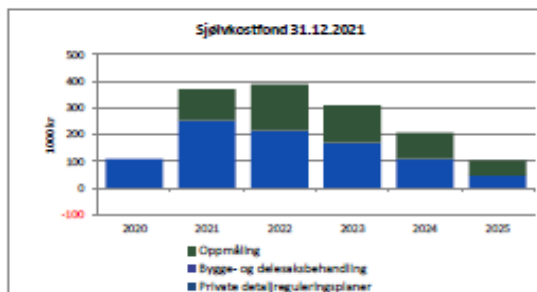
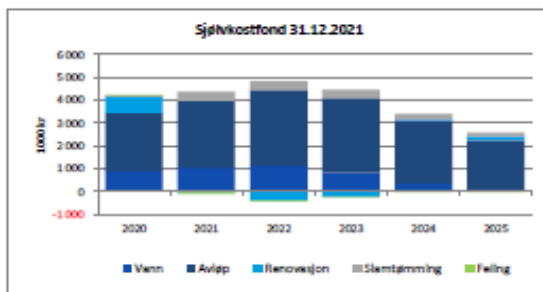
Kalkylerenta er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 %-poeng. I 2021 var denne lik 1,956 %.

Indirekte driftsutgifter og handtering av over- og underskot:

Selvkostforskrifta fastset regler for henføring av relevante utgifter til administrasjon som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskot skal avsetjast til bunda selvkostfond. Eit overskot frå eit enkelt år skal tilbakeførast til brukarane i form av lågare gebyrer i løpet av ein periode på fem år. Ein generasjon brukare skal ikkje subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tenestene som ystast i dag skal dekkas av dei brukarane som drar nytte av tenesten. Dette inneber at dersom kommunen har overskot som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må eit overskot som stammer frå 2021 i sin heilskap vere disponert innen 2026.

Krav om utarbeiding av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide ein etterkalkyle for kvar betalingsteneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkylene gir grunnlaget for kommunens gebyrsatsar. Ved budsjettering er det ein rekke usikre faktorer, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling av antall brukere og generell etterspørsel. I tillegg til å overhalde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetjing om minst moglege svingningar i dei kommunale gebyra. Resultatet for 2021 var ikkje kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette fører til avvik mellom prognoser i budsjettet for 2022 og etterkalkylen for 2021.

Samla etterkalkyle2021

Etterkalkyle for 2021 er basert på rekneskap datert 11. februar 2022.

Etterkalkyle sjølvkost 2021	Vann	Avløp	Renovasjon	Slamfløtting	Totalt
Direkte driftsutgifter	2 175 180	2 838 484	5 338 758	498 743	10 851
Avskrivningskostnad	980 286	821 868	0	2 808	1 804
Kalkulatorisk rente (1,96 %)	517 793	448 315	0	1 895	968
Indirekte driftsutgifter (netto)	221 814	222 617	163 190	78 426	686
Driftskostnader	3 895 073	4 331 283	5 501 948	581 873	14 310
- Øvrige driftsinntekter	-16 031	0	-404 310	0	-420
Samla sjølvkost (Gebyrgrunnlag)	3 879 042	4 331 283	5 097 638	581 873	13 888
Gebyrinntekter	4 024 109	4 646 245	4 352 401	912 648	13 935
Sjølvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	145 067	314 962	-745 237	330 775	46
Finansiell dekningsgrad i %	104 %	107 %	85 %	167 %	10
Sjølvkostfond 01.01	879 168	2 688 348	707 688	58 178	4 214
-/+ Bruk av/avsetning til sjølvkostfond	145 067	314 962	-745 237	330 775	45
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad sjølvkostfond	18 615	53 337	6 554	4 373	82
Sjølvkostfond 31.12	1 042 838	2 937 648	-30 983	388 323	4 342

Etterkalkyle sjølvkost 2021	Felling	Private delat/regulert naboløsner	Bygge- og deleaksbeh andling	Oppmåling	Totalt
Direkte driftsutgifter	379 825	399 862	633 281	1 052 211	2 465
Indirekte driftsutgifter (netto)	78 283	88 069	216 568	218 828	601
Driftskostnader	458 108	487 931	849 849	1 271 039	3 068
+ Tilskott/subsidiering	0	370 742	553 159	508 134	1 432
- Øvrige driftsinntekter	-2 274	-4 799	-705	-705	-8
Samla sjølvkost (Gebyrgrunnlag)	455 834	483 132	849 144	1 270 334	3 068
Gebyrinntekter	343 902	112 390	295 985	878 120	1 630
Sjølvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-111 932	-370 742	-553 159	-392 214	-1 428
Finansiell dekningsgrad i %	76 %	23 %	35 %	69 %	6
Sjølvkostfond 01.01	34 010	-4	-0	0	34
-/+ Bruk av/avsetning til sjølvkostfond	-111 932	0	0	115 920	3
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad sjølvkostfond	-429	-0	-0	1 134	
Sjølvkostfond 31.12	-78 952	-4	-0	117 054	38

Etterkalkyle sjølvkost 2021	Myndighetsut øvelse etter forurensningsloven				Totalt
Direkte driftsutgifter	209 989				209
Indirekte driftsutgifter (netto)	90 350				90
Driftskostnader	300 339				300
- Øvrige driftsinntekter	-441 075				-441
Samla sjølvkost (Gebyrgrunnlag)	-140 736	0	0	0	-140
Sjølvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	140 738	0	0	0	140
Sjølvkostfond 01.01	109 610				109
-/+ Bruk av/avsetning til sjølvkostfond	140 735				140
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad sjølvkostfond	3 518				3
Sjølvkostfond 31.12	253 784				253

Etterkalkyle for 2021 er utarbeidet i samarbeid med rådgivningsselskapet Momentum Solutions, som har mer enn 17 års erfaring med sjølvkostproblematikk og bred juridisk og økonomisk kompetanse knyttet til sjølvkost. Sjølvkostberegningssystemet til Momentum, Momentum Selvkost Kommune, nyttast av fleire enn 300 norske kommuner.

NOTE 15 - Sal av aksjar (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, c)

Salg av aksjer klassifisert som finansielle anleggsmidler	Andel ført i driftsregnskapet (opptjente resultater)	Andel ført i investeringsrekneskapen
Stordal Aquaproduksjon AS		450 000
KomRev3, tilb.betalt kapital		362 168
Sum sal aksjar/andelar		812 168

Stordal Aquaproduksjon As

Salgssum aksjar	450 000
Balanseført verdi	100 000
Gevinst	350 000

NOTE 16 - Ytingar til leiande personar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, d)

Lovtekst:

d) Det skal opplysast om ytingar til leiande personer i verksemda.

	Brutto lønn inkl. feriepengar	Fast godtgjersle
Kommunedirektør	1 254 828	
Ordførar		890 088

NOTE 17 - Godtgjersle til revisor

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, e)

Kommunen sin revisor er MR Revisjon SA

	Godtgjersle Fjord kommune
Rekneskapsrevisjon	667 500
Forvaltingsrevisjon	279 500
Eigarskapskontroll	-
Rådgjeving	-
Sum	947 000

NOTE 18 - Konsesjonskraft

Tilgjengeleg konsesjonskraft for 2021 vart seld etter avtale med Wattr AS (tidlegare Tafjord Marked AS).

Det har vore eit stort fall i konsesjonskraftinntektene frå 2020 til 2021, og kommunen justerte ned budsjettet til ca. 5 mill.k samanlikna med forrige år då inntekta var ca.15 mill.kroner. I 2021 vart inntekta på 3,4 mill. og konsesjonskrafta utgjorde meirforbruk på 1,5 mill.kroner i 2021.

	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Konsesjonskraftinntekter	3 412 987	5 004 500	14 942 436

Fjord
kommune

ÅRSMELDING 2021

Innhald

Innleiing	2
1. Økonomisk handleevne over tid	3
1.1 Driftsrekneskapen	3
1.2 Investeringsrekneskapen	4
1.3 Finansielle måltal	4
1.3.1 Netto driftsresultat	4
1.3.1 Gjeldsgrad	5
1.3.2 Disposisjonsfond	6
2 Vesentlege avvik	7
2.1 Vesentlege avvik DRIFT	7
2.2 Vesentlege avvik INVESTERING	10
3 Måloppnåing / Ikkje-økonomiske forhold	12
3.1 Utvikling av tenester	12
3.2 Andre forhold	14
3.2.1 Covid 19	14
3.2.2 Prosjekt HelseSamArbeid	14
3.2.3 Breiband	14
3.2.4 Sjukefråvær	15
4 Tiltak for å sikre høg etisk standard	15
4.1 Internkontroll – generelt/overordna	15
4.1.1 Styring	16
4.1.2 Aktivitetar	16
4.1.3 Effekt og resultat	16
4.1.4 Statlege tilsyn	16
5 Likestilling	17
6 Aktivitetsplikt etter Likestillings- og diskrimineringsloven § 26	17

Innleiing

Fjord kommune si årsmelding for 2021 er utarbeidd etter ny Kommunelov, og inneheld omtale av kommunen si samla verksemd gjennom året. Innhaldet i årsmeldinga er heimla i Kommuneloven § 14-7.

§ 14-7 Årsmelding

Kommuner skal utarbeide ei årsmelding for kommunen si samla verksemd. Det skal også utarbeidast eiga årsmelding for kvart kommunalt foretak.

Årsmeldinga skal gjere rede for

1. forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklinga og stillinga, og om den økonomiske utviklinga og stillinga ivaretek den økonomiske handleevna over tid
2. vesentlege beløpsmessige avvik mellom årsbudsjett og årsrekneskap, og vesentlege avvik frå kommunestyret sine premisser for bruk av bevilgingane
3. verksemda si måloppnåing og andre ikkje-økonomiske forhold som er av vesentleg betydning for kommunen eller innbyggjarane
4. tiltak som er iverksett og tiltak som blir planlagt iverksett for å sikre ein høg etisk standard
5. den faktiske tilstanden når det gjeld kjønnslikestilling
6. kva kommunen gjer for å oppfylle arbeidsgivar si aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

Punkt 1-6 ovanfor er nærare kommentert utover i årsmeldinga. Punkt 1 «Forhold som er viktig for å bedømme den økonomiske utviklinga» er kommentert under kapittel 1 osv.

1. Økonomisk handleevne over tid

I KommuneLOVA er den langsiktige tankegangen viktig. Det er fleire paragrafar som er innom temaet, og kort oppsummert seier KL §14-1 at "kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevna blir ivare tatt over tid".

I følge KL § 14-2 skal "kommuner velge finansielle måltall for utvikling av kommunens økonomi".

Økonomiske berekraft har fått auka fokus i ny kommunelov, og skal vi kunne oppretthalde eit godt tenestetilbod til innbyggjarane i framtida er vi heilt avhengig av at økonomien i kommunen er berekraftig.

Denne delen av årsmeldinga inneheld hovudtalsanalyser med nøkkeltal for status og stilling for kommunen sett under eitt. Det blir gitt meir detaljerte/utfyllande analyser for einingane i årsrapporten, og der blir det også redegjort for dei rekneskapsmessige sidene og sektorspesifikke nøkkeltal.

1.1 Driftsrekneskapen

Netto driftsresultat er av mange definert som hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren, og er summen av alle inntekter fråtrekt alle utgifter (ordinær løpande drift).

Økonomisk oversikt - drift	Rekneskap 2021	Reg. budsjett 2021	Oppr.budsjett 2021	Rekneskap 2020
9 Sum driftsinntekter	341 392 744	312 755 455	311 129 455	335 121 930
15 Sum driftsutgifter	354 707 890	323 997 345	319 546 960	336 544 272
16 Brutto driftsresultat	- 13 315 146	- 11 241 890	- 8 417 505	- 1 422 342
22 Netto finansutgifter	- 17 544 132	- 18 794 786	- 17 244 786	- 20 407 788
23 Motpost avskrivningar	24 028 108	25 224 710	25 224 710	23 545 261
24 Netto driftsresultat	- 6 831 171	- 4 811 966	- 437 581	1 715 131
Disponering av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	- 285 000			
26 Netto avsetnader til eller bruk av bundne driftsfond	479 426	3 556 542	3 556 542	2 683 195
27 Netto avsetnader til eller bruk av disposisjonsfond	2 664 101	1 255 424	- 318 961	- 357 783
28 Dekking av tidlegare års meirforbruk	-	-	-	- 4 040 543
29 Sum disponeringar av netto driftsresultat	2 858 527	4 811 966	3 237 581	- 1 715 130
30 Framført til inndekking seinare år (meirforbruk)	- 3 972 644	-	-	-

Fjord kommune sitt rekneskap for 2021 viser eit meirforbruk på - 3.972.644 som utgjør – 1,75% av brutto driftsinntekter. Dette skal inndeckast dei to neste åra (2022-2023). Grense for direkte innmelding i Robek er 3% i meirforbruk av brutto driftsinntekter.

1.2 Investeringsrekneskapen

Bevilgningsoversikt - investering	Rekneskap 2021	Reg. budsjett 2021	Oppr.budsjett 2021	Rekneskap 2020
6 Sum investeringsutgifter	30 916 047	55 233 281	53 213 281	22 097 334
9 Sum investeringsinntekter (moms,sal,tilskot)	8 426 966	15 916 077	15 916 077	19 028 600
13 Bruk av lån	19 040 014	24 150 703	24 150 703	2 160 718
14 Sum investeringsinntekter	27 466 979	40 066 780	40 066 780	21 189 317
19 Netto utgifter vidareutlån	- 174 274	-	-	- 51 217
20 Overføring frå drift	285 000			
21 Netto avsetnader til/bruk av bundne investeringsfond	- 37 301			61 588
22 Netto avsetnader til/bruk av ubundet investeringsfond	3 027 094	15 166 501	13 146 501	795 211
24 Sum overføring frå drift og netto avsetnader	3 274 793	15 166 501	13 146 501	856 799

Bokførte investeringsutgifter er lavare enn budsjettet, og årsak til at framdrifta i prosjekta ikkje har vore som forventa, er nærare kommentert under punkt 2 «Vesentlege avvik».

Ubrukte lånemidlar på låneopptak knytt til investeringsutgifter er på kr. 5.744.674.

1.3 Finansielle måltal

Fjord kommune har vedteke følgjande finansielle måltal med tilhøyrande nivå, og dette skal vere førande for økonomiforvaltninga i kommunen:

1. Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter, måltal minimum 1,75 %
2. Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter, måltal minimum 10 %
3. Netto lånegjeld i % av driftsinntekter, måltal maksimum 85 %

1.3.1 Netto driftsresultat

Mange oppfattar at netto driftsresultat ikkje viser det rette bilete av årets løpande drift. Difor er det ikkje uvanleg å korrigere netto driftsresultat for faktorer som ein meiner «forstyrrer» det økonomiske bilete.

I ei analyse av netto driftsresultat bør det takast omsyn til driftsinntekter som er øyremerka spesielle føremål, altså korrigere driftsresultatet med avsetnad til bundne fond. Dette kan blant anna vere øyremerka tilskot og inntekter på sjølvkostenestene.

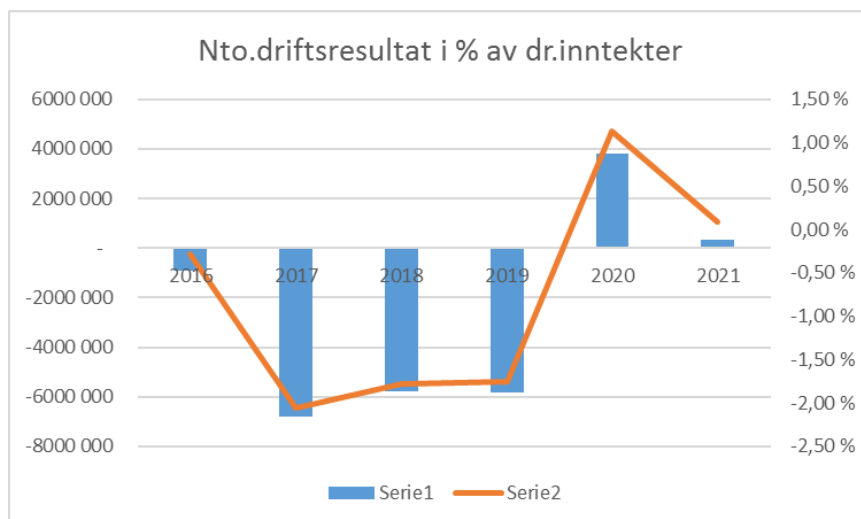
På same måte kan tidlegare års avsetnader til bundne fond finansiere driftsutgifter i årets rekneskap, og difor bør det også korrigerast for bruk av bundne fond.

En annen faktor det bør korrigeres for er premieavviket. Et negativt premieavvik er med på å auke utgiftene, og gir dermed eit falsk bilete i form av høgare driftsutgifter. I 2021 har kommunen nytta premiefond, og dette gir store utslag både på pensjonskostnad og premieavvik.

Bokført netto driftsresultat	- 6 831 171
Bruk av bundne fond	8 692 842
Avsetnad til bundne fond	- 8 213 416
Utgiftsført premieavvik	6 670 570
Korrigert netto driftsresultat	318 825

Ved å gjere nemnte korreksjonar blir korrigert netto driftsresultat ein sum av kommunen si ordinære løpande drift. Tabellen for utrekning av korrigert driftsresultat ovanfor, viser at Fjord kommune si ordinære drift gir eit positivt netto driftsresultat på 318 825.

Grafen viser utviklinga i netto driftsresultat for perioden 2016-2021 for kommunen. Resultatet er korrigert for bundne fond og premieavvik alle år, og er såleis samanliknbare. For perioden 2016-2019 er Stordal og Norddal sine resultat/inntekter slått saman.

Denne resultatgrada er det gitt sentrale føringar for. Teknisk beregningsutvalg (TBU) har gitt anbefaling på at resultat i % av driftsinntektene bør ligge på min. 1,7% over tid. For Fjord kommune utgjorde denne prosenten 0,1 % i 2021.

Kommunen har hatt ein stor nedgang i inntekter frå 2020 til 2021. Dette gjeld spesielt konsesjonskraft og eingangstilskot frå staten i samband med kommunesamanslåinga.

1.3.1 Gjeldsgrad

Fjord kommune har høg andel lånefinansiering av investeringar, noko som medfører store utgifter til renter og avdrag i driftsrekneskapen. Tabellen nedanfor viser utviklinga i netto lånegjeld dei siste åra, og kommunen har pr. 31.12.2021 ein andel på 112,3 % lånegjeld sett

i forhold til driftsinntektene. Vedteke måltal er max. 85%, men dette må takast over tid og gjerne etablerast delmål.

Gjeldsgrada har gått ned med 1,9% samanlikna med 2020.

Ser vi på betaling av lånegjeld, held kommunen seg til det lovpålagte minimumskravet. Dette går fram av bevilgingsskjemaet, og er også presentert i note 10.

Nto.lånegjeld i % av BDI	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BDI	310 940 561	329 430 344	325 388 143	332 729 414	335 121 930	341 392 744
Netto lånegjeld	406 150 686	398 800 203	393 333 356	394 596 062	382 711 337	383 284 985
%	130,6 %	121,1 %	120,9 %	118,6 %	114,2 %	112,3 %

Netto lånegjeld er inkludert ubrukte lånemidlar på om lag 5,7 mill.

1.3.2 Disposisjonsfond

I samsvar med ny kommunelov skal administrasjonen disponere årets meir-/mindreforbruk ved avlegging av rekneskap. Kommunen sitt disposisjonsfond er brukt i løpet av året, siste rest vart stroke i samsvar med Kommuneloven sine strykingsreglar ved meirforbruk.

	2017	2018	2019	2020	2021
Driftsinntekter	329 430 344	325 388 143	332 729 414	335 121 930	341 392 744
Disposisjonsfond	7 087 586	6 655 989	1 904 757	2 664 101	-
	2,2 %	2,0 %	0,6 %	0,8 %	0,0 %

2 Vesentlege avvik

Administrasjonen har eit tydeleg forhold til kva prioriteringar, løyvingar, mål og premisser som ligg til grunn i årsbudsjettet og økonomiplanen til kommunen. Vesentlege avvik som manglar budsjettheimel blir kommentert nedanfor.

2.1 Vesentlege avvik DRIFT

I dette kapittelet er alle vesentlege avvik på over 1 mill. kommentert nærare.

Kommentar nr.	Vesentlege budsjettavvik 2021	Rekneskap 2021	Årsbudsjett 2021	Vesentlege budsjettavvik pr.eining
	FINANS			
1	Rammetilskot	- 140 173 821	- 136 034 000	- 4 139 821
1	Skatteinntekter	- 77 333 666	- 72 135 000	- 5 198 666
2	Konsesjonskraft	- 3 412 987	- 5 004 500	1 591 513
				-
3	Premieavvik pensjon	7 380 140	- 5 000 000	12 380 140
4	Omstilling	22 378	- 4 300 000	4 322 378
	EININGAR			-
5	IT & heimeside	4 378 253	5 734 778	- 1 356 525
6	Syltebøen bhg	4 611 262	5 709 870	- 1 098 608
7	Valldal skule	16 950 151	18 368 619	- 1 418 468
8	Habilitering Stordal	10 616 738	7 571 957	3 044 781
8	Habilitering Valldal	12 244 780	11 141 051	1 103 729
9	Teknisk drift, vedlikehald	2 443 725	1 180 628	1 263 097
9	Kommunale vegar, off.områder	8 995 979	4 668 400	4 327 579
9	Brannvern	4 792 069	7 000 000	- 2 207 931
9	Sjølvkost	- 3 234 556	380 000	- 3 614 556
9	Eigedomsdrift	6 904 690	6 976 602	- 71 912

Administrasjonen har gjennom 2021 hatt god oversikt over rekneskapen vha. gjennomgangar med einingane og utarbeiding av tertialrapportar. Det har tidlegare vore varsla eit behov for betydeleg omstilling, og etter 2.tertial var det ganske klart at kommunen styrte mot eit negativt driftsresultat i 2021.

1. Rammetilskot og skatteinntekter

Rammetilskotet og skatteinntekter er budsjettert med grunnlaget frå statsbudsjettet som vart lagt fram i oktober 2020, og justerte tal blir jamnleg oppdatert i KS sin prognosemodell.

Pr.31.12.2021 er oversikta slik:

Rammetilskot saldert budsjett	126 483
Skjønn Covid 19	1 300
Endringar vedteke i RNB	904
Prosjektskjønn	300
Midlar til smittevernstiltak	552
Inntektsutjamning for skatt	8 659
Ekstra skjønn, Covid 19	1 670
Sum rammetilskot 2021	139 868

Skatt på formue og inntekt	77 334
Sum inntekter på skatt og ramme	217 202

Totalt er det motteke 7.153 mill. som gjeld midlar vedr. Koronapandemien, gjennom tilleggsbevilgingar som vist i tabellen ovanfor og gjennom auka innbyggartilskot.

Både rammetilskotet og skatteinntektene vart høgare enn budsjettert (+9,3 mill).

2. **Konsesjonskraft** vert seld etter avtale med Wattn AS (tidlegare Tafford Marked AS) Det har vore eit stort fall i konsesjonskraftinntektene frå 2020 til 2021, og kommunen justerte ned budsjettet til ca. 5 mill. for 2021 samanlikna med førre året då netto resultat var ca. 15 mill. Resultatet for 2021 vart på 2,8 mill. og konsesjonskrafta utgjorde eit meirforbruk på 2.159.167 i rekneskapen for 2021.

3. Premieavvik pensjon

KLP utarbeidar prognosar som kommunane nyttar i budsjettarbeidet. Mange faktorar ligg til grunn i desse prognosane, men likevel må kommunane gjere vurderingar av premieavviket. Etter diskusjon med KLP, vurderte administrasjonen å budsjettere med eit inntektsført premieavvik for 2021 på 5 mill. Resultatet for 2021 vart imidlertid eit negativt premieavvik på 7,3 mill., noko som gir eit budsjettmessig avvik på -12,3 mill.

Dette kan forklarast med bruk av premiefondsmidlar:

Tilbakeføring av premie frå KLP er noko som alle kommuner stort sett får kvart år. For 2021 vart tilbakeføringa ekstra stor på grunn av at reglane for offentlig tenestepensjon er endra og KLP frigjorde betydelege midlar frå oppsparte reserver. (Avsetnadskravet til framtidig alderspensjon er redusert.)

Bruk av premiefondsmidlar i 2021 vil isolert sett medføre høgare pensjonskostnad som følgje av at pensjonsmidlane blir lavare.

Bruk av premiefond i 2021 var på om lag 25 mill, og saldo premiefond er om lag 4 mill. pr. 31.12.2021.

Kommunen har gjort alle rekneskapsmessige justeringar i samsvar med årsoppgåvene frå KLP og SPK for 2021.

4. Omstilling

I samband med saldering av budsjettet for 2021, vart det vedteke omstilling på 4,3 mill., og dette vart ført mot eige ansvarsområde. Dette talet må sjåast opp mot mindreforbruk på fleire einingar på alle rammeområder. Det er ikkje gjort budsjettendring i løpet av 2021 mot dei einingane som har gjennomført innsparinga. Dette er til dømes vakante stillingar, reduksjon reiseutgifter og reduksjon i overtid og sjukefråver.

5. IT/IKT

Status for eininga er eit mindreforbruk på ca. 1,3 mill. Dette skriv seg frå lavare kostnad på IKT samarbeidet med eKommune Sunnmøre (700') og generelt mindre bruk av lisenskostnader, driftsavtalar etc. enn budsjettet.

6. Syltebøen barnehage

Barnehagen har eit mindreforbruk på 1,1 mill, av dette er 590 000 lønsrelatert. Det har vore mangel på vikarar og administrativt personell har gått mykje inn i drift. Det har også vore ein del sjukfråvær blant barn som har gjort at vikarbehovet i periodar har vore mindre.

Brukarbetalingane har vore større enn budsjettet som følgje av auka barnetal. Det er også auka refusjon frå andre kommunar for frikjøp av tilsett. Dette utgjør om lag 450 000.

7. Valldal skule

Bokført mindreforbruk på 1,4 mill.

Lønnsområdet står registrert med eit mindreforbruk på 815', og det er også motteke meir tilskot frå Utdanningsdirektoratet enn det som var budsjettet.

8. Bu-/habilitering

Meirforbruk på 4,1 mill. skuldast fleire faktorar:

- Auka vedtak/avtale om brukarstyrt personleg assistent 940'
- Auka bemanning pga. to nye brukarar i heildøgnsbustad som ikkje kjem over terskelverdiane for tilskot frå Helsedirektoratet i 2021. Dette utgjør 1,6 årsverk for 2021, dvs. om lag 1,6 mill.
- Høgt sjukefråver på ei av avdelingane, spesielt utfordrande i Korona-tida.
- Bruk av vikarbyrå 99' (i samband med ferieavvikling).

9. Teknisk, landbruk og miljø

Rammeområdet totalt sett har eit mindreforbruk på 1,1 mill., fordelt slik:

Teknisk, landbruk og miljø				
4000	Felles admin.TLM	938 509	1 118 542	- 180 033
4100	Bygg og komm.teknikk	1 785 678	2 047 369	- 261 691
4200	Teknisk drift, vedlikehald	2 443 725	1 180 628	1 263 097
4205	Felles ansvar maskinpark	- 2	573 000	- 573 002
4210	Kommunale vegar, gatelys	7 415 244	4 573 400	2 841 844
4211	Off.områder, park, kai	1 580 735	95 000	1 485 735
4300	Plan, byggesak, oppmåling	1 795 411	2 189 804	- 394 393
4400	Landbruk, skog, miljø, vilt	1 473 880	1 556 447	- 82 567
4500	Brannvern	4 792 069	7 000 000	- 2 207 931
4700	VAR	- 3 234 556	380 000	- 3 614 556
4910	Reinhald komm.bygningar	7 414 635	6 713 277	701 358
4920	Eigedomsdrift	6 904 690	6 976 602	- 71 912
Sum rammeområde 4		33 310 018	34 404 069	- 1 094 051

Det er til dels store avvik på enkelte einingar, dette har fleire årsaker

- Budsjettering av alt driftspersonell er gjort på ansvar 4200 «Teknisk drift», medan lønnskostnadane er fordelt på fleire områder, vegar, off.områder, VAR osv.
- Kommunale vegar, snøbrøyting om lag 1 mill. over budsjett
- Brannvern, det var budsjettert med interkomm.avtale som medførte høgare kostnad for kommunen. Avtalen vart forseinka, og trår i kraft først i 2022.
- **VAR**, mindreforbruk kr. 3,6 mill. er sjølvkostområda sitt bidrag inn i kommunekassa.
- **Eigedomsdrift**

Forsikringar knytt til eigedomane er bokført på rammeområde 1 og utgjer ca. 1,5 mill. Dersom ein tek omsyn til dette samt reinhald, har eigedomsdrifta eit meirforbruk på rundt 2,1 mill.

2.2 Vesentlege avvik INVESTERING

Tabellen nedanfor viser dei største investeringsprosjekta med gjenstående budsjetttramme pr. 31.12.2021.

Investeringsprosjekt pr. 31.12.2021		Regnskap 2021	Budsjett 2021	Restbudsjett 31.12.2021
I130101	Digitalisering av gml.arkiv	28 029	1 289 120	1 261 091
I300001	Velferdsteknologi	1 923 354	700 000	- 1 223 354
I420501	Investering i bilar	607 000	1 000 000	393 000
I421001	Hjellevegen	2 776 646	3 560 513	783 867
I421002	Parkering Ytterli,Rønneberg	429 588	600 000	170 412
I421003	Vegar/bruer Stordal	110 992	420 601	309 609
I421004	Veg øvre Dyrkorn	-	2 847 807	2 847 807
I421008	Oppgradering/asfaltering vegar	1 768 905	900 000	- 868 905
I430001	Planarbeid Muribugen	-	500 000	500 000
I430002	Planarbeid Omenås bustadfelt	-	650 000	650 000
I430003	Tettstadutvikling	4 555 201	2 101 992	- 2 453 209
I430004	Oppgradering/sikring av leikeplassar	280 911	150 830	- 130 081
I430005	Planarbeid sjøareal	324 282	400 000	75 718
I430006	Sentrumsutvikling	172 928	400 000	227 073
I430007	Kartlegging skredfare Fjord komm.	118 300	1 000 000	881 700
I450001	Brannbil Stordal	383 170	390 000	6 830
I470101	Vassverkutbygging Fjord	3 915 688	5 670 356	1 754 668
I470201	Avløpsanlegg Fjord	2 208 808	2 300 000	91 192
I492001	Garderobe/symjehall Stordal skule	907 634	8 221 912	7 314 278
I492003	Eidsdal skule oppgradering	21 000	2 520 932	2 499 932
I492007	Dalsbygda barnehage, rassikr/uteomr.	244 529	1 900 000	1 655 471
I492302	Brannstasjon Stordal	1 154 251	5 493 126	4 338 875
I492402	Sagatun, omsorgsbustadar	208 443	937 126	728 683
I492404	Helsehus Stordal	370 822	500 000	129 178
TOTALT		30 916 047	55 233 281	24 317 234

Tabellen inneheld kun dei største prosjekta, medan totalbeløpet nedst er sum investeringsutgifter i samsvar med Bevilgningsoversikt investering, del 1.

Oversikta ovanfor viser bokførte investeringsutgifter på 30,9 mill., medan vedteke budsjett for investeringane i 2021 var på 55,2 mill. Dette er eit betydeleg avvik, og det har ikkje lukkast å ha den ønska framdrifta i prosjekta. Den administrative kapasiteten vart redusert då vi hadde fråfall av personell knytt til prosjektleiing. Det er no tilsett ny prosjektleiar, og det er venta at framdrifta blir betre framover.

Prosjekta «Tettstadutvikling» og «Velferdsteknologi» er finansiert med øyremerka tilskot som ikkje kjem fram i oversikta ovanfor. Tilskota er bokført som ein del av investeringa på «Bevilgningsoversikt del 1».

Plan-/reguleringsprosessen i fleire av prosjekta har vore meir omfattande enn førespegla og dermed tatt lenger tid, dette gjeld særleg brannstasjon i Stordal og rehabilitering av garderobe/symjehall Stordal skule.

3 Måloppnåing / Ikkje-økonomiske forhold

2021 var nok eit år der det var Covid19-pandemien som «la føringar» for drifta, men til trass for massive utfordringar har ein klart å drifte forsvarlege og trygge tenester for innbyggjarane.

Kommunedirektøren vil takke dei tilsette for ein arbeidsinnsats langt utover det ein kan forvente, og innbyggjarane for den forståinga ein har vist for situasjonen og lojaliteten til nasjonale og lokale tiltak og retningslinjer. Det er også grunn til å takke det politiske miljøet for god samhandling med administrasjonen.

Eit forhold som ikkje er like positivt, er korleis enkelte innbyggjarar oppfører seg mot kommunalt tilsette når leveranse av tenestene ikkje er etter forventningane. Fleire tilsette har vorte trakasserte, og snakka ufint til, og ein har hatt tilfeller av truslar. Dette ser ut til å vere ei generell samfunnsutvikling som utviklar seg raskt.

Ein må kunne forvente respektfull samhandling sjølv når ein ikkje får det som ein vil.

Kommunedirektøren har utfordra kommunestyret på om dette er noko det politiske miljøet ser noko ansvar i å ta tak i.

3.1 Utvikling av tenester

Fjord kommune lukkast godt med rekruttering av viktig kompetanse, men ein har endå ikkje stetta lovkravet som gjeld tilsetting av psykolog. Stillinga er lyst ut fleire gongar utan hell. Administrasjonen jobbar vidare med å finne ei løysing på dette.

Det er fortsatt utfordrande å rekruttere nok sjukepleiarar, men siste året har ein klart å rekruttere nyutdanna lokale ungdommar som ønskjer å flytte tilbake til kommunen etter fullført utdanning. Dette er ei gladeleg utvikling.

Interkommunalt samarbeid

Det er inngått samarbeidsavtale med Stranda kommune om barnevernteneste, med Stranda som vertskommune, med oppstart 01.04.2022. Samarbeidsavtalen om barnevernsvakt for Sunnmøre er vidareført som før med Ålesund som vertskommune.

Det er også inngått avtale med Stranda kommune om samarbeid innan brann- og redningsteneste, med oppstart 01.05.2022. Samarbeidsavtalane innan helse, legevakt, PPT, NAV og IKT er vidareført som før.

Fjord og Stranda kommunar har fått kr. 500 000.- i prosjektmidlar for å sjå på mogleg samarbeid mellom kommunane om kommunale tenester.

Helse

Det er etablert eit felles forvaltningskontor og koordinerande eining organisert under kommunalsjef. Målet med dette er å forbetre arbeidsprosessane og gjere miljøet mindre sårbart i for fråvær for dei til lovpålagde tenestene. Vurdering og vedtak forhold til eigenbetaling av pleie og omsorgstenester er også lagt til denne eininga.

Helseplattformen (forprosjektet) har krev ressursar frå organisasjonen. Prosjektet handlar om å omstille tenestene til meir digitale arbeidsflytar. Om ein lukkast med dette vil det medføre frigjerung av kompetanse til ande oppgåver.

Tenesteområdet har jobba med løysing for helselokalitetar i Stordal. Det har vore arbeidsgruppe som har jobba med romprogram i forhold til ulike løysingar.

Ein har lukkast med å etablere ei stabil og god legeteneste i både Valldal og Stordal. Administrasjonen har ikkje prioritert å etablere legedagar i Eidsdal. Ein ser at dette vil krevje både investeringsmidlar og driftskostnader om ein skal klare å levere like gode tenester i lokala i Eidsdal som ved dei to andre legekontora. Administrasjonen ønskjer å sjå dette i samheng med eit eventuelt samarbeid med Stranda kommune om tenestene på sørsida av fjorden.

Når det gjeld rus og psykiatri må ein framover vurdere nivået på tenesteleveransen. Dette er noko administrasjonen vil jobbe vidare med.

Oppvekst og kultur

Høgt fagleg tenestenivå og ein klarer å rekruttere fagkompetanse. Synkende barnetal gjer at ein må diskutere og gjere nødvendige tilpassingar i skulestrukturen i åra som kjem.

Ein har så langt klart å tilby alle som søker om barnehageplass i kommunen, men det er stort press i Syltebøen barnehage. Denne vil no verte utvida og renover.

Næring

Strategisk næringsplan er vedteken, og det er mange spennande næringslivsprosjekt fleire stader i kommunen. Vekst i Fjord er etablert i tråd med politisk vedtak, og vil vere ein viktig faktor for at ulike prosjekt vert realisert.

Teknisk

Både små og store aktørar har behov for eit kommunalt tenesteapparat som har kompetanse og kapasitet når næringslivet vil satse.

Kapasiteten på plan, byggsak og prosjektleiing er utvida for å møte denne utviklinga. Fjord kommune har ein ambisiøs investeringsplan, og fleire etterlengta prosjekt er no i startfasen.

Samfunn og berekraft

Kommuneplanen sin samfunnsdel er no vedteken etter ein svært grundig og nyttig prosess, der innbyggjarinvolveringa har vore målretta og bevisst. Administrasjonen ser samfunnsdelen av kommuneplanen som eit godt verktøy for å nå målsettingane som både innbyggjarane, politikarane og administrasjonen har sett seg.

Med auka næringslivsaktivitet, har ein håp om at ein skal klare å stabilisere folketalet.

Kommunen har utarbeidd Energi- og klimaplan, der hovudmåla er ein reduksjon i klimagassutsleppa på minimum 40% for perioden 2009 – 2030.

Kommunen skal også vere bidragsytar for at vi både i nærmiljøet og globalt oppnår eit lågutsleppssamfunn innan 2050. Innan 2050 skal all energibruk i Fjord vere fossilfri eller avfallsbasert.

Omstilling

Ein er endå ikkje i mål med nødvendig omstilling, så omstillingsarbeidet må fortsette. Den økonomiske ubalansen er på om lag 15-20 millionar kroner. Dette kjem som resultat av både auka driftskostnadar og reduserte inntekter. Ein er avhengig av å gjennomføre store strukturendringar i tenesteleveransen for å få ned driftskostnadane dersom ein skal klare å halde seg utanom ROBEK-registeret.

Årsverktalet må betydeleg ned dersom ein skal klare å få økonomisk effekt. Då må ein drifte basistjenestene på færre lokalitetar enn ein gjer i dag. Den demografisk utviklinga tilseier at kostnadane må dreiest frå oppvekst- til pleiesektoren.

3.2 Andre forhold

3.2.1 Covid 19

Koronapandemien har også i 2021 vore ei stor belastning for organisasjonen. Den vedvarande belastninga har vore både fysisk og psykisk krevjande for dei tilsette, og for heile organisasjonen.

Tilbakemeldingane både internt og frå Statsforvaltaren, har vore at Fjord kommune har handtert situasjonen på ein god, trygg og forsvarleg måte.

3.2.2 Prosjekt HelseSamArbeid

Fjord kommune deltek i det nasjonale forskningsprosjektet HelseSamArbeid. Målet med prosjektet er å utvikle eit saumlaust tenestetilbod som styrkar arbeidsdeltaking for sjukemelde med fare for langtidsfråver.

Prosjektet gjeld heile kommunen, der både Fjord kommune (som organisasjon) og private verksemd deltek. Ein ønskjer å skape eit felles verktøy for førebygging og oppfølging, som kan bidra i å forhindre langtidsfråver.

I prosjektet samarbeidar Fjord kommune med kommunane Bamble og Vinje.

Som ein del av fellesprosjektet, har Fjord kommune (som arbeidsgjevar) i samarbeid med NAV Arbeidslivssenteret, starta opp eit lokal prosjekt til å auke nærvær i barnehagane, dei ulike avdelingar innan pleie/omsorg og innan reinhald.

Grunna pandemien har framdrifta i prosjektet gått noko seinare enn ønska.

3.2.3 Breiband

I 2020 vart det signert avtale med Tajord Connect AS om bygging av breiband til alle fastbuande og næringsliv. Dette vert finansiert av utbyggjar, tilskot frå Møre og Romsdal Fylkeskommune og Fjord kommune. Fjord kommune har fullfinansiert sitt bidrag på 7,6 mill. kroner.

Utbygginga er no fullført i tråd med planen, og som ei av få dei første kommunane i landet tilbyr Fjord kommune no breiband til alle innbyggjarane i kommunen.

3.2.4 Sjukefråvær

Dette har utvikla seg i feil retning i 2021, ei auke på 0,7% samanlikna med 2020. Noko skuldast Covid19, men dette er ikkje heile forklaringa.

Det vert frå administrasjonen si side arbeidd målretta og konkret vidare for å auke nærværet i dei avdelingane der utfordringa er mest framtrudande.

4 Tiltak for å sikre høg etisk standard

Fjord kommune forvaltar midlar til fellesskapet og er avhengig av eit godt omdømme og tillit frå dei som møter oss. Det er viktig at kommunen opptrer skikkeleg i all si verksemd. I samband med dette har ein utarbeidd eit eige dokument som omhandlar etiske retningslinjer for tilsette og folkevalde.

Retningslinjene er av overordna karakter, og er ikkje detaljerte reglar. Dei hjelper oss til å orientere oss i livet, utvikle samvit og handlar om at vi skal kunne stå for dei vala vi gjer i jobbsituasjonen og i arbeidet som folkevald. Retningslinjene gir rettleiing og klare anvisningar om kva type åtferd som vert forventa av oss, i kva situasjonar.

Dei etiske retningslinjene blir ei viktig brikke i kommunen sitt heilskaplege etikkarbeid, der etisk refleksjon skal verte forankra i arbeidskvardagen, både i organisasjonen og politisk.

Når vi set ord på dei forventningane vi har til vår åtferd, blir det lettare både å diskutere desse, og unngå individuelle tolkingar av dilemma. Openheit rundt situasjonar vi kan kome opp i, bidreg til at sjansen for feiltrinn blir mindre.

Etikkarbeidet bidreg til betre kvalitet på tenestene. Det bidreg også til å fremme eit godt arbeidsmiljø og stimulerer til jobbengasjement.

Saman med verneombod og tillitsvalde har ein utarbeidd fleire overordna dokument, samt praktiske rutinar og prosedyrar. Desse legg føringar for korleis ein skal oppføre seg, både ovanfor brukarane og kollegaene i arbeidskvardagen. I dokumenta finn ein kva ansvar den enkelte medarbeidar har i det systematiske arbeidet med å skape trygge omgjevnader for våre brukarar og kvarandre

I opplæringa innan personvern, i regi av vårt personvernombod hos IKA (Interkommunalt Arkiv i Ålesund) har ein blant anna hatt fokus på nettvett, bruk av sosiale media og korleis ein enkeltperson og tilsette kan uttrykke seg offentleg.

4.1 Internkontroll – generelt/overordna

Kommunedirektøren sin internkontroll tar utgangspunkt i KS sitt verktøy i høve dette arbeidet. Verktøyet samvarar med det ansvaret kommunedirektøren har fått frå og med januar 2021 (Jf. kommunelova §25). Det skal rapporterast til kommunestyret om

internkontroll minst ein gong i året, og i samsvar med KS sine anbefalingar har vi valgt å integrere den årlege rapporteringa i årsmeldinga.

4.1.1 Styring

Internkontroll er alt vi gjer for å sikre innbyggjarane gode tenester, overhalde lover og reglar, følgje opp vedtak og planar og vere opptatt av omdømmet til kommunen.

Ansvar for kvalitet og internkontroll følgjer som ein del av leiaransvaret i kommunen. Leiarar har ansvaret for internkontroll innan dei respektive sektorane eller avdelingar. Internkontroll er ein naturleg del av drifta i einingane, leiarane veit at ein skal medverke til ein god og effektiv tenesteutøving.

Kommunen sin internkontroll er risikobasert. Som ein del av arbeidet med risikobasert interkontroll, skal kommunedirektøren gjennomføre ei overordna risikovurdering, både sentralt og i kvart kommunalområde, slik at vi få oversikt og kan vurdere heilskapen i internkontrollen i organisasjonen.

4.1.2 Aktivitetar

I 2021 har ein hatt fokus på vidarebeid med utarbeiding av sektorovergripande og lokale dokument (reglement, prosedyrar, rutinar, m.m) for organisasjonen sine kjerneoppgåver (tenesteteyting, støtteprosessar, helse, miljø og sikkerheit, personvern (GDPR) og beredskap).

Delegeringsreglementet er vedteke og satt i verk.

Kommunen sitt digitale kvalitetssystem er bygd ut. Modulen for å melde og behandle avvik er tatt i bruk i organisasjonen, og bygging av dokumentbiblioteket er kome i gang. Biblioteket blir kommunen si felles arbeidsplattform (og oppslagsverk) for alle dokument som er relevante for tenesteutøvinga. Kvalitetssystemet blir det sentrale verktøyet for kommunedirektøren sin internkontroll.

4.1.3 Effekt og resultat

Året som gjekk har vore svært prega av pandemien, noko som medførte at ein ikkje hadde moglegheit til å avsetje all planlagt tid til kvalitets- og systemarbeid i organisasjonen. Likevel opplever vi at vi har tatt nye, viktige steg i det systematiske arbeidet med kvalitet som medfører at vi er i stand til å levere dei tenester som blir forventa av kommunen.

4.1.4 Statlege tilsyn

Arbeidstilsynet har hatt tilsyn med teknisk etat i høve systematisk arbeid for å forhindre at arbeidstakarar blir utsette for helseskadeleg eksponering for asbest. Kommunen fekk pålegg om utarbeiding av dokument og opplæring som skal sikre at arbeidstakarar og verneombod får nødvendig informasjon og opplæring (ikkje saneringsarbeid) om kvar asbest typisk kan førekome i bygg og installasjonar som kommunen eig, kva rutinar som skal følgast dersom det er mistanke om asbest og om moglege helseeffektar.

Kartverket gjennomførte tilsyn med avdelinga plan og miljø, i høve matrikkellova. Basert på avvik og merknader, har avdelinga utarbeidd ein tiltaksplan for å lukke avvika som blei avdekka.

Statsforvaltaren gjennomførte tilsyn med sektor helse, omsorg og velferd. Tilsynet omhandla tvungen somatisk helsehjelp. Kommunen fekk som oppgåve å utarbeide ein plan som sikrar

at tenesteutøvinga er i samsvar med helse- og omsorgstenestelova, helsepersonellova samt pasient- og brukarrettslova. Det ble også vist til forskrift om leiing og kvalitetsforbetring i helse- og omsorgstenesta. I planen bør det gå fram kva tiltak som er og skal bli gjennomført, kven som har ansvaret og korleis leiinga vil følgje opp at tiltaka vert sett i verk.

Arbeidstilsynet har også hatt tilsyn med bu og habiliteringsavdelinga i Stordal. Tilsynet var ein del av eit nasjonalt tilsynsprogram retta mot heimetenesta for å bidra til auka kunnskap og forbetring i de førebyggjande systematiske HMS-arbeidet.

På tilsynet vart Arbeidstilsynet orientert om at avdelinga skal starte med ny arbeidstidsordning (langvakt), etter positive erfaringar med same ordning på avdelinga i Valldal. Som tilbakemelding på tilsynet, fekk avdelinga pålegg til å gjennomføre ei forsvarlegheitsvurdering av den nye ordninga.

5 Likestilling

Lønspolitikken i Fjord kommune er utforma slik at kvinner og menn vert likebehandla i vurdering av lønn og avansement. Kommunen treng medarbeidarar med riktig fagkompetanse og ønskjer eit mangfaldig arbeidsliv. Kommunen skal leggje til rette for å rekruttere minoritetsspråklege og personar med redusert funksjonsevne. Samstundes skal ein ta vare på at alle arbeidstakarar blir rettferdig vurdert.

Fjord kommune har flest kvinnelege arbeidstakarar, med ein kvinneandel på 74 %. Det er færrest mannlege tilsette innan skule, barnehage og helse og omsorg, og flest innan teknisk. Vi ønskjer ei utjamning, men dette skal ikkje gå utover best kvalifisert - prinsippet hos søkjarane eller tilsette som allereie jobbar i kommunen. I dei lokale lønnsforhandlingane legg ein vekt på at det er likskap ved lik stilling, ansvar og kompetanse.

Fjord kommune sin lønspolitikk har som mål å stimulere til initiativ, auka ansvar, god bruk av ressursar og lik løn uavhengig av kjønn. Vi ønskjer å sikre like moglegheiter til sjølvutvikling, karriere og familieliv. Løn for likt arbeid skal vere lik.

6 Aktivitetsplikt etter Likestillings- og diskrimineringsloven § 26

Fjord kommune arbeider aktivt og målretta for å fremme likestilling og å hindre skilnader som strid med Lov om likestilling og forbud mot diskriminering.

Lov om likestilling og forbod mot diskriminering, § 26, 2.ledd punkt a) pålegg alle offentlege verksemder å undersøke om det finns risiko for diskriminering eller andre hindre for likestilling. Herunder skal kommunen kartlegge lønnsforhold etter kjønn og bruk av ufrivillig deltid.

Fjord kommune likebehandlar alle tilsette ved lønnsfastsetting, det er funksjon og ansiennitet som er avgjerande. Når det gjeld deltidarbeid, har vi tilsette som ønskjer å jobbe deltid av ymse årsaker. Det er imidlertid jamnlege gjennomgang på einingane for å kartlegge om nokon ønskjer å gå opp i stilling, gjerne forut for ei utlysing. Vi meiner at kommunen ikkje har tilsette som går i ufrivillig deltidarbeid.

Fjord kommune skal ha eit mangfald der kjønn, etnisk opphav, religion/livssyn, seksuell orientering, alder og funksjonsnivå blir verdsett. Alle brukarar og innbyggjarar skal møtast med respekt og likeverd. Det same gjeld der kommunen møter leverandørar, kundar, konkurrentar og andre aktørar.

Kommunen sine premisser for å hindre trakassering og kjønnsbasert mobbing/vold, ligg til grunn i arbeid med rekruttering, arbeidsvilkår, forfremming, utviklingsmoglegheiter og anna tilrettelegging.

Kvar medarbeidar i Fjord kommune skal føle seg trygg på sin arbeidsplass. Vi tek avstand frå alle former for trakassering, mobbing, og forventar at alle bidreg til å verkeleggjere denne haldninga. Vi skal ikkje utsetje andre for handlingar eller ytringar som kan verte oppfatta som krenkjande, skremmande, fiendtlege, nedverdiggjande eller audmjukande.

Vi sikrar kvarandre mot problemåttferd, vald og truslar. Like viktig for eit godt arbeidsmiljø, er at vi legg til rette for ein god dialog og eit godt ytringsklima. Takhøgda for å diskutere og kome med synspunkt er stor i Fjord kommune. Ulike syn, konstruktiv kritikk og andre ytringar blir ønskte velkommen, høyrde, vurdert og respektert.

Eit godt ytringsklima bidreg til ein kultur der alle finn det trygt å ytre seg. I Fjord kommune er ein verna når ein ønskjer/må seie frå om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Når ein varslar, kan ein rette opp, noko som er positivt for organisasjonen.

Som ein av del av arbeidet, som handlar om tryggleik, dialog og godt samarbeid, har ein utarbeidd ulike retningslinjer, rutinar og rettleiingar, slik at alle tilsette veit korleis ein kan førebyggje, avdekke og rette opp feil.

Dei ulike retningslinjer, rutinar og rettleiingar som er utarbeidd i samband med arbeidet som handlar om tryggleik, dialog og godt samarbeid, seier korleis ein kan førebyggje, avdekke og rette opp feil. I dokumenta finn ein også igjen kva ansvar den enkelte har.

Vi har etablert rutinar mot diskriminering og trakassering og utilbørleg opptreden som ein del av HMS-arbeidet. I 2021 er det også utarbeidd ein rettleiar som omhandlar graviditet og jobb som skal sikre god oppfølging og tilrettelegging av gravide tilsette, eller som har eit ønske om å bli gravid. Vi ønskjer å leggje til rette for at ein i størst mogleg grad kan halde fram i arbeidet ein kjenner til, utan full omplassering, permisjon eller sjukmelding.

Valldal, 19.mai 2022

Karl Andre Birkhol
Kommunedirektør

Rapport etter årsoppgjer 2021

FJORD KOMMUNE

ADMINISTRASJONEN 18. MAI 2022

KONTROLLUTVALET 1. JUNI 2022

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Innhold

2

1.	Innleiing	3
2.	Oppsummering frå områdene	4
3.	Identifiserte risiko frå 2020 og oppfølging	5
4.	Oppsummerte funn etter årsoppgjeret	
4.1	Listeførte feil	6
4.2	Regnskapsrapportering	7
4.2.1	Forenkla etterlevingskontroll - budsjettavvik	9
4.3	Overføringsområdet	10
4.4	Lønsområdet	11
4.5	Innkjøp	12
4.6	Driftsmiddel	13
4.7	Finans	14
4.8	Sal	16
5.	Særattestasjonar	17
6.	Avslutning	18

Innleiing

- ▶ Revisjonen av Fjord kommunes årsoppgjer for 2021 ble avslutta den 20. mai 2022, og revisjonsberetninga ble signert same dato.
- ▶ Uavhengig revisors beretning for 2021 var ei «normalberetning», som inneber at revisjonen ikkje har avdekka og påvist vesentlege feil og manglar i kommunens rapportering. Under andre forhold har vi kommentert at vi trekker tilbake vår negative beretning datert 19.04.22 og at kommunen ikkje har levert årsregnskap og årsmelding innan lovens frist.
- ▶ Sjølv om vi i 2021 gjev ei normalberetning, er det enkelte forhold vi ser på som forbetningsområder for kommunen. Denne informasjonen kan være hensiktsmessig informasjon for kontrollutvalet, og gis i denne rapporten.

Oppsummering frå områda

Områder	Anbefalinger og funn
Rekneskapsrapportering	- Bør ferdigstille reglement og rutinar - Premissar i budsjett bør klargjerast og premissavvik kommenterast i årsmelding
Overføringsområdet	- Vi anbefaler at det leggjast ved ei forklaring på større budsjettavvik ved overlevering til revisjonen - Tilsegnsbrev/vedtak skal leggjast være del av bilags-dokumentasjonen, både ved tilsegn frå og tilsegn til kommunen.
Lønsområdet	Avvik i innberetning sjukelønsrefusjon
Innkjøpsområdet	- Revisjonen har avdekket periodiseringsavvik som er retta no. - Revisjonen anbefaler å legge ved dokumentasjon av større periodiseringspostar pr.31.12
Driftsmiddelsområdet	Avvik anleggsmodul og hovedbok
Finansområdet	Forbetre rutinar på avstemmingar, m.a. av bundne fond. Vedlegg til bilag i rekneskapen
Salsområdet	- Feilklassifisering av kundefordringar - Det vart avdekket feil på innberetta meirverdiavgift. Feila er blitt retta no. Revisjonen anbefaler betre avstemmingsrutinar mellom rekneskap og mva. innberetning

Identifiserte risiko 2020

Identifiserte risiko 2020	Vurdering etter årsoppgjeret 2021
• Attestasjon frå leiinga på løningslister	Arbeider med dette for 2022
• Skille mellom drift og investering (generell risiko)	Vurdert frå økonomi og einingsleiar
• Dekomponering anleggsmidlar	Arbeider med dette for 2022
• Avvik i anleggsmodul mot hovudbok	Fremdeles avvik
• Klassifisering av finansielle omløpsmidlar i balansen	Korreksjon gjennomført i 2021.
• Notetilvisingar	Er no på plass
• Dokumentasjon av avstemming av balansekonti	Kan framleis bli betre
• Ferdigstilling av styringsdokument. (Økonomireglement, innkjøpsreglement, finansreglement og eigarskapsmelding)	Eigarskapsmelding vedtatt av kommunestyret 10.februar.

Listeførte feil i 2021

Kommunen har ikke skilt ut kundefordringer som egen balanseart i 2021, dette skal være retta for 2022

Revisjonstilnærming - Rekneskapsrapportering

Rekneskapsrapportering

Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger

Risiko knytt til:

- Økonomisk handlingsrom (gjeldsgrad)
- Tertialrapportering og offisielt rekneskap
- Årsoppgjersdisponeringar/avslutning og strykingar
- Bruk av fond
- Budsjettjustering og budsjettavvik
- Generelle IT-kontroller

Test av kontroller (interim): (Kommunens interne kontroll)

- Test av leiingskontrollar: Tertialrapportering til kommunestyret er gjennomført. God rapportering på drift. Kan verte betre på investering. (Sjå mot totalramme for prosjekt.)
- Test av generelle IT-kontroller – ikkje endringar for E-Sunnmøre. Tilgangar lokalt kontrollert i februar utan avvik.

Substanshandlinger: (Kontroll av fakta mot dokumentasjon)

- Mykje av dette skjer i årsoppgjeret, men ein har i løpet av 2021 vurdert avvik frå rekneskapen i 2020. Kommunen er ikkje heilt i mål med vurdering av kapitalkontoen.
- Kontroll av årsoppgjersdisponeringar gjennomført utan merknad
- Regnskapsoversikter heng saman
- Nødvendige noteopplysningar er utarbeidd
- Avstemming av kretsløp er føretatt (Eigenkapital, arbeidskapital og anleggsmidlar/langsiktig gjeld) utan merknad
- Budsjettkontroll utan merknad
- Kontroll av årsmelding, nokre forbedringspunkt premissavvik
- Avsluttande analytiske kontroll utan merknader
- Økonomireglement, innkjøps- og finansreglement ikkje ferdige.

Regnskapsrapportering

Nøkkeltall

Litt om utvikling i bruk/avsetning disposisjonsfond, lånegjeld, renter og avdrag. Viser også utviklingen i brutto driftsinntekter for at en kan se dette i sammenheng.

Tall i hele tusen	2020	2021
Netto bruk (-) /avsetning (+) disp.fond	358	-2 664
Disp fond	751 746	0
Udekka merforbruk	0	3 973
Lånegjeld	424 972	425 147
Låneavdrag	17 647	16 685
Rentekostnader	6 814	5 413
Brto driftsinntekter	335 122	341 393

Vi ser at kommunen har tømt disposisjonsfondet, og har et udekka merforbruk på 3,97 MNOK. Dette utgjør 1,2 % av brutto driftsinntekter. Grensen for at kommunen blir innmeldt i ROBEK er 3%. (KL § 28-1 bokstav d.)

Årets negative netto driftsresultat utgjør 6,7 MNOK utgjør – 2,0% av brutto driftsinntekter, noe som er godt under TBU sinemåltall på ,785%

Kommunens netto lånegjeld, eks formidlingslån utgjør 389 MNOK. Dette er 114% av brutto driftsinntekter. TBU mål her er 75%. Kommunen har høy lånegjeld. Netto finansutgifter utgjør 17,5 MNOK eller 5,1% av brto. driftsinntekter.

Forenklet etterlevelseskontroll av budsjettavvik (premissavvik)

Uttale om budsjettavvik er ein egen del i revisjonsberetninga.

Vi gjev ein normal uttale (moderat sikkerheit) om forklaring av vesentlege budsjettavvik:

«Basert på de utførte handlingane og innhenta bevis er vi ikkje blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetninga ikkje gir dekkande opplysningar om vesentlege budsjettavvik.»

Kommunen må jobbe vidare med mål inn i økonomiplan for kommunen.

Revisjonstilnærming - Overføringer

Overføringsområdet

Angrepsvinkel: Substanshandlinger (analyser og detaljtester)

Risiko knytt til:

Overføringsinntekter:

- Rammetilskot (drift)
- Inntekts- og formuesskatt (drift)
- Eigedomsskatt (drift)
- Andre skatteinntekter (drift)
- Andre overføringer og tilskot frå staten (drift)
- Overføring og tilskot frå andre (drift)

Overføringsutgifter:

- Overføring og tilskot til andre (drift)

Substanshandlinger på området i årsoppgjeret:

- Totalavstemming av rammetilskot og inntekts- og formuesskatt - gjennomført. Korreksjon etter avvik.
- Analytisk kontroll av eigedomsskatt – ikkje merknader
- Detaljtesting av andre overføringsinntekter. – Kan verte betre på dokumentasjon
- Analyser/detaljtestar av overføringsutgifter – gjennomført pr interim utan merknader
- Særattestasjonar på enkelte tilskot gjennomført m.a. for spelemidlar og statlege tilskot. Opprydding av gamle tilskot saman med kommunen.

Revisjonstilnærming - Lønnskostnader

Lønnsområdet	Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger
Risiko knytt til: • Lønnskostnader (fast og variabel) • Sosiale kostnader • Pensjon	<u>Interimrevisjon lønnsområdet:</u> • Rutinegjennomgang gjennomført. Rutinane er hensiktsmessige. • Attestasjon og tilvising av timer - februar • Attestasjon og tilvising av reiserekningar – her under manuelle reiserekningar/utgiftsrefusjoner - februar • Etterkontrollerte lønningslister enno ikkje innført. <u>Substanshandlinger:</u> • Analytiske kontroller gjennomført pr interim utan at vår risiko er endra. • Gjennomgang av pensjonskostnad med tilhøyrande balanseposter. Ingen feil avdekket. • Gjennomgang av kontrolloppstilling og dei andre innberetningar og avstemmingar på lønnsområdet – her under feriepengar, skattetrekk, arbeidsgivaravgift. Ingen feil avdekket. • Krav på sjukelønsrefusjon - avstemming mellom HRM og regnskapssystem inkl. vurdering av realisme av krav – Årsoppgjer. Våre kontroller har avdekket differansar på restanseliste refusjonar. Det er store etterslep på avstemmingane. Vi avventar ny avstemming før signering av RF1022.

Revisjonstilnærming - Innkjøp

Innkjøpsområde

Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger

Risiko knytt til:

- Kjøp av varer og tenester (drift)
- Momskompensasjon
- Leverandørgjeld (bal)
- Anna kortsiktig gjeld (bal)

Interimsrevisjon innkjøpsområdet:

- Kontroll av attestasjon og tilvising gjennomført som ein del av mva-kompensasjonsrevisjon. Ikkje merknader.
- Rutinegjennomgang gjennomført
- Analytiske kontroller under interim utan endra risiko.

Substanshandlingar:

- Analytiske kontroller.
- Løypande kontroll av bilag i forbindelse med attestasjon på mva-kompensasjonsoppgåvene. Ikkje avvik.
- Periodisering – årsoppgjer. Avdekket feil av revisjonen er no korrigert.

Balanseposter vurderast under årsoppgjeret:

- Avstemme leverandørgjeld mot reskonto, betalingskontroll av vesentlege gjeldspostar
- Kontrollere dokumentasjon for avsetning av anna kortsiktig gjeld.
- Større avsetningar/periodiseringar 31.12. bør dokumenterast.

Revisjonstilnærming - Investeringar

Driftsmiddelområdet

Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlingar

Risiko knytt til:

- Investeringar i varige driftsmidlar (investering)
- Tilskot til andre sine investeringar (investering)
- Sal av varige driftsmidlar (investering)
- Tilskot frå andre (investering)
- Avskrivingar/motpost avskrivingar (drift)
- Bruk av lån/lovleg finansiering (investering)
- Skille mellom drift og investering

Test av kontroller (interim):

- Kontroll av attestasjon og tilvising gjennomført utan avvik.

Substanshandlingar:

- Oppfølging av dei største investeringsprosjekta – Tertialrapportering og årsoppgjer. Ingen merknader
- Avstemme anleggskartotek mot hovudbok – Fremdeles avvik. Avvik note i anleggsmodul og regnskapsnote.
- Vurdering av levetid/avskrivingstid inkl. dekomponering – Levetid lik gruppe, dekomponering vurderast i 2022
- Vurdere vesentlege tilgangar opp mot KRS 4, vurderes årsoppgjer og under bilagskontroll. Ikkje funne avvik.

Revisjonstilnærming - Finansområdet (res)

Finansområdet (res)

Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger

Risiko transaksjonsklasser:

- Renteinntekter og renteutgifter (drift)
- Avdrag på lån (drift)
- Utbytter (drift)
- Gevinst og tap på finansielle omløpsmidlar (drift)
- Investering i aksjar og partar (inv)
- Sal av finansielle anleggsmidlar (inv)
- Utlån av egne midlar (inv)
- Avdrag på lån (inv)
- Utdeling frå selskap (inv)

Test av kontroller (interim):

- Bankavstemming utan avvik – anbefaler dokumentasjon inn i Visma
- Dobbel godkjenning av betalingstransaksjonar – vurdert utan merknad
- Behandling av eigarskapsmelding – politisk handsama februar 2022.

Substanshandlinger:

- Kontrollert at balanse- og resultatposter stemmer med eksterne stadfesting (bank, rente, aksjar, utbytte etc.) Vurdere verdsetting, klassifisering og avkastning. Ingen vesentlege merknadar.
- Kontrollere vesentlege tilgang/avgang av aksjar – ingen merknadar.

Revisjonstilnærming - Finansområdet (bal)

Finansområdet (bal)

Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlingar

Risiko balanseposter:

- Bankinnskott og kontantar
- Aksjar og partar
- Andre finansielle plasseringar
- Fond
- Kapitalkonto
- Gjeld til kredittinstitusjonar
- Anna gjeld (obligasjons- og sertifikatlån)
- Utlån
- Ubrukte lånemidlar

Substanshandlingar (forts):

- Etterleving av finansreglementet – Ikkje vedtatt enno.
- Vi har saman med kommunen følgd opp avvik frå 2020 knytt til formidlingslån, dette er no løyst.
- Sett at gjeld og utlån er i samsvar til eksterne stadfestingar – ingen merknadar
- Etterberekning av minimumsavdrag – ingen merknad
- På sjå at avstemmingar av kretsløp heng saman (her under kapitalkonto) Avvik knytt til kapitalkonto er enno ikkje avklart.
- Kontrollere vesentlege bevegelsar på fondskonti – Avstemming og oversikt pr bundne fond kan bli betre.
- Vedlegg til posteringar kan også bli betre.

Revisjonstilnærming - Salsområdet

Salsområdet	Angrepsvinkel: Substanshandlingar (analyser og detaljtestar)
Risiko knytt til: - Sals- og leigeinntekter (drift) - Sjølvkostområde - Kundefordringar (bal) - Andre kortsiktige fordringar (bal) - Ordinær meirverdiavgift	<u>Interimsrevisjon salsområdet:</u> - Rutinekartlegging – oppdaterte rutinar. - Analyse interim. Ikkje endra risiko. <u>Intern kontroll</u> - Brukarbetalingar langtidsopphold sykeheim innheld mange variablar og er ikkje undergitt faste satsar. Vi anbefaler at det innførast intern kontroll gjennom arbeidsdeling/etterkontroll. <u>Substanshandlingar:</u> - Analytisk kontroll og/eller detaljtestar/totalavstemming. Revisjonen har avdekket feil bruk av mva.satser. Avvik funnet som vedrører 2021 er korrigert. - Revisjonen anbefaler å bruke mest mulig "reine"konti for å reduserer feilposter. - Revisjonen anbefaler at salskonti inngår i den terminvise avstemminga. <u>Balanseposter – vurderast under årsoppgjeret:</u> - Aldersfordelt reskonto kundefordringar/andre kortsiktige fordringar (vurdere tapsavsetning, innbetalingskontroll, eksterne stadfestingar). - Balansen har feilklassifisering: Andre kortsiktige fordringar totalt kr.26,4MNOK står som kundefordringer. Vi har fått beskjed om at det blir retta frå 2022 - Totalavstemming av ordinær meirverdiavgift. Saldo er korrekt etter korrigeringar.

Særattestasjoner og undersøkelser gjennomført i 2021

- Meirverdiavgifts-kompensasjonsoppgåver - 6 terminar
- Forenkla etterlevingskontroll – Eigenbetaling langtidsopphald sjukeheim (25.06.21)
- Spelemiddel – Røde Kors huset forsamlingshus Anlegg 57611 – (13.12.21)
- Trafikktryggingsmidlar (14.12.21)
- Kommunal kompensasjonsordning til lokale verksemdar (15.12.21)
- Spelemiddel – Snøproduksjon i snowpark Anlegg 50599 – (20.12.21)
- Tilskot infrastrukturtiltak i kommunar som slår seg saman (06.02.22)
- Tilskot til Aktivitetstilbod og besøksvert til Fjord kommune (16.03.22)
- Vekst i Stordal (30.03.22)
- Forenkla etterlevingskontroll – Oppfølging Næringsfondet (08.04.22)
- Barnas supersommar (19.04.22)
- Tal psykisk utviklingshemma (29.04.22)
- Ressurskrevjande tenester (02.05.22)

Avslutning

Vi ønsker å takke administrasjonen i Fjord kommune for samarbeidet, og håper at tema som omtales i revisjonsrapporten oppfattast som konstruktive innspel i forhold til kommunens daglege arbeid med forbetring av interne kontrollrutinar, regnskapsførsel og dokumentasjon av rekneskapsinformasjon.

Vi ønsker også å takke kontrollutval og sekretariatet for god og konstruktiv dialog.

“

Vi skal bidra til økt tillit mellom
innbyggerne og våre
eierkommuner

”

- Møre og Romsdal Revisjon SA

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 15/22	Fjord kontrollutval	01.06.2022

Prosjektplan for eigarskapskontroll Fjord kommune 2022

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet vedtek at det vert gjort ein eigarskapskontroll i Fjord kommune i tråd med vedlagte prosjektplan.

Bakgrunn:

Kontrollutvalet gav i sitt møte 21.03.2022 ei bestilling på ein prosjektplan for eigarskapskontroll Fjord kommune. Eigarskapskontroll er i kommunelova ei pålagt oppgåve som kontrollutvalet skal gjennomføre og er eit viktig verkemiddel for å sikre at selskapa er under demokratisk styring og kontroll.

Vurdering:

Oppdragsansvarleg revisor Kurt Løvoll vil i kontrollutvalet sitt møte 1. juni 2022 legge fram ei skisse til ein prosjektplan for gjennomføring av eigarskapskontroll i Fjord kommune. Den er vedlagt.

Fjord kommune eig, som utvalet er kjent med mellom anna gjennom eigarskapsmeldinga, mange ulike selskap og gjennom ulike selskapsformer. Revisor har i sitt framlegg til prosjektplan føreslått at ein skal sjå på om kommunen si eigarstyring er i samsvar med krav og anbefalingar i kommunelova og KS (Kommunanes Sentralforbund). Vidare er det ønskeleg å sjå om eigarstyringa er i samsvar med vedteken eigarstrategi. Dette er og omtale i vedlagte eigarskapsmelding vedtatt av Fjord kommunestyre 10. februar 2022.

I ein prosjektplan for eigarskapskontroll er det naturleg at følgjande forhold er omtala:

- tema og eventuelt kva selskap som skal undersøkjast

- bakgrunn
- problemstillingar
- kva type informasjon som skal hentast inn, og korleis
- framdriftsplan
- ressursbruk

I den skissa revisor legg fram her er dette etter sekretariatet sitt syn godt dekt. Likevel er det viktig at kontrollutvalet brukar tid i møtet til å sikre at utvalet og revisor er einige om bestillinga gjennom problemstillingane.

Og at dette dekker det kontrollutvalet meiner har verdi for kommunestyret å få informasjon om.

Vedlegg

Prosjektplan for eigarskapskontroll 2022 - Fjord kommune

Eigarskapsmelding Fjord kommune 2022

PROSJEKTPLAN

FJORD KOMMUNE

EIGARSKAPSKONTROLL

mai 2022

SAMANDRAG PROSJEKTPLAN

Problemstillingar	1. Er kommunen si eigarstyring i samsvar med krav og anbefalingar? ○ Kommunelova ○ KS sine anbefalingar 2. Er kommunen si eigarstyring i samsvar med eigarskapsstrategien?
Kjelder til revisjonskriterium	○ Kommunelova § 26-1 ○ KS Folkevalgprogram 2019-2023. Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll. ○ Fjord kommune si Eigarskapsmelding, vedtatt 10.02.2022 i sak 007/22
Utleia revisjonskriterium	○ Kommunar skal minst ein gong i valperioden utarbeide ei eigarskapsmelding som skal vedtakast av kommunestyret. ○ Eigarskapsmeldinga skal innehalde: ○ Kommunen sine prinsipp for eigestyring ○ Ei oversikt over selskap, kommunale føretak og andre verksemdar som kommunen har eigarinteresser eller tilsvarande interesser i ○ Kommunen sitt formål med sine eigeninteresser eller tilsvarande interesser i selskap/føretak. ○ Folkevalde skal få opplæring i eigarskap. ○ Kommunestyret bør årleg vedta eigarskapsmelding eller anna rapport om tilstanden i sine selskap. ○ Det bør jamleg gjennomførast eigarmøte for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet. ○ Sentrale folkevalde bør som hovudregel oppnemnast som representantar i eigarorganet. ○ Kommunestyret bør sørge for god samansetning og kompetanse i styret. ○ Det skal utarbeidast eit årshjul for eigarskapsoppfølging som skal sikre gode rutinar og fortløpande dialog mellom eigar og føretak. ○ All kommunikasjon mellom føretak og kommunen, skal som hovudprinsipp førast i postmottak (innkallingar, møteprotokollar etc.) ○ Kommunedirektør skal peike ut administrativ kontaktperson for det enkelte føretak. ○ Kommunestyret skal vedta eigarstrategi for føretak.
Metode	○ Dokumentgjennomgang ○ Intervju
Tidsplan	Juni - september 2022
Prosjektteam	Oppdragsansvarleg revisor: Kurt Løvoll og utførande forvaltningsrevisor: Ingvild Bye Fugelsøy
Erklæring om revisors sjølvstende	Ingen av dei involverte revisorane vil få habilitetsproblem ved gjennomføringa av prosjektet.

BESTILLING

21. mars 2022 bestilte kontrollutvalet i Fjord kommune ein prosjektplan for ein ny eigarskapskontroll.

Kontrollutvalet har etter KommuneLOVA(KL) ansvar for å kontrollere om den som utøver kommunen sine eigarinteresse, gjer dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyret sine vedtak og anerkjente prinsipp for eigarstyring, jfr. KL § 23-2,d) og 23-4.

PROBLEMSTILLINGAR

Vi foreslår at følgjande problemstillingar vert svara ut i eigarskapskontrollen.

1. Er kommunen si eigarstyring i samsvar med krav og anbefalingar?
 - KommuneLOVA
 - KS sine anbefalingar
2. Er kommunen si eigarstyring i samsvar med eigarskapsstrategien?

KJELDER TIL REVISJONSKRITERIER

- KommuneLOVA § 26-1
- KS Folkevalgprogram 2019-2023. Anbefalingar om eierskap, selskapsledelse og kontroll.
- Fjord kommune si Eigarskapsmelding, vedtatt 10.2.2022 i sak 007/22

METODE

Eigarskapskontrollen skal utførast i tråd med god kommunal revisjonsskikk. Gjeldande standard for eigarskapskontroll er RSK 002 som er utarbeidd av Norges Kommunerevisorforbund.

Vi ser føre oss at det vil vere aktuelt med dokumentgjennomgang og intervju/spørjeundersøking.

UAVHENGIGHEIT

Som vedlegg ligg erklæring om uavhengigheit frå oppdragsansvarleg revisor.

Oppdragsansvarleg revisor har henta inn tilsvarande erklæringar frå revisjonsteamet, og har også ansvar for å gjere dette dersom det blir nødvendig at andre i Møre og Romsdal Revisjon AS blir involvert i arbeidet.

UTLEIA REVISJONSKRITERIER

I den nye kommunelova, som vart gjeldande frå 2020, kom det inn ein bestemming i § 26-1 om at:

- Kommuner skal minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Eigarskapsmeldinga skal minst innehalde:
 - Kommunens prinsipper for eierstyring
 - En oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
 - Kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i selskap/foretak.

Frå KS sine anbefalingar om eigarskap, selskapsleiing og kontroll har vi valt ut følgjande punkt/anbefaling:

- Sørge for god kunnskap til folkevalde om eigeskap
- Kommunestyret bør årleg vedta eigarskapsmelding eller anna rapport om tilstanden i sine selskap.
- Det bør jamleg gjennomførast eigarmøte for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet.
- Sentrale folkevalgte bør som hovedregel oppnevnes som representanter i eierorganet.
- Kommunestyret bør sørge for god sammensetning og kompetanse i styret.

Kommunestyret i Fjord har vedteke at:

- Det skal utarbeidast eit årshjul for eigarskapsoppfølging som skal sikre gode rutinar og fortløpande dialog mellom eigar og føretak.
- All kommunikasjon mellom føretak og kommunen, skal som hovudprinsipp førast i postmottak (innkallingar, møteprotokollar etc.)
- Kommunedirektør utpeikar administrativ kontaktperson for det enkelte føretak.
- Kommunestyret skal vedta eigarstrategi for føretak.

OPPSUMMERT

- Kommunar skal minst ein gong i valperioden utarbeide ei eigarskapsmelding som skal vedtakast av kommunestyret.
- Eigarskapsmeldinga skal innehalde:
 - Kommunen sine prinsipp for eigestyling
 - Ei oversikt over selskap, kommunale føretak og andre verksemdar som kommunen har eigarinteresser eller tilsvarande interesser i
 - Kommunen sitt formål med sine eigarinteresser eller tilsvarande interesser i selskap/føretak.
- Folkevalde skal få opplæring i eigarskap
- Kommunestyret bør årleg vedta eigarskapsmelding eller anna rapport om tilstanden i sine selskap.
- Det bør jamleg gjennomførast eigarmøte for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet.
- Sentrale folkevalde bør som hovudregel oppnemnast som representantar i eigarorganet.
- Kommunestyret bør sørge for god samansetning og kompetanse i styret.
- Det skal utarbeidast eit årshjul for eigarskapsoppfølging som skal sikre gode rutinar og fortløpande dialog mellom eigar og føretak.
- All kommunikasjon mellom føretak og kommunen, skal som hovudprinsipp først i postmottak (innkallingar, møteprotokollar etc.)
- Kommunedirektør skal utpeika administrativ kontaktperson for det enkelte føretak.
- Kommunestyret skal vedta eigarstrategi for føretak.

PROSJEKTGRUPPE OG TIMEANSLAG

NAVN	TITTEL
Kurt Anders Løvoll	Oppdragsansvarleg
Ingvild Bye Fugelsøy	Forvaltningsrevisor

Vi estimerer at prosjektet kan gjennomførast på 120 timar. Dette inneheld førebuing av prosjektet, utarbeiding av avgrensa og spissa problemstillingar ut frå prosjektplan, datainnsamling og analyse, samt utarbeiding og kvalitetssikring av rapport. Estimert timebruk omfattar også presentasjon av ferdig rapport for kontrollutvalet, og deltaking i kommunestyret si behandling av ferdig rapport.

FRAMDRIFTSPLAN

AKTIVITET	PLANLAGT UTFØRT
Prosjektplan behandlast i kontrollutvalet	1.6.2022
Oppstartsmøte med kommunedirektør	Juni 2022
Datainnsamling	Juni/august 2022
Arbeid med rapport	August 2022
Høringsperiode	September
Planlagt levert rapport	Medio september

For å kunne gjennomføre prosjektet innan planlagd frist og med stipulert timebruk, er det nødvendig at kommunen sender over dokumentasjon innan fristane som blir sett. I tillegg må utvalde personar stille til intervju, samt verifisere referat innan rimeleg tid.

Eigarskapsmelding – Fjord kommune

Innleiing

Fjord kommune har direkte eigarandelar i aksjeselskap, interkommunale selskap, samt engasjement i stiftingar. Vidare deltek Fjord kommune i større og mindre interkommunale samarbeid. (Vidare i eigarskapsmeldinga vert desse omtalt med samleomgrepet føretak).

Samla vert det forvalta store verdier i desse føretaka. Målet er å utøve eit eigarskap som samla sett skal bidra til god utvikling av føretaka, langsiktig verdiskaping og tydeleg styring. Dette krev tydelege føringar, rolleavklaring og open dialog mellom eigar og føretak.

Kommunane sitt ansvar for ein tydeleg eigarskapspolitikk er forankra i kommunelova: § 26-1. Eierskapsmelding. Kommunar og fylkeskommunar skal minst ein gong i valperioden utarbeide ein eigarskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget sjølv.

Fjord kommune si eigarskapsmelding skal:

- 1. Tydeleggjere korleis Fjord kommune vil utøve ein overordna eigarskapspolitikk.**
Den overordna eigarskapspolitikken har mål om å danne grunnlag for klare retningslinjer til føretaka og forenkle samarbeidet der ein har fleire eigarar. Overordna forventningar, mål og prinsipp gjeld uavhengig av føretaksform og kva for målsettingar kommunen(-ane) har med føretaket.
- 2. Gje ei samla oversikt over alle kommunen sine eigarposisjonar.**
Eit utval av føretaka vil og ha ei nærmare omtale med omtale av føremål og målsettingar. Dette skal danne grunnlaget for ein god styringsdialog, ved å gi føretaka signal om kva for strategiar og forventningar eigar har.
- 3. Vise aktørbildet og roller, samt korleis eigar vil utøve eigarskapsoppfølging**
gjennom klargjering av roller og aktivitetar i eit årshjul.

Eigarskapsmeldinga er tredelt:

- Del 1 - Generell del: Overordna eigarskapspolitikk.
Overordna eigarskapspolitikk og prinsipp for eigarstyring, overordna mål og forventningar.
- Del 2 - Spesiell del: Oversikt over Fjord kommune sine eigarposisjonar og nærmare omtale om føremål og eigarstrategi for eit utval av føretaka.
- Del 3 – Roller, ansvar og årshjul for eigarskapsoppfølging.

Fjord kommune som eigar ønsker ei klargjort rolle- og ansvarsdeling mellom eigar og føretak, og som følgjer prinsipp for god eigarstyring og føretaksleiing, slik det er nedfelt i [KS sine tilrådingar om eigarstyring, selskapsleiing og kontroll](#).

Innhaldet i eigarskapsmeldinga vil kunne medføre endringar i dokument som regulerer forholdet mellom eigar og føretak (t.d. vedtekter). Dette må følgjast opp i etterkant av vedtatt eigarskapsmelding.

Fjord kommune overordna mål og forventningar

Dei tre berekraftsdimensjonane er utgangspunktet for hovudmåla i Fjord kommune sin nye samfunnsdel som skal vedtakast i januar 2022:

På same måte som berekraftdimensjonane heng saman og påverkar kvarandre, må vi også sjå kommuneplanen sine hovudmål i samanheng for å lykkast med å utvikle Fjord til eit meir berekraftig samfunn.

- *Klima- og miljømessig berekraft - Fjord kommune er klimaklok.*
- *Sosial berekraft - Vi arbeider saman for å skape gode liv og like moglegheiter.*
- *Økonomisk berekraft - Fjord kommune har eit tenestetilbod som er tilpassa dei økonomiske rammene.*

Innbyggjarundersøkinga rangerer berekraftsmål 3 som viktigast for Fjord kommune. Berekraftsmål 17 – samarbeid for å nå måla – er både eit mål i seg sjølv og ein føresetnad for å nå dei andre måla. Berekraftsmål 3 og 17 er difor gjennomgåande i alle Fjord sine hovudmål.

Vi må arbeide saman for å oppnå ei berekraftig og heilskapleg utvikling av kommunen.

Fjord kommune gjennomførte hausten 2020 ei kartlegging av 107 indikatorar som måler kommunen sin status i høve til FN sine berekraftsmål. Arbeidet var organisert gjennom prosjektet [Berekraftfylket Møre og Romsdal](#) i samarbeid med FN-organisasjonen United for Smart Sustainable Cities (U4SSC). Indikatorane måler ulike sider av samfunnet, frå det som gjeld vatn, energi, transport og bygg til tryggleik, helse, innovasjon og utdanning. Digitalisering gjeld for alle desse alle områda.

Føretaka som ressurs i arbeidet mot dei overordna måla

Føretaka har ei viktig samfunnsrolle og påverkar samfunnsutviklinga og nærmiljøet der dei opererer. Derfor er det viktig at denne samfunnsrolla i størst mogleg grad blir reflektert i både styring og dagleg leiing uavhengig av om hovudføremål er finansielt eller samfunnsmessig/sektorpolitisk. Fjord kommune ynskjer å spele på lag med alle våre føretak og interesser i arbeidet mot å bli eit meir berekraftig samfunn.

Eit berekraftig føretak balanserer økonomiske, sosiale og miljømessige forhold på ein måte som bidreg til langsiktig verdiskaping, slik at dagens behov vert ivaretatt utan å øydelegge moglegheitene for at komande generasjonar kan få dekkja sine behov.

Andre viktige føringar

1. Det skal vere ein open kommunikasjon om kommunen sine eigarinteresser i alle føretak knytt til Fjord kommune, og eigarpostar skal kome fram i rekneskapen.
2. Prinsippet om meiroffentlegheit skal gjennomførast i alle føretak når ikkje anna lovgiving, forretningsmessige eller andre tilhøve tilseier at informasjonen skal vere unntatt offentlegheit.
3. Det skal vere ein open kommunikasjon om leiarløningar, pensjon, styrehonorar og anna godtgjering i føretaka.
4. Fjord kommune føreset at kommunen sine representantarar i føretak er registrert i Kommunens sentralforbund (KS) sitt styrevervregister. Tilknytning til styrevervregisteret skaper openheit om roller og styrker allmenta sin tillit til kommunalt eigde føretak.

Vidare er Fjord kommune oppteken av at det einskilde føretak si verksemd er ansvarleg. Dette inneber å identifisere og handtere risikoen føretaket påfører menneske, samfunn og miljø. Omsynet til berekraft og ansvarleg verksemd er ein del av Fjord kommune sine forventningar til føretaka, og vil påverke korleis Fjord kommune følg opp føretak og eigarposisjonar. Fjord kommune forventar at alle føretak legg til grunn kommunen sine føringar knytt til:

- Ethiske retningslinjer
- Overordna arbeidsgjevarpolitikk
- Innkjøpsstrategi
- Antikorrupsjonsarbeid
- Openheit og innsyn

Del 1 Eigarskapsmelding - generell del

Vanlege føretaksformer i kommunal sektor:

- **AS** – aksjeselskap styrt av aksjelova. Føretaket sitt øvste eigarorgan er generalforsamlinga, og her vert den øvste mynda til føretaket utøvd.
- **IKS** - interkommunalt selskap (styrt av lov om interkommunale selskap. IKS er eit sjølvstendig rettssubjekt og skal opptre i eige namn). Deltakarkommunane utøver eigarstyring gjennom sine valde medlemmar i representantskapet. Kommunestyret har instruksjonsrett ovanfor sine medlemmar i representantskapet.
- **KF** - kommunalt føretak. KF er regulert av lov om kommunar og fylkeskommunar-kommunelova. KF er ikkje eit sjølvstendig rettssubjekt, men er ein del av kommunen. Føretaket vert leia av eit styre, som er peika ut direkte av kommunestyret. Dagleg leiar står i linje under styret, som igjen er underlagt kommunestyret.
- **Samvirkeføretak**. Det er lov om samvirkeføretak (samvirkelova) som regulerer denne organisasjonsforma. Eit samvirkeføretak er ikkje eit selskap.. Samvirkeføretak har medlemmer, men ikkje eigarar. Årsmøtet er samarbeidet sitt øvste organ, og her vert avgjerder fatta.
- **Stiftingar**: Lov om stiftelsar (stiftelseslova) regulerer denne organisasjonsforma. Ei stifting er eit sjølvstendig rettssubjekt. Som stiftar av ei stifting kan kommunen verken utøve styring over stiftinga si verksemd eller gjere krav på delar av stiftinga sitt overskot (ta utbytte).
- **Kommunalt oppgåvefellesskap**. Denne føretaksforma er regulert i kommunelova § 19-1. Ny kommunelov fjernar høve til § 27-samarbeid, og oppgåvesamarbeid kan vere eitt av alternativa. Kommunane har fått tid fram til utgangen av 2023 på å tilpasse seg denne endringa. I eit oppgåvefellesskap kan to eller fleire kommunar løyse felles oppgåver, og er som sagt eitt av fleire alternativ for organisering av interkommunalt samarbeid. Eit oppgåvefellesskap kan ikkje ha mynde til å treffe einskildvedtak, men kan likevel gjevast mynde til å treffe denne type vedtak om interne forhold i samarbeidet, og til å forvalte tilskotsordningar.
- **Kommunelova § 28 - Vertskommunemodell**. Kommunen overlét ansvaret for bestemte oppgåver og slutningar til ein anna kommune, dvs. Vertskommune. Modellen inneberer ikkje etablering av eigen juridisk person, men er eit reint avtalebasert samarbeid.

Kvifor opprettar vi føretak?

Hovudregelen er at Fjord kommune yter kommunale tenester i eigen regi, underlagt kommunedirektøren sitt ansvar og mynde, med direkte folkevald kontroll og styring. Der oppgåveløysinga er organisert i ulike føretak, har dei folkevalde meir indirekte verktøy for styring.

Fjord kommune kan vurdere å organisere si verksemd i føretak dersom:

- Tenesta kan driftast meir effektivt i samarbeid med andre offentlege aktørar (stordriftsfordelar).
- Tenesteproduksjonen blir meir robust ved samarbeid med andre.
- Det er ønskeleg og hensiktsmessig å samarbeide om verksemda med private aktørar.
- Kommunale tenester krev investeringar i infrastruktur på tvers av kommunegrensene.
- Statlege tilskotsordningar krev føretaksorganisering, utanfor ordinær struktur.
- Skatte- og avgiftsmessige forhold gjer at føretaksorganisering har økonomiske fordelar.
- Verksemdene opererer i ein marknad, og er difor meir tent med ei friare stilling enn det ein har i den kommunale organisasjonen.

Samarbeidsformer og graden av sjølvstyre:

Modellen syner på ein forenkla måte korleis alternative føretaksmodellane har aukande grad av sjølvstyre. Pila si retning syner og aukande behov for eigarstyring gjennom overordna prinsipp. Dette er årsaka til behovet for ei god eigarskapsmelding og eigarstyring.

Kva er føremålet med ulike føretak?

Kommunen sitt føremål med føretak kan grovt delast inn i to.

1. **Finansielt føremål med ev. tilleggsføremål:** Eigarskap som primært opererer i konkurranse med andre. Føremålet er ofte finansielt, men kan og vere motivert av andre tilleggsføremål. Tilleggsføremål kan t.d. vere knytt til ringverknadar med eigarskapet som t.d. regionale arbeidsplassar eller lokalisering og hovudkontorfunksjon.
2. **Sektorpolitiske føremål eller andre politiske/ regionalpolitiske føremål:** Føretak som gjennomfører lovpålagde eller samfunnsmessige oppgåver der eigar ikkje siktar mot ei marknadsmessig eigenkapitalavkastning. Dei sektorpolitiske måla er sentrale i eigarskapsstrategien for desse selskapa. Årsaka til å opprette føretak innanfor denne

kategorien er å gje føretaket ei større operasjonell sjølvstende eller fagleg uavhengig rolle. Desse selskapa opererer primært ikkje i konkurranse med andre, og alternativet til kommunalt eigarskap er ofte å organisere føretaket som forvaltningsorgan i eigen organisasjon. Enkelte føretak er og oppretta av reint politisk og ofte regionalpolitiske føremål. T.d. er samferdselsselskapa vår eit døme på dette.

Uavhengig av kva for kategori selskapa har si hovudforankring vil Fjord kommune forvente at selskapa balanserer omsyna til økonomiske, miljømessige og sosiale konsekvensar av verksemda for eigarar, kundar, tilsette og andre interessentar. Målet er å sikre langsiktig utvikling, men med ei tydeleg forventning om effektiv drift med god utnytting av føretaket sine ressursar.

Overordna mål for alt eigarskap:

- Fjord kommune sitt mål som eigar er høgast mogeleg avkastning, og/eller best mogeleg oppnåing av samfunnsmessige mål over tid.
- Føretaka utarbeidar og implementerer tydelege mål og strategiar for berekraftig verdiskaping.

Fjord kommune skal vere ein ansvarleg eigar med langsiktig perspektiv. Fellesskapet sine verdier skal forvaltast på ein måte som gjev tillit hos allmenta. Fjord kommune si eigarutøving skal bidra til høgast mogeleg avkastning over tid, eller mest mogeleg effektiv måloppnåing av samfunnsmessige mål. Måla skal nås på ein berekraftig og ansvarleg måte. Kommunen oppmodar også føretaka til å studere berekraftskartlegginga for regionen for å vurderer om aktiviteten i selskapet kan bidra til å forbetre resultata.

Mål for finansielt eigarskap:

- Føretaka som i hovudsak har finansielt føremål skal levere høgast mogeleg avkastning over tid.
- Andre tilleggsføremål skal tydeleggjerast i eigarstrategien.

Eit føretak vil i utgangspunktet ikkje kunne skape verdier og vere konkurransedyktig utan at det vert eigd og styrt med mål om høgast mogeleg avkastning over tid. Høgast mogeleg avkastning over tid føreset at selskapet er berekraftig. Eit berekraftig selskap balanserer økonomiske, sosiale og miljømessige forhold på ein måte som bidreg til langsiktig verdiskaping.

Eigarskap med politiske føremål:

- Føretak som i hovudsak har samfunns mål eller andre politiske føremål skal ha mest mogeleg effektiv måloppnåing. Samfunns mål skal tydeleggjerast i eigarstrategien.
- Dersom selskapet også har verksemd i konkurranse med andre, forventar kommunen normalt høgast mogeleg avkastning over tid frå denne delen av selskapet si verksemd.

Dei samfunnspolitiske måla varierer mellom selskapa, men for alle selskapa har Fjord kommune mål om mest mogeleg effektiv oppnåing av desse. Føretaka innanfor dette

føremålet opererer primært ikkje i konkurranse med andre, men i enkelte tilfelle vil delar av aktiviteten operere i konkurranse med andre. I slike tilfelle har kommunen normalt høgast mogeleg avkastning over tid til denne avgrensa delen.

Dei overordna måla for alt eigarskap er ikkje gjenteke i dei einskilde eigarstrategiane i del-2 i eigarskapsmeldinga.

Overordna prinsipp for eigarstyring

Fjord kommune skal vere ein profesjonell eigar, som utøver eigarrolla si i tråd med prinsipp for god eigarstyring slik dei er nedfelt i [KS sine tilrådingar om eigarstyring, selskapsleiing og kontroll](#), og slik det kjem fram i denne eigarskapsmeldinga. Fjord kommune har definert nokre overordna prinsipp for eigarstyring. Målet er at prinsippa skal bidra til føreseielege overordna rammer, rolleavklaring og ansvar.

Prinsippa er som følgjer:

1. Den kommunale valnemnda skal foreslå styremedlemmar til alle føretak der kommunen har styrerepresentasjon. Stiftingar der kommunane kan nemne opp styremedlemmer skal også omfattast av nemnda sitt arbeid. Kommunestyret vedtek retningslinjer for nemnda sitt arbeid.
2. Ordførar, eller den ordførar peikar ut, stiller på vegne av kommunen i deleigde føretak.
3. Formannskapet er generalforsamling i heileigde aksjeselskap.
4. Kommunestyret oppnemner styremedlemar og representantar til aktuelle eigarorgan.
5. Styremedlemar vert valt for to år, dersom anna ikkje er vedtektsfesta.
6. Medlemmer av formannskapet er ikkje valbare til styre der formannskapet er generalforsamling.
7. Medlemmer av kontrollutval er ikkje valbare til styrer.
8. Varamedlemmar skal oppnemnast der dette er aktuelt. Varamedlemmar skal primært oppnemnast i nummerorden, men der eigarkonstellasjonane tilseier det, skal det oppnemnast personlege varamedlemmar.
9. Det skal settast eit nøkternt nivå på leiarlønningar, pensjon, styrehonorar og anna godtgjering i føretaka.
10. Formannskapet skal ivareta aktiv oppfølging av kommunen sin eigarskapspolitikk.
11. Eigarskapsmeldinga skal oppdaterast etter behov, men skal handsamast av kommunestyret i løpet av første år av valperioden. Det skal utarbeidast eit årshjul for eigarskapsoppfølging som skal sikre gode rutinar og fortløpande dialog mellom eigar og føretak.

Føretak der Fjord kommune ikkje er eineeigar:

Fjord kommune har interesser i fleire føretak som vi eig saman med andre. Det er ønskeleg at dei aktuelle prinsippa ovanfor også vert praktisert i og ovanfor desse føretaka. Fjord kommune som deleigar i føretak ønskjer ein systematisk dialog, også med desse selskapa. Dette for å kunne sikre ei samla god eigarstyring uavhengig av eigardel.

Fakta, føremål og eigarstrategi for utvalde føretak

Dette utvalet er gjort fordi kommunen enten har stor eigardel i samarbeidet, eller at aktiviteten i samarbeidet er strategisk viktig for kommunen i gjeldande periode. Dette betyr

ikkje at arbeidet i andre føretak ikkje vert vurdert som strategisk og verdifullt. Fjord kommune vil understreke at ein ønsker god dialog med alle sine interesser og føretak i perioden.

All kommunikasjon mellom føretak og kommunen, skal som hovudprinsipp først i postmottak (innkallingar, møteprotokollar etc.)

Kommunedirektøren utpeikar administrativ kontaktperson for det enkelte føretak.

Interkommunalt samarbeid

Interkommunalt selskap

- Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS
- Sunnmøre Friluftsråd
- Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS
- Sunnmøre Regionråd IKS
- Åknes/Tafjord beredskap IKS
- Bingsa Gjenvinning AS (tidlegare ÅRIM IKS og Bingsa AS)

Kommunalt foretak

- Møre og Romsdal 110-sentralen KF

Kommunalt oppgåvefellesskap § 19

- Kommunalt oppgåvefellesskap om Brann- og redningstenester mellom Fjord kommune og Stranda kommune Stranda og Fjord brannvern

Interkommunalt samarbeid med felles styre §27

- E-kommune Sunnmøre
- Interkommunalt utval mot akutt forureining Sunnmøre

Administrativt vertskommunesamarbeid §28

- Arbeidsgjevarkontroll
- Ålesund og Fjord PPT
- Stranda og Fjord Barnevern
- NAV
- Barnevernvakta for Sunnmøre
- Sunnmøre Krisesenter
- Ålesund kommunale barnevernvakt
- Overgrepsmottak Sunnmøre
- Innkjøpssamarbeid Ålesund

Samvirkeføretak

- Biblioteksentralen SA
- Møre og Romsdal Revisjon SA
- Storfjord Kulturhus SA

Partnarskap

- ALV Møre og Romsdal
- God helse

Foreiningar, lag og organisasjonar

- Destinasjon Ålesund & Sunnmøre
- LVK
- USS
- KS

Aksjeselskap	Totalt antal aksjar andelar	Andel
Norsk Skogindustri AS	Minoritetspost. Selskapet er under konkurshandsaming.	0,00 %
Storfjordsambandet AS	Total aksjekapital er kr. 1 521 000	0,07 %
Kommunekraft AS	Total aksjekapital kr. 320 000	0,31 %
Tafjord Kraftselskap AS	Total aksjekapital 400 mill.	4,28 %
Storfjord Helsesenter AS	Total aksjekapital 14 000 000	49,09 %
Valldal Fjernvarme AS	Total aksjekapital 4 000 000	91,50 %
Muritunet AS	Total aksjekapital 14 343 000	18,79 %
Det Norske Teateret AS	Total kapital 11 244 000	0,0036 %
Valldal Kailag AS	Fjord kommune eig 12 av 152 aksjar	6,32 %
Fjordhagen AS	250 aksjar av 3060 aksjar	8,17 %
Hareid Fastlandsamband AS	15 aksjar av 7 587 aksjar	0,00198
Norsk Fjordsenter AS	1250 av 51201 aksjar	2,44 %
Storfjord Bladlag AS	20 aksjar a kr. 250,-	2,04 %
Stordal Alpinsenter AS	Fjord kommune eig 26% av Stordal Alpinsenter AS	26,00 %
Ørskog Energi AS	400 av 2000 aksjar	20,00 %
Stordal Næringsbygg AS	1200 av 1200 aksjar	100,00 %
Møbelkraft AS	150 aksjar av 5 262	2,85 %
Utviklingsforum Ålesund lufthamn	Hadde 41 eigarar som hadde 1 aksje kvar. Fjord har no 2 aksjar.	4,88 %
Interkommunale selskap		
Åknes/Tafjord beredskap IKS	Fjord kommune sin eigardel i ÅTB.	20,00 %
Ålesundsregionens interkommunale miljøsekskap IKS (Årim)	Fjord kommune sin eigardel i ÅRIM	2,48 %
Pensjonskasser		
KLP	Samla Eigenkapital 37 339 000 000	0,03 %
Statens pensjonskasse		
Lokale Samvirkeforetak		
Storfjord Kulturhus SA	Total aksjekapital 771 000	0,65 %
Ytterdal Nye Vassverk SA	Andel i vassverk i samband med kommunale eigedomar i bygda	
Norddal Vassverk SA	Andel i vassverk i samband med kommunale eigedomar i bygda	
Tafjord Vasslag SA	Andel i vassverk i samband med kommunale eigedomar i bygda	
Stiftingar i kommuna		
Stiftinga Viti (Tidl. Yste Skotet)		
Stiftinga Severinbrauta		
Stiftinga Geirangerfjord verdsarv		
Stiftinga Paktarstova		

Aksjeselskap

Namn	Storfjordsambandet AS
Organisasjonsnummer	943 112 339
Stifta	1987
Fjord kommune sin eigardel	0,07%
Andre eigarar	
Aksjekapital	1521000
Dagleg leiing	Øyvind Michael Olsen
Styre	Hans Petter Brunstad Sørensen Leif Jarle Aure Anne Karin Watters Kjell Roar Haukeberg Torill Ansnes Anne Lise Lunde
Føretaket si heimeside	Storfjordsambandet
Føretaket sitt føremål	«Storfjordsambandet er et samferdselsprosjekt som omfatter ferjefri kryssing av Storfjorden på Sunnmøre, samt tilknyttede vegprosjekt mellom kommunene Ålesund, Sykkylven og Stranda.»
Eigarstrategi	Hovudføremålet for Fjord kommune er å bidra til finne ei god ferjefri kryssing av Storfjorden, samt tilknyttede vegprosjekt mellom kommunene Ålesund, Sykkylven og Stranda, saman med dei andre eigarane i selskapet.

Namn	Kommunekraft AS
Organisasjonsnummer	866 818 452
Stifta	1993
Fjord kommune sin eigardel	0,31%
Andre eigarar	Kommunekraft AS eigast av 125 kommunar og 7 fylkeskommunar
Aksjekapital	320 000
Dagleg leiing	Henriette Hoel
Styre	Kjell-Idar Juvik Stian Brekkvassmo Anne Kristin Førde Kari Anita Furunes Sigrid Brattabø Handegard
Føretaket si heimeside	Kommunekraft
Føretaket sitt føremål	Formidle aksjeeiernes disponible kraft, herunder konsesjonskraft, og drive annen virksomhet tilknyttet slik formidling. Kommunekraft AS er eigd av 125 kommuner, 7 fylkeskommuner og Landssamanslutninga av vasskraftkommunar (LVK. Kommunekraft AS)' Målsetting er at aksjonærane skal få ut så mykje som mogeleg av av inntektene frå salget. Kommunekraft har difor ikkje eit høgast mogeleg økonomisk overskot for eigen del. Kommunekraft AS driv "non-profit", det vil seie at selskapet si teneste vert prisa prisa slik at prisen kun dekkjer kostnaden ved rådgivning overfor kommunane og ved å innhente tilbod fra aktørane i markedet. Selskapet sine prisar til ei kvar tid, framgår av selskapet sine standard provisjonskontrakter.
Eigarstrategi	Saman med andre kommuner og fylkeskommuner såg Fjord kommune det som nødvendig å få etablert eit miljø der kommunane og fylkeskommunane kan innhente råd og rettleiing.

Namn	Tafjord Kraftselskap AS
Organisasjonsnummer	976 726 626
Stifta	05.09.1996
Fjord kommune sin eigarandel	4,28%
Aksjekapital	400 mill
Dagleg leiing	Erik Espeset
Styre	Anne Breiby Ketil Konglevoll Per Ove Hjelme Martin Julius Ødegård Emblem Per Arne Bakke Silje Skaar Sunde
Føretaket si heimeside	Tafjord – strøm og fiber på Sunnmøre
Føretaket sitt føremål	Å utøve eigarskap i selskap som driv med verksemd innan produksjon og sal av leidningsbundne energi, energitransport, avfallsbehandling og utvikling og drift av infrastruktur for beiband. Å utøve eigarskap og drive annan verksemd, her under rådgjeving, konsulentverksemd og tenesteyting som har ein naturleg tilknytning til nemnte føremål. Verksemda kan også drive i samarbeid med eller ved deltaking i andre føretak i inn og utland.
Eigarstrategi	Fjord kommune opprettheld sitt eigarskap i Tafjord Kraft. Fjord kommune som eigar har følgjande føringar for perioden: Fjord kommune sitt eigarskap i Tafjord Kraft AS har i hovudsak eit finansielt føremål og kommunen forventar at det vert levert høgast mogleg og stabil avkastning over tid. Ein føresetnad for dette er ei rasjonell organisering med lågast mogleg administrative kostnader. Fjord kommune sitt eigarskap i Tafjord Kraft AS har samfunnsmessige tilleggsføremål: - Eigarskapen skal bidra til lokal verdiskaping og arbeidsplassar, samt å oppretthalde aktiviteten i Fjord kommune. - Saman med kommunane Ålesund, Sula, Giske, Sykkylven, Stranda og Vestnes skal Fjord kommune i 2021 etablere ein heilskapleg eigarstrategi på avfalls- og gjenvinningsområdet. Dette skal sikre ei framtidsretta organisering av, ansvar for og drift av dei oppgåvene som i dag blir utført av Bingsa Gjenvinning AS, Årim IKS og Tafjord Kraftvarme AS (datterselskap av Tafjord kraft AS). Målet er at kommunen og regionen skal kunne handtere avfallsressursane på ein måte som sikrar: - Gode og effektive tenester til innbyggjarane til akseptabel pris. - Lokal verdiskaping som sikrar avkastning på investerte verdiar. - Redusere klimautslepp, samt auke graden av gjenbruk og gjenvinning. Fjord kommune, som deleigar av Tafjord Kraft AS, har eit ønske om at datterselskapet Tafjord kraftvarme AS bidreg i arbeidet i dette overordna målet for avfalls og gjenvinningsområdet. - Vidare ønsker Fjord kommune som eigar at Tafjord Kraft AS, som morselskap til Mørenett AS, opprettheld dialogen med andre nettselskap med tanke på å møte det grønne skiftet. Eit robust og kostnadseffektivt kraftnett er naudsynt for å lukkast. Dette krev ei god samla forvaltning av nettet. Element som ei robust nettdrift, vedlikehald, beredskap, attraktive kompetansemiljø, låg nettleige, investeringskraft og evne til å legge til

	rette for framtidens næringsutvikling er sentrale element som må ligge til grunn for denne dialogen. Eigar ønsker ei fortløpande vurdering av strategi for breiband. Dette grunna hurtige endringar både knytt til teknologi og regulatoriske forhold.
--	--

Namn	Storfjord Helsesenter AS
Organisasjonsnummer	990 395 586
Stifta	2006
Fjord kommune sin eigardel	49,09%
Andre eigarar	
Aksjekapital	14 000 000
Dagleg leiing	Arne Krohn
Styre	Elisabeth Slotsvik Kleive Gerd Maria Myren Hoel Sveinung Vemøy
Føretaket si heimeside	Har ikkje heimeside
Føretaket sitt føremål	Bygge, eige og drive Storfjord Helsesenter AS som skal leigast ut til Muritunet AS, Fjord kommune og offentlege/private aktørar for leveranse av helse- og velvererelaterte tenester, samt anna verksemd som står i samanheng med dette. Selskapet vert drive på ideell basis og vil ikkje ha kommersielt erverv som føremål. Selskapet er dermed då heller ikkje skattepliktig. Ved oppløysing av selskapet skal selskapet sine midlar stillast til disposisjon for realisering av verksemd i tråd med første avsnitt i denne paragraf.
Eigarstrategi	Fjord kommune (tidlegare Norddal kommune) si deltaking i selskapet var med formål om å samle helseteneste i dåverande Norddal kommune på ein plass. Det var også eit mål med selskapet å samlokalisere helseteneste med Muritunet, Ambulansetasjon og andre helse- og velverebbringande aktivitetar. Satsing på Natur, kultur og helse i Norddal kommune var eit viktig element for etablering av Storfjord Helsesenter AS. Storfjord Helsesenter AS er også etablert for saman med Muritunet AS å skape eit sterkt helsefagleg miljø i Valldal.

Namn	Valldal Fjernvarme
Organisasjonsnr.	986 987 614
Stifta	2004
Fjord kommune sin eigardel	96 %
Andre eigarar	Valldal Grønt AS 4%
Aksjekapital	4 000 000
Dagleg leiing	Oddbjørn Hjeltreie Myklebust
Styre	Oddbjørn Hjeltreie Myklebust Knut Arve Tafjord Jan Ole Fuglem
Føretaket si heimeside	

Føretaket sitt føremål	Produksjon av fornybar energi for leveranse til kundar i Valldal og andre tenester som høyrer naturleg til dette. Selskapet skal drivast på forretningsmessig basis.
Eigarstrategi	Fjord kommune (tidlegare Norddal kommune) ville etablere felles miljøvenlege energiproduksjon for bruk i oppvarming av bygg, basseng, mm i Valldal sentrum. Produksjon ved bruk av varmepumpeteknologi med sjøvarme som basis. Samdrift med Valldal Grønnt AS er viktig då dei brukar same anlegget til innfrysing av bær. Miljøaspektet var viktig for etablering av selskapet, samt å oppfylle dåverande teknisk forskrift om oppvarming av bygg.

Namn	Muritunet AS
Organisasjonsnummer	961 721 652
Stifta	1991
Fjord kommune sin eigardel	18,79%
Andre eigarar	
Aksjekapital	14 343 000
Dagleg leiing	Elisabeth Slotsvik Kleive
Styre	Kirsti Lovise Slotsvik Arne Øyvind Sandnes Geir Østrem Jan Terje Teige Tove Henøen Ester Reidun Vinje Nilsen Anett Helen Steinnes Ingunn Mariann Øye
Føretaket si heimeside	Muritunet
Føretaket sitt føremål	<i>«Eige og drive institusjonen Muritunet AS. Institusjonen skal gje medisinsk behandling og levere ulike former for helsefremjande og sjukdomsførebyggjande tenester som del av det totale helsetilbodet i landsdelen. Hovudvekta skal ligge på spesialisert rehabilitering, opptrening og opplysning samt anna verksemd som står i samanheng med dette. Muritunet skal være ein samfunnsaktør som opptrer som ein katalysator og utviklingsaktør mot både offentlege og private aktørar. Selskapet vert drive på ideell basis og vil ikkje ha kommersielt erverv til føremål. Det skal ikkje utdelast utbytte og selskapet sine midlar skal heller ikkje på annan måte overførast til selskapet sine aksjonærar. Ved oppløysing av selskapet skal selskapet sine midlar stillast til disposisjon for realisering av verksemd i tråd med første avsnitt i denne paragraf.»</i>
Eigarstrategi	Fjord kommune skal vere ein aktiv deltakar/eigar i Muritunet AS slik at ein når føremålet med selskapet. Muritunet AS er ein viktig kompetansearbeidsplass i lokalsamfunnet og er særdeles viktig aktør i samfunnet og Fjord kommune er oppteken av at vidare ekspansjon og utvikling i all hovedsak skal skje i Fjord kommune.

Namn	Det Norske Teatret AS
Organisasjonsnummer	921 196 164
Stifta	1912
Fjord kommune sin eigarandel	0,0036
Andre eigarar	
Aksjekapital	11 244 000
Dagleg leiing	Erik Ole Christian Ulfsby
Styre	Nina Refset Steinulf Tunesvik Shahzad Asghar Rana Ola Erik Blæsterdalen Paul Ottar Haga Mangi Hjertenes Flyum Inger Lise Aarrestad Rettedal
Føretaket si heimeside	Det Norske Teateret AS
Føretaket sitt føremål	Det Norske Teatret er eit lag med avgrensa ansvar, som har til føremål å syna fram skodespel på norsk mål i bygd og by.
Eigarstrategi	Fjord kommune ønskjer å støtte opp under føremålet med selskapet.

Namn	Valldal Kailag AS
Organisasjonsnummer	917 058 717
Stifta	1979
Fjord kommune sin eigarandel	6,32%
Andre eigarar	Valldal Kailag AS Fjordhagen AS Olav Bersås Aksel Kjetil Døving Øvrige Aksjonærer: 152
Aksjekapital	Fjord kommune eig 12 av 152 aksjer
Dagleg leiing	Bjørn Inge Ruset
Styre	Bjørn Inge Ruset Arvid Frostad Marit Janne Pritchard Ivar Normann Heggen Thor Egil Strømme
Føretaket si heimeside	Ingen heimeside
Føretaket sitt føremål	Å drive ekspedisjonsforretning og anna verksemd som det ligg naturleg til rette for på kailaget sin eiendom i Valldal.
Eigarstrategi	Selskapet skal drive og utvikle kailaget sin eigedom i Valldal sentrum i nært samarbeid med Fjord kommune. Fjord kommune ber føretaket om å vurdere selskapet sitt føremål.

Namn	Fjordhagen AS
Organisasjonsnummer	984 889 461
Stifta	2002
Fjord kommune sin eigarandel	8,17%
Andre eigarar	SIVA – Selskapet for industrivekst SF Tafjord Kraftproduksjon AS Sparebanken Møre Muritunet AS Storfjord Bladlag AS Else Ragni Yttredal H. L. Muri AS Valldal Kailag AS Valldal Naturopplevingar AS Placement AS Torkjell Døving Valldal Grønt AS Nord-Vest Revisjon AS Kjell Martin Rønning Jan Olav Bredesen Rune Sylte Sæther Jarle Hauge Gerd Maria Myren Hoel Norddal Reiselivslag Magne Sigfred Alstadsæter Kjetil Kvammen Storfjord Landbrukstenester SA Landbruk Nordvest SA
Aksjekapital	3060 aksjar
Dagleg leiing	Terese Sølvi Jemtegård Moen
Styre	Gerrit Rietmann Asle Olav Olsen Siri Kathrin Øcalan Märta Karin Lovisa Margareta Daggå Erlend Mikal Hjelme
Føretaket si heimeside	Fjordhagen AS
Føretaket sitt føremål	<i>«Selskapet sitt føremål er å skape og drifte samlokaliserte miljø for etablering og utvikling av verksemder, erfaringsutveksling og kompetanseheving gjennom nettverksintegrasjon og samarbeid. Selskapet kan ved aksjeinnskot eller på anna måte engasjere seg i utviklingsprosjekt, arrangement og verksemder som arbeider i tråd med selskapet sine interesser.»</i>
Eigarstrategi	Fjord kommune ønskjer å støtte opp under føremålet med selskapet. Fjordhagen skal vere eit næringsutviklingsselskap som hjelper med oppstart og vidareutvikling av bedrifter. Selskapet skal også støtte opp under samfunns- og næringsutviklingsprosjekt.

Namn	Hareid Fastlandsamband AS
Organisasjonsnummer	939 743 863
Stifta	1986
Fjord kommune sin eigarandel	0,00198% - 15 aksjar
Andre eigarar	Sparebanken Møre Næringsforeningen i Ålesundsregionen Kongsberg Maritime CM AS Møre og Romsdal Fylkeskommune Øvrige: 7587 aksjar
Aksjekapital	
Dagleg leiing	Lene Trude Solheim
Styre	Harald Tom Nesvik Vebjørn Krogsæter Bernt Brandal Gunvor Ulstein Jan Rune Hurlen Jim Arve Røssevoll Stein Arve Waagan Stig Rune Remøy Sølvi Karin Lillebø Remøy Kine Berlid Norheim
Føretaket si heimeside	https://hafast.no/
Føretaket sitt føremål	<i>«Selskapet sitt føremål er å arbeide for realisering av planar om fast vegsamband mellom Hareid og Sula og mellom Sula og Ålesund. Selskapet vil kunne gå inn i eller samarbeide med andre vegsamband og/eller selskap som er tenlege og av felles interesse for eigarane.»</i>
Eigarstrategi	Fjord kommune teikna seg med eigardelar i selskapet utifrå ein solidarisk tanke om samfunnsutvikling i regionen. Fjord kommune held fram som passiv eigar i selskapet.

Namn	Norsk Fjordsenter
Organisasjonsnummer	967 715 328
Stifta	1993
Fjord kommune sin eigarandel	2,44%
Andre eigarar	Møre og Romsdal Fylkeskommune Sparebanken Møre Geiranger Fjordservice AS Hotel Union Geiranger AS Geiranger Skysslag AS Fjord 1 ASA Finn Helge Nustad Tafjord Kraft AS Friaren Holding AS
Aksjekapital	51201 aksjar
Dagleg leiing	Einar Hoel
Styre	Linda Kathrin Emdal Sindre Mjelva Katrin Blomvik Bakken

	Stian Peter Merok
Føretaket si heimeside	Norsk Fjordsenter AS
Føretaket sitt føremål	«Utvikle og etablere Norsk Fjordsenter i Geiranger, samt alt som står i forbindelse med dette, herunder deltakelse i andre selskaper med lignende virksomhet.»
Eigarstrategi	Fjord kommune ønskjer å støtte opp under føremålet med selskapet. Norsk Fjordsenter skal vere eit levande besøks- og formidlingssenter for verdsarven Vestnorsk fjordlandskap som Fjord kommune er ein del av.

Namn	Storfjord Bladlag AS (Storfjordnytt)
Organisasjonsnummer	960 134 311
Stifta	1990
Fjord kommune sin eigarandel	2,04%
Andre eigarar	Sparebanken Møre avd Valldal Coop Nordvest AS Stordal Møbel AS Helland Eiendom AS Tafjord Kraft AS Kjell Martin Rønning Ola Sigmund Relling Norddal Mållag Alfred Nilsen
Aksjekapital	
Dagleg leiing	Britt Ingunn Maurstad
Styre	Else Ragni Yttredal Olav Løvoll Stein Inge Rem
Føretaket si heimeside	Storfjordnytt
Føretaket sitt føremål	«Gje ut eit partipolitisk ubunde blad for bygdene på Indre Sunnmøre»
Eigarstrategi	Fjord kommune ønskjer å støtte opp under føremålet med selskapet.

Namn	Stordal Alpinsenter AS
Organisasjonsnummer	934 363 744
Stifta	1983
Fjord kommune sin eigarandel	26,00%
Andre eigarar	Stordal Idrettslag (26%) og fleire mindre aksjonærar
Aksjekapital	
Dagleg leiing	Olav Løvoll
Styre	Olav Løvoll- styreleiar Geir Innselset Geir Hove Ronny Johnsen Håvard Olsen
Føretaket si heimeside	Stordal Alpinsenter AS

Føretaket sitt føremål	«Drive skitrekk på Overøye i Stordal, samt på annen måte å bidra til utbygging og utnytting av dette og andre opmråder til lignende og beslektede friluftsmål, som kan fremme og stimulere interessen for naturen. Selskapet skal også kunne delta i andre selskaper med tilsvarende formål, eller på annen måte bidra til løsning av idrettslige/friluftsmessige tiltak.»
Eigarstrategi	Fjord kommune, som ein av dei to største eigarane, ynskjer å støtte opp under føremålet til selskapet.

Namn	Ørskog Energi AS
Organisasjonsnummer	982 029 929
Fjord kommune sin eigarandel	20%
Andre eigarar	Ålesund kommune 80%
Aksekapital	400 av 2000 aksjer
Dagleg leiing	Runar Karl Stette
Styre	Dag Olav Tennfjord Åse Karin Finnøy Gjære Rune Støversten
Føretaket si heimeside	Nordvest Nett
Føretaket sitt føremål	«På eiga hand eller i samarbeid med andre, å investere i, og forvalte eigedom og eigarinteresser knytt til bygging og drift av infrastruktur innan energi og telekommunikasjon, eller anna verksemd som kan styrke selskapet sin økonomi og innteningsevne.»
Eigarstrategi	Fjord kommune som eigar har følgjande føringar for selskapet i perioden: Fjord kommune sitt eigarskap i Ørskog Energi AS har i hovudsak eit finansielt føremål og kommunen forventar at det vert levert høgast mogeleg avkastning over tid. Fjord kommune ønskjer at selskapet held fram dialogen med andre nettselskap om framtidig samarbeid gjennom sitt eigarskap i Nordvestnett. Det grønne skiftet krev at vi nyttar elektrifisering som verkemiddel for å nå berekraftsmåla. Eit robust og kostnadseffektivt kraftnett er naudsynt for å lukkast. Dette krev ei god samla forvaltning av nettet. Element som robust drift, vedlikehald, beredskap, attraktive kompetansemiljø, låg nettleige, investeringskraft og evne til å lege til rette for framtidsretta næringsutvikling er sentrale element som må ligge til grunn for vurderingane om framtidig selskapsstruktur på dette området. Fjord kommune vil vurdere sin eigarskap i Ørskog Energi AS.

Namn	Stordal Næringsbygg AS
Organisasjonsnummer	984 437 242
Stifta	2002
Fjord kommune sin eigarandel	100,00%
Andre eigarar	
Aksekapital	1200 av 1200 aksjar
Dagleg leiing	Ove Johan Løfoll
Styre	Ove Johan Løfoll

	Palma Norun Flåen Øvrebust Eilif Andreas Falch
Føretaket si heimeside	
Føretaket sitt føremål	«Handel, utvikling, kjøp, salg, drift og utleie av fast eiendom samt annen virksomhet som naturlig faller inn under dette ved aksjekjøp eller på annen måte.»
Eigarstrategi	Eigarstrategien har vore å kunne legge til rette for at eksisterande verksemdar skal kunne halde fram, samt legge til rette for nyetableringar. Ikkje minst det siste har gjort at Næringsbygget har fungert som eit godt verktøy i kommunen sitt næringsutviklingsarbeid. Fjord kommune vil vurdere sin eigarskap i Stordal Næringsbygg AS.

Namn	Møbelkraft AS
Organisasjonsnummer	913 581 628
Stifta	2014
Fjord kommune sin eigarandel	2,85%
Andre eigarar	Møre og Romsdal Fylkeskommune Sykkylven kommune Ekornes AS Sykkylven Stål AS Sykkylven Gjensidige Brannkasse Riss Testlab AS Brunstad AS Amatec A/S Sandella Fabrikken AS
Aksjekapital	5232 aksjar
Dagleg leiing	Åsne Helene Folstad
Styre	Harald Larsen Espeland Lars Einar Riksheim Ole Håvard Stavseng Ralf Røed Alvestad Torill Velle Hroar Pedersen Solveig Frivik Gaundal
Føretaket si heimeside	Møbelkraft AS
Føretaket sitt føremål	«Å tilby tjenester og aktiviteter som gir inspirasjon og kompetanseutvikling innen norsk møbelindustri inkludert leverandører. Selskapet skal bidra aktivt til å styrke grunnlaget for norsk møbelindustri i et langsiktig perspektiv. Selskapet har ikke som formål å skaffe aksjonærene økonomisk utbytte, og overskuddet vil gå til å styrke selskapets virksomhet.
Eigarstrategi	Fjord kommune vil vurdere sin eigarskap i Møbelkraft AS

Namn	Utviklingsforum for Ålesund lufthavn, Vigra AS
Organisasjonsnummer	922 031 142
Stifta	15.11.2018
Fjord kommune sin eigarandel	4,88%
Andre eigarar	Hadde 41 eigarar som hadde 1 aksje kvar
Aksjekapital	Fjord kommune har no 2 aksjar
Dagleg leiing	
Styret, ikkje oppdatert i Brønnøysund	Harry Valderhaug Jan Kåre Aurdal Tom Ander Skrede Synnøve Ringstad Ingeberg Arnfinn Ingjerd Inger Synnøve Remme Anita Rondestveit Lervik Tor Olsen Husø
Føretaket si heimeside	
Føretaket sitt føremål	<i>«Styrke regionen gjennom å utvikle Ålesund lufthavn, Vigra til beste for innbyggjarane og næringsliv. Selskapet sine fokusområde er styrking av rutetilbod med særskilt fokus på utanlandsruter, flyplassrelatert infrastruktur og tilbringarteneste. Selskapet skal vere ein pådrivar for berekraftig grøn transport. Føretaket har ikkje-økonomisk formål og eventuelle overskot tilleggast eigenkapitalen for vidare realisering av formålet. Utbytte kan ikkje utbetalast. Ved sletting av einskildsaksjar skal kapitalen ikkje utdelast men tilfalla selskapet for realisering av formålet. Ved oppløysing eller avvikling av føretaket skal gjenverande kapital tilfalla selskap, institusjon eller organisasjon som har eit tilsvarande eller liknande formål.»</i>
Eigarstrategi	Fjord kommune vurderer sin eigarskap i Ålesund lufthavn Vigra AS.

Namn	Bingsa Gjennvinning AS
Organisasjonsnummer	922025096
Stifta	07.12.2018
Fjord kommune sin eigardel	
Andre eigarar	Giske kommune Sula kommune Vestnes kommune Stranda kommune Sykkylven kommune Ålesund kommune
Aksjekapital	500 000
Dagleg leiing	
Styre	Kjem attende til dette når nytt styre er valgt
Føretaket si heimeside	
Føretaket sitt føremål	<i>«Selskapets formål er å eie og forvalte selskaper som skal drive innsamling, transport og behandling av husholdningsavfall,</i>

	<i>næringsavfall og slam, og for øvrig ta på seg alle oppgaver som naturlig hører sammen med dette.</i> <i>Eierkommunenenes visjon er at selskapet blir et fremtidsrettet miljøsekskap som skal være en førende aktør og rollemodell i avfalls- og gjenvinningsbransjen. Selskapet skal sikre optimal forvaltning av den samlede verdikjeden og de mulighetene som ligger i avfall som en ressurs.</i> <i>De overordnede målsetningene til Konsernet er:</i> • <i>Gode og effektive tjenester til innbyggerne til en akseptabel pris Det skal legges vekt på lavest mulig gebyr gjennom god kostnadskontroll.</i> • <i>Lokal verdiskaping som sikrer avkastning på investerte verdier</i> • <i>Reduksjon av klimautslipp og økt gjenvinnings- og gjenbruksgrad»</i>
Eigarstrategi	Bingsa Gjennvinning AS skal sikre ei framtidsrette organisering av, ansvar for og drift av ei oppgåvene som i dag blir utført av Bingsa Gjennvinning AS, ÅRIM IKS og Tafjord Kraftvarme AS (datterselskap av Tafjord Kraft AS). Målet er at kommunen og regionen skal kunne handtere avfallsressursane på ein måte som sikrar: • Gode og effektive tenester til innbyggjarane til akseptabel pris • Lokal verdiskaping som sikrar avkastning på investerte verdier • Redusere klimautslepp, samt auke graden av gjenbruk og gjennvinning.

Pensjonskasser

Namn	Eigenkapital i KLP
Organisasjonsnummer	938 708 606
Stifta	1949
Fjord kommune sin eigarandel	0,03%
Andre eigarar	
Aksjekapital	Samla Egenkapital 37 339 000 000
Dagleg leiing	Sverre Thornes
Styre	Egil Johansen Øivind Brevik Jenny Ellaug Følling Odd Haldgeir Larsen Karianne Undrum Melleby Freddy Larsen Susanne Torp-Hansen
Føretaket si heimeside	KLP
Føretaket sitt formål	«Selskapet skal ivareta medlemmenes behov for tjenstepensjonsordninger. Selskapet kan også enten selv eller gjennom deltakelse i andre selskaper tilby andre pensjons- og forsikringsprodukter, og kan delta i eller drive enhver virksomhet som naturlig henger sammen med forsikringsvirksomhet og enhver annen virksomhet som er tillatt for livsforsikringsselskaper, herunder administrasjon og forvaltning av pensjonskasser.»
Eigarstrategi	Fjord kommune støttar føremålet med selskapet.

Namn	Statens pensjonskasse
Organisasjonsnummer	974 760 967
Stifta	1995
Fjord kommune sin eigarandel	
Forside SPK.no - Statens pensjonskasse	Forside SPK.no - Statens pensjonskasse
Aksjekapital	
Dagleg leiing	Tomas Berg
Føretaket si heimeside	Forside SPK.no - Statens pensjonskasse
Føretaket sitt formål / Eigarstrategi	Administrerer pensjonsordningen for statsansatte og store deler av undervisnings- og forskningssektoren

Lokale samvirkeforetak

Namn	Ytterdal Nye Vassverk SA
Organisasjonsnummer	970 221 344
Stifta	1972
Aksjekapital	Andel i vassverk i samband med kommunale eigedomar i bygda
Dagleg leiing	Dag Arne Nydal
Styre	Dag Arne Nydal Jan Trygve Veiberg Rigmor Irene Lund Terje Birkeland Sondre Rønneberg
Namn	Norddal Vassverk SA
Organisasjonsnummer	970 550 593
Stifta	1976
Aksjekapital	Andel i vassverk i samband med kommunale eigedomar i bygda
Dagleg leiing	Bjørn Relling
Styre	Oddmund Dalhus Bjørn Relling Inge Normann Relling Arve Bjørneberg Sigrun Karin Lilleås
Namn	Tafjord Vasslag SA
Organisasjonsnummer	970 593 144
Stifta	1989
Aksjekapital	Andel i vassverk i samband med kommunale eigedomar i bygda
Dagleg leiing	Arild Eivind Nærø
Styre	Alf Erling Dahlen Lars Petter Tafjord Henning Fossheim Moe Kjell Jostein Vad

Stiftingar

Namn	Stiftinga Viti (Tidl. Yste skotet)
Organisasjonsnummer	989 377 132
Stifta	2003
Aksjekapital	
Dagleg leiing	Audhild Gregoriusdotter Rotevatn
Styre	Jon Sverre Aasen Randulf Arne Bakken Ine Harrang Turid Mette Hanken Cecilie Rørstad Håkon Sætre Rasmussen Solfrid Otterholm

	Stiftinga Ytste-Skotet har ansvaret for drifta av garden, og vart frå 2004 ei museumseining under Stiftinga Sunnmøre Museum (det nye regionmuseet for Sunnmøre). Storfjordens Venner står for restaureringa av garden. Ytste Skotet vart i 1997 nominert til "Årets museum" av fylkeskulturutvalet i Møre og Romsdal.
--	---

Namn	Stiftinga Severinbrauta
Organisasjonsnummer	980 484 270
Stifta	1998
Aksjekapital	
Dagleg leiing	Tone Løvoll Kleiva
Styre	Nina Beate Grøndahl Judith Margaret Musther

Namn	Sunnmøre Museum
Organisasjonsnummer	989 377 132
Stifta	2003
Aksjekapital	
Dagleg leiing	Audhild Gregoriusdotter Rotevatn
Styre	Jon Sverre Aasen Randulf Arne Bakken Ine Harrang Turid Mette Hanken Cecilie Rørstad Håkon Sætre Rasmussen Solfrid Otterholm Cecilie Rørstad

Namn	Stiftinga Paktarstova
Organisasjonsnummer	991 008 403
Stifta	2007
Aksjekapital	
Dagleg leiing	Magne Eivind Glomnes
Styre	Jostein Sande Brita Gunn Melchior Relling Eldar Øyehaug Høidal Marit Helene Rønneberg Elida Brenna Linge

Del 3 – Roller, ansvar og årshjul for eigarstyring

Roller og ansvar:

Kommunestyret:

Kommunestyret er ansvarleg for all kommunal verksemd. For å kunne ivareta dette mandatet må kommunestyret ha eit samla grep om heile den kommunale verksemda, her under tenesteproduksjon som skjer i føretak.

- Vedtek å opprette føretak
- I etableringsfasen vedtek kommunestyret føremål, stiftingsgrunnlag og leiande organ.
- I driftsfasen fører kommunestyret indirekte styring gjennom lovgitte styringskanalar og vedtekne prinsipp for eigarstyring.
- Vedtek kommunen sine eigarstrategiar for føretak.
- Kommunestyret fastset individuelle/føretaksvisе eigarstrategiar. Eigarstrategiane har som føremål å danne grunnlaget for ein god styringsdialog, ved å gi langsiktige mål med ei klar retning på kva eigarane vil med føretaket.
- Gjennomføre styreval. (Val av styrerepresentantar til aksjeselskap AS og interkommunale selskap IKS gjennomførast av generalforsamling og representantskap).
- Vedtek eventuelle reorganisering, avvikling og oppløysing av føretak, eller ved sal eller overføring av kommunen sine eigardelar i føretaket til andre.
- Vedtar selskapsavtale for interkommunale selskap.
- Oppnemner medlemmer til representantskapet i interkommunale selskap.
- Legge føringar for arbeid med å utvikle styringsdokument, som f.eks. eigarskapsmelding og eigarstrategiar.
- Formannskapet skal legge føringar for førebuing og gjennomføring av føretaksvisе eigar-/dialogmøter.

Styret:

Det er ikkje eigar, men styret, som har ansvaret for føretaksstyringa. Styret er føretaket si leiing, og styrer på vegne av eigarane. Styret har ansvar for at føretaket blir forvalta i samsvar med eigar sine interesser, og skal ivareta den strategiske leiinga av føretaket innanfor dei rammene som er gitt av eigar. Dette inneber mellom anna at:

- Styret skal føre kontroll og formulere føretaksstrategiar, fatte vedtak og legitimere verksemda.
- Vedtek styreinstruks for selskapet og instruks for dagleg leiar.
- Styret har ansvar for økonomien til føretaket og vurdering av om det er grunnlag for vidare drift.
- Styret skal sørge for at det årleg vert gjennomført ein oppfølgingssamtale med dagleg leiar. I aksjeselskap skal styret gjennomføre ein årleg samtale med revisor utan at dagleg leiar er til stades.

- Styret skal kvart år legge fram årsmelding for generalforsamlinga som gir eit komplett bilete av føretaket.
- Saker til generalforsamlinga eller tilsvarande organ skal sendast, med forslag til sakliste og alle relevante saksdokument til eigar helst innan 30 dagar, eller andre avtalte fristar, før møtet.
- Styret skal gjennomføre ei årleg eigenevaluering av styrets arbeid sett opp mot føretaket sine vedtekter i samsvar med årshjul, innan 1. februar.
- Leiar i valkommite har ansvar for at dette skjer. Eigenevalueringa skal sendast til eigar.
- Styret skal kvart år rapportere til eigar knytt til nivå på leiarløningar, pensjon, styrehonorar og anna godtgjering i føretaket.
- Styret kan ta initiativ til eigarmøte for å bidra til god kommunikasjon mellom eigar og føretak.

Styret skal vere ein viktig diskusjonspart og støttespelar til leiinga i føretaket i større saker. Samtidig må styret kontrollere dagleg leiars arbeid ut i frå gitte målsettingar. Styret må derfor ha ei uavhengig rolle i forhold til dagleg leiar. Eit kompetent styre må kunne utfordre dagleg leiar og føretaket slik at det blir tatt gode avgjerder.

Styret skal som kollegium ha erfaring og kompetanse innanfor definerte behov for kvart føretak og omfattar områda:

- Kunnskap om føretaket si verksemd.
- Bransjekunnskap.
- Spesialkompetanse og erfaring innanfor område som juss, økonomi, finans, rekneskap, risikostyring, marknadsføring, HMS, tekniske fag mv.
- Erfaring frå leiing og kompetanse knytt til organisasjonsmessige endringsprosessar.
- Kompetanse og erfaring knytt til offentleg forvaltning.
- Kompetanse og erfaring knytt til styrearbeid.

Styreverv i føretak er personleg, dvs. at dei enkelte styremedlemmane ikkje representerer parti, kommunen eller andre interesser, men skal ivareta føretaket sine interesser innanfor dei rammene som er gitt av eigar(ane) gjennom vedtekter og eigarstrategi. Det fordrar høg integritet og evne til å vere konfidensiell om forretningsmessige transaksjonar og strategiske avgjerder.

Så snart som mogeleg etter at val av styremedlemmer er gjennomført, skal det bli gitt tilbod om opplæring i styrearbeid. Kommunen som eigar forventar at føretaket arbeider målretta med å ivareta sitt samfunnsansvar slik det er nedfelt i eigarskapsmeldinga.

Ordførar:

Ordførar møter som kommunen sin representant i føretaka sine eigarorgan, med dei føringane eigarutvalet gjev. For interkommunale føretak skal kommunen sine eventuelle andre representantar oppnemnst blant kommunestyret sine faste medlemmar.

Ordførar kan delegere representasjonsretten til varaordførar eller anna representant for kommunen. Ordførar sender årleg eigarskapsbrev/ forventningsbrev til føretaka.

(Helsing frå eigar med utdrag av overordna føringar knytt til kommunen sin eigarskapspolitikk)

Kommunedirektøren:

Kommunedirektøren har ansvar for kommunen sin eigen organisasjon. Verksemd i føretak utanfor kommunen er ikkje underlagd kommunedirektøren sin kontroll og styring. Kommunedirektøren har berre ei rådgivande rolle ovanfor kommunestyret, eventuelt eigarutval, føretaka sine eigarorgan samt ordførar og andre folkevalde.

Kommunedirektøren kan stille med ressursar til eit eventuelt sekretariat. Sekretariatet har ein støttefunksjon for dei folkevalde, og skal saksførebu eigarsaker som skal handsamast i folkevalde organ; eigarstrategi, føretaksetablering/avvikling og eventuelle aktive grep ovanfor det einskilde føretak.

For å sikre kommunedirektøren nødvendig informasjon, kan kommunedirektøren bli gitt observasjonsstatus i styremøter for kommunale føretak og føretak etter kommunelova. I kommunale føretak har kommunedirektøren mogelegheit til å uttale seg, og til å instruere styret, om å utsette iverksetting av vedtaket, til kommunestyret har handsama saka.

Kommunedirektøren skal elles:

- Administrativt følgje opp kommunen si vedtekne eigarskapsmelding, og ivareta kommunens direkte tenestedialeg med føretaka.
- Førebu saker til politisk nivå om utforming av eigarskapsmelding, eigarstrategiar og føretaksvedtekter, eller andre saker som krev særskilt fokus frå føretaket sin eigar.
- Sikre at styrebehandla (vedtekne) budsjettforslag blir fremma som ein del av kommunedirektørens budsjett- og økonomiplan, samt at føretaka si rapportering følg kommunens økonomirapportering og årsmelding.
- Kommunedirektøren utarbeider utbytteforventningar som vert kommunisert til føretaka sine styrer i dei føretaka der det er aktuelt med utbytte, i tråd med eigarstrategiar som vert vedtatt.
-

Kontrollutvalet:

- Selskapskontroll er ein av kontrollutvalets lovpålagte oppgåver, og er eit viktig verkemiddel for å sikre at selskapa underleggast folkevald styring og kontroll, jf. kommunelova § 23-2 c). Selskapskontrollen er todelt. Den eine delen er obligatorisk og dreier seg om eigarskapskontroll; kontroll med kommunens oppfølging av ansvaret sitt som eigar. Den andre delen er frivillig og omfattar forvaltningsrevisjon av selskap.
- Selskapskontroll kan i prinsippet gjennomførast i alle typar føretak, men omfanget av selskapskontrollen påverkast av eigarforholda i føretaka.

Innsyns- og undersøkingsretten til kontrollutvalet, og/eller revisor, er øymerkt følgende føretak, jf. kommunelova § 23-6:

- interkommunale selskap (IKS)
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgåvefellesskap
- aksjeselskap der kommunen aleine eller saman med andre kommunar direkte eller indirekte eig alle aksjar i desse føretaka, har kommunen sitt kontrollutval og revisor rett til å innhente dei opplysningar dei finn påkravd, og kan gjennomføre nødvendige undersøkingar. Utvalet skal varslast om, og har rett til å vere til stades, i eigarorgan etablert med heimel i kommunelova.

Årshjul for eigaroppfølging: I årshjulet kjem det fram kva som er dei faste møteplassane for dialog og informasjon. I tillegg til dette ynskjer vi å halde ein open dialog med rom for kontakt og møter ved behov.

Aktivitet	Jan	Feb	Mar	April	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Evt eigarhelsing frå ordførar												
Styret si eigenevaluering												
Generalforsamling												
Fag/Tematiske dialogmøter												
Eigardag med kommunestyre												
Opplæring i styrearbeid etter oppnemning												
Møter ved behov												

Fjord kommune har føretak som har tette faglege grensesnitt. Desse vert invitert til felles dialogmøte for gjensidig informasjonsutveksling mellom kommune og føretaka og mellom føretaka.

Kontaktpunkt i kommunen:

Politisk kontakt	Ordførar
Administrativ kontakt	Kommunedirektør eller den han peikar på.
Kommunikasjon	All formell korrespondanse med føretak skal gå via Fjord kommune sitt postmottak eller med kopi til postmottak. E-post adresse: Post@Fjord.kommune.no.

Første året i valperioden skal eigarskapsmeldinga rullerast. Dette betyr at føretaka kvart fjerde år vert involvert i ein dialogprosess kring denne. Fjord kommun er ikkje eineeigar i alle føretak. Fjord kommune sine representantar i styre og fora i deleigde føretak skal formidle prinsipp, rutinar og rolleforståing slik dei kjem fram i eigarskapsmeldinga. Målet med dette er at Fjord kommune ønskjer å utøve ein samla god eigarskapspolitikk ovanfor alle føretak, også dei deleigde.